הצפה

היום	פרשת ויגש
הפרק:	ישעיה א־ב
המשנה:	סהדרית ב, ו־ז
הדף — בבלי	בבא קמא קו
ירושלמי:	כתובות יב
ההלכה:	אורח ערב, ר"ת
ר"יב"ם:	5.53 טוען תטען ז"ס
זריחה:	6.36
שקיעה:	4.54
סוף זמן ק"ש	8.24

ב"ה, יום רביעי, ו' טבת תשמ"ז (7.1.1987) • שנה נ' • גליון 14286 • המחיר: 0.75 ש"ח, כולל מע"מ * בטאון התנועה העולמית של המזרחי והפועל־המזרחי * מייסד ועורך ראשון: הרב מאיר בר־אילן ז"ל

הרמטכ"ל: אסור לתת לצד"ל ליפול — כל אלטרנטיבה תהיה גרועה יותר

מאת שאול שיף, כתב "הצופה"

לו חידש היום בסקירת ההתפ־ הלה, יתכן שלא היה מחליט על ה"לביא", אבל היום נוצרו מציאות ... הפך לפרויקט שמבחינתו לאומי ממדינת ישראל ... יש לתת לו עדיפות תקציבית — זאת אמר אתמול הרמטכ"ל רא"ל משה לוי לחברי ועדת החוץ והבטחון של הכנסת.

הרמטכ"ל הוסיף, כי "הלביא" יכול אמנם לתת תשובה מבצעית טובה ביותר עבור חיל האוויר, אבל צה"ל [illegible] גם בלבנון.

להתרשמות לצד"ל אמר הרמטכ"ל כי בעקבות האירועים האחרונים יש לערוך בדיקה מחודשת לגבי הסכסוך שלנו, אבל לא לגבי עקרונות המדיניות שינוי ברצועת הבטחון. ה' בטחונה, לדעתו, שיש לחזק את צד"ל ואסור לתת לו ליפול, כי כל אלטרנטיבה היא יותר גרועה.

שלושה מחיילי צד"ל נפצעו באורח בינוני אתמול אחה"צ כי התפוצצות מטען צד בכביש לסחוד של צד"ל, שנע באיזור הכפר חולה. הפצועים פונו לביה"ח 'מארג' עיון, כוחות צד"ל פתחו בסריקות.

נדחתה ההצבעה על תיקון חוק השבות „מיהו יהודי"

שאקי: מקסימום לשבוע ✡ המר: אם נדע שרושמים לא יהודים כיהודים — לא נשב בממשלה ✡ דנינו: יהיה צורך בספרי יוחסין ✡ בליכוד בודקים האפשרות להוסיף סעיף של „לאום קודם" בתעודת הזהות ✡ לא נלך לקרב על ביטול סעיף הלאום

מאת שאול שיף, סופר „הצופה"

הנהלת הקואליציה החליטה אתמול להיענות לפניית ראש הממשלה, יצחק שמיר, לדחות את הגשת הצעת התיקון בחוק השבות „מיהו יהודי".

בפגישה הביע ח"כ פרופסור אבנר שאקי את הסכמתו „לדחות לשבוע מקסימום" את הגשת התיקון המוצע בחוק השבות, כיון שראש הממשלה הבהיר, כי דרושים מיכומים מסויים של הכנות לקראת הגשת הצעת חוק, שאין עליה הסכמה רחבה. כזכור, אמור היה היום ח"כ פרופ' אבנר שאקי להגיש את הצעת התיקון בחוק השבות.

בפגישה עם ראש הממשלה, יצחק שמיר אמר שר הדתות, ח"כ זבולון המר כי אסור לה, לממשלת אחדות לאומית, לעשות צעדים שיחזקו במדרגה את כל השרים הדתיים אל מחוץ לממשלה. „אם נדע שרושמים מי שאינם יהודים כיהודים, הרי כל יהודי דתי יתקומם, גם אם הוא לא שר הפנים, לשבת בממשלה" — הזהיר שר הדתות. הוא קרא למערך ולליכוד להגות שכם למציאת פתרון שהמפלגות הדתיות יוכלו לחיות אתו.

ח"כ דוד דנינו הסתייג בפגישה כי רישום גוים כיהודים יביא לפתיחתם של „ספרי יוחסין" ומכאן ועד לפילוג העם הדרך קצרה ביותר.

חברי־כנסת מן המפלגות הדתיות התרשמו משיחות שקיימו עם השר חיים קורפו (ליכוד) כי בליכוד עדיין בודקים באורח יסודי את האפשרות להוסיף סעיף של „לאום קודם" לתעודת הזהות.

בשעות הבוקר נערכה סיעת המפד"ל עם כ"ב ראש הממשלה, שמעון פרס, כדי לשבצעו לסייע בפתרון משבר „מיהו יהודי".

שר הדתות, זבולון המר הבהיר בפגישה זו, כי המפד"ל אינה רוצה להתערב בעניניה הפנימיים של יהודי ארה"ב, אלא לפתור אותו ולהעמיד את הבעיה של אותם עשרה—חמישה עשר „גיורים" רפורמים הבאים לישראל בשנה, ומעוררים במעין כתוצאה את בעיית מיהו יהודי. השר המר חזר על הצעתו בדבר הקמת בית דין מיוחד בארה"ב (ראה מסגרת).

ח"כ פרופ' אבנר שאקי, אמר, כי כפועלם לא פסק בית משפט ישראלי כי יש לרשום גיור רפורמי כיהודי. היא הסביר כי הרפורמים הלוקים על החוק הישראלי „ואם יש מי שגורם לפירוד בעם, זה הם", שכן, עוד לפני שש שנים הם קבעו כי יהודי הוא גם מי שנולד לאב יהודי, ואילו החוק הישראלי קובע כי רק מי שנולד לאם יהודיה.

שאול יהלום הביע פליאה על שמר פרס מסכים למחוק את סעיף הלאום. „אנחנו רואים בזה סמליות רבה כנגד כל אלה המבקשים לבטל כאן את הישראליות במקום יהודי".

ח"כ הרב חיים דרוקמן טען, כי גיור על פי ההלכה מקובל על כל הזרמים ואילו

(סוף בעמוד 2)

הרב הראשי מ. אליהו: לא יקום ולא יהיה

„הרב הראשי לישראל, הראשון לציון מרדכי אליהו, אמר אתמול, כי רישום גרים כיהודים, אף על פי שלא גויירו כהלכה, הוא בזיון לשם יהודי.

„היום מנסים להכניס נכרי בתוך אחי ולהתגייס מעשה השני וכבר הוא בנפשה יהודי. הוא חילול של עם ישראל. הדבר לא יקום ולא יהיה. אנחנו מקווים שהשם יהודי ישאר טהור וקדוש וראשי אותו בגאון אלה שראויים לשאת אותו", אמר הרב בעת שביקר בצפת.

בתשובה לשאלה כתב עתיים שלמה חזר, האם על המפלגות הדתיות לפרוש מהממשלה אמר הרב, כי כל זמן שהמפלגות אינן שואלות את הרבנות שאלות אלה ואינן מקבלות פרות, אין טעם להשיב על השאלה.

„גיור כהלכה" בדרך עקיפה

בישיבת הנהלת הקואליציה עם ראש הממשלה, יצחק שמיר, התבטא השר משה שחל, כי אפשר ישקול ברצינות תיקון בחוק השבות בלי להזכיר את המלים „גיור כהלכה", אלא רק את ברכיבי הגיור על־פי ההלכה.

הוזה אמר: בחוק יאמר: יהודי הוא מי שנולד לאם יהודיה או שטבל לשם יהדות וכו'.

השר המר הביע נכונות לדון מתוך גישה חיובית בהצעה זו.

הרב פרץ: המתנה

„אנחנו ניתן שבועיים לראש הממשלה למצות את כל האפשרויות כדי להביא לתיקון של נושא רישומה של סוזן מילר, ואם תוך שבועיים לא נראה התקדמות — נצטרך לכנס את המועצה של ש"ס, מועצת חכמי התורה, ואני אישית אמליץ בפניהם לפרוש מהקואליציה" — אמר אמש שר הפנים הרב יצחק פרץ, בראיון ב„קול ישראל".

הדובר הוסיף, כי אם כי צבת חכמי התורה תחליט על פרישה, ש"ס מהקואליציה, ברור שהרב אריה דרעי לא יוכל להישאר כמנכ"ל משרד הפנים.

הפתרון שמציע שר הדתות, זבולון המר:

בי"ד הלכתי שיקבע כשרותם של גיורים שנעשו בארה"ב

מאת שלום צוריאל, סופרנו בירושלים

בית דין הלכתי מיוחד שיעסוק בעניינן של נתיר באר־ה"ב, הוא הפתרון המוצע על ידי שר הדתות זבולון המר לסוגיית היהודים הנעשים בארה"ב.

השר המר סבור, כי ניתן להגיע עם כל חוגי היהדות בארה"ב להסדר שיאפשר הקמת בית דין, שהגיורים הנעשים על ידו יהיו מבוססים על ההלכה.

החידוש בהצעתו של צבולון המר הוא שבית־דין זה יהיה מורכב מרבנים שומרי תורה ומצוות, המקובלים על כל חוגי היהדות באמריקה. ההצעה אינה מתייחסת להשתייכותם של הרבנים לזרם זה או אחר, כי אם לעקרונותם ולייחוסם האישי להלכה היהודית.

שר הדתות מדגיש לשכוחה כי אין בהצעה זו כדי לפתור את בעיית „מיהו יהודי" מיסודה, אולם יש בה לדעתו כדי לפתור את הבעיה הנוצעת לאותו מספר מועט של גרים המגיעים לישראל

(סוף בעמוד 2)

משרד הפנים הסכים לרשום את סוזן מילר כיהודיה אך דרש להוסיף „גיורת"

חוות־דעת משפטית קובעת, כי „זמן סביר" לרישומה כיהודיה הוא שבועיים מהיום שתגיש הבקשה לרישום

מאת סופרנו המדיני בירושלים

בהתייעצות בין מזכיר הממשלה ד"ר אלי רובינשטיין לבין היועץ המשפטי יוסף חריש, בעניין רישום סוזן מילר כיהודיה — נקבע כי אין צורך למלא אחרי פסק־הדין של בית המשפט העליון תוך שלושים יום, אבל אם סוזן מילר תגיש בקשה לרישום, יש לראות כזמן סביר של שבועיים, שבו יש לרשום אותה כיהודיה.

ד"ר רובינשטיין אמר לסופרנו, כי הסכנה שאפשר לא לרישום את הגב' מילר כיהודיה, מיום שפסק הדין אינו עוסק בעניין רישום „גיורת" בלבד ליד הסעיף יהודי — אינה נראית סבירה, זאת משום שהמדיניות על הרישום במשרד הפנים, יהושע כהנא, הגיש תצהיר לבית המשפט העליון, שבו הוא אומר שהמצב המשפטי מחייב אותו לרשום את הגב' מילר כיהודיה, ורק דרש לצרף לרישום את ההערה שהיא גיורת.

לפי זה מתברר שמשרד הפנים לא התנגד לרשום את הגב' מילר כיהודיה, והמדינה — סבור ד"ר אלי רובינשטיין.

רוני מילוא ישלוט על משרד הפנים: ארשום את מילר כיהודיה

ה„ראביי" ש„גייר" את האשה מצהיר, כי הוא עורך נישואין בין יהודים לנוצרים

מאת סופרנו המדיני בירושלים

ראש הממשלה יצחק שמיר, השר על סגן השר רוני מילוא, להיות אחראי על משרד הפנים מטעמו. מילוא כבר הודיע שהוא יבצע את הרישום של סוזן מילר כיהודיה.

ב„צגרוה" יש עוד כמה בקשות של כאלה שעברו גיורים רפורמים, המבקשים להירשם כיהודים.

ה„ראביי" הרפורמי שגייר את סוזן מילר הצהיר בראיון עיתונאי, שהיא עורך נישואין גם בין יהודים לנוצרים ואין זה מפריע לרבנותו.

פרס: תהליך השלום יחודש אחרי הוועידה האיסלמית

מאת סופרנו המדיני בירושלים

שר החוץ שמעון פרס הביע הערכה לאיתותה של הנשיא מובארק, על פעולתה לגבי שת טורית, בפרישת הפגנה כי ... אל על בלונדון וציין כי התחבט בין שתי השר ... לאחריות.

פרס אמר זאת בפגישה שקיים אתמול עם חברי פרלמנט מבריטניה.

באשר לתהליך השלום, אמר כי התהליך יחודש אחרי הוועידה האיסלמית בחודש פברואר. על הכבוד ביו"ש אמר, כי ישראל עושה לבצע רווחת התושבים.

בסקירתו על ברית המועצות אמר שר החוץ כי אין שינוי במדיניות, אלא בצורה בלבד על המדיניות הסובייטית.

בנוגע למצב בלבנון אמר כי יש תנועה של תושבים בין הצפון אל הדרום, כי בדרום לבנון רגיע יותר מאשר בצפונה.

עובדי בנק לאומי ישביתו הבנק במחאה על פיצויי הפרישה של יפת

מועצת המנהלים תדון הבוקר בפרשה

מאת מרדכי זפט

ועד עובדי בנק לאומי החליט להשבית את הבנק ליום אחד, במחאה על תשלום פיצויי הפרישה שנשנה עם היו"ר הקודם, ארנסט יפת. הלכב במה פעולה, שיהיה ליום על העיתוי. ככל הנראה יהיה זה מהחרייב, יום שישי.

הוחלט גם תובע התפטרות של מועצת המנהלים של הבנק האחראים להסדר הפרישה. כן הובעה דרישה לפרסם את הסכמי הפרישה, גם של בכירים אחרים: יקותיאלי וראש.

יצויין כי לא כל חברי הוועד הביעו תמיכה להצעה להשבית את הבנק. בין המתנגדים עמד יצחק מסלון.

הבוקר גם תתכנס מועצת המנהלים של הבנק לדון בנושא. היו"ר אלי הורביץ שהוא בחו"ל, אולם יהיה איתו קשר טלפוני ישיר והוא יהיה שותף להחלטה. הכוונה היא למצוא דרך שתאפשר שיכוי ההסדר עם יפת, אולם כבר שידוע, הדבר יהיה קשה, שכן מדובר בחוזה בעל תוקף משפטי.

נגיד בנק לאומי, אריה דולצ'ין הודיע טלפונית לארה"ב כי הפסיק עליותו בקרב הקהילה היהודית בארה"ב והוא בדרכו ארצה, כדי להשתתף בדיונים עם ראשי הבנק.

כתבנו מציין כי בהתבסס על מקורות אמינים, הסדר הפרישה של בכירי מנכ"לי הבנק שפרשו — יוסף ראש ובורוך יקותיאלי, שפרשו ללא דבר לעניין חריגות, היה קטן מהסכם שנעשה אתמול באלפי התשורות.

אף שהגיעו לכאות אלפי דולרים על פרישה ופנסיה של אלפי דולר לחודש.

חבר מועצת המנהלים של הבנק, יוסי פלר, התפטר אמש מחברותו במועצה. בכתבה המתפטרות צוין כי תמיד האמין שעל בעלי תפקידים לשאת באחריות בגופים אותם הם מנהלים.

סופרנו הכלכלי בירושלים מוסיף: ההנהלה הכלכלית של בנק ישראל קיימה אתמול דיון ביותר בה־ התנהגות בפרשת הפנסיה ופיצויי הפרישה של ארנסט יפת.

ככל הנראה, ידרוש הבנק המרכזי מהנהלת בנק לאומי להעביר אליו את כל הנתונים הנוגעים להסכמי הפרישה של יפת ותפסרות העיקרית של הבנק.

כוח המשקיפים הרב־לאומי יתפרס היום במובלעת טאבה

קהיר (ע"צ) — כוח המשקיפים הרב־לאומי בסיני עומד ליקבל היום על עצמו את האחריות למובלעת טאבה.

בהודעה שפורסמה על ידי משרד החוץ המצרי, ערב הגבת הכח ביוזמת, המשתתפות על פסק של כמעט קילומטר מרובע. נאמר כי על הכח מוטל בעיקר להבטיח שלא יהיו כוחות מזוינים או כלי נשק בטריטוריה זו, עד שהפתר בעית הריבונות על המובלעת. הכח הרב לאומי ימלא הפקיד כשסרותי דרוזה על צבירות להסכם לשלום ישראל ומצרים.

התפריסות הכח הרב לאומי בין ביוזמת המצעה, כפי שנקבעה, הודיע לאומר שכבינה נתמה בדצמבר מסוף האי־כיוון של הסכם הבוררות.

הכח הרב לאומי אינו מוגבל על ידי הארה"ב. קיימו מורכבת על ידי חברת שירותים אמריקאית והפעלתה צולה כלפלה בסאה מליון דולר מידי שנה. סכום זה בכיסה במלקום שווים על ידי הצבעות על כבצים אמה"ב וישראל.

סופרנו המדיני בירושלים מוסר: הכח הרב לאומי בסיני, שיכנס היום לאיזור טאבה, יקים במקום נקודת תצפית, זאת בהתאם להסכם בין ישראל ומצרים על שמר הבוררות.

אין בכניסתו של כוח זה משום שינוי בסטטוס של האיזור, בניגוד למה שכדווחים כלי התקשורת במצרים, כהכח הרב לאומי יקבל כבר כול את השליטה על איזור טאבה עד לסיום הבוררות. זהו כח סימלי בלבד.

ההסתדרות חותרת להסכם פשרה שיאפשר גיבוש עסקת חבילה למשק

הדחיפות לנושא — הסכמי השכר החדשים ✡ הברפלד: לתכנית שהציע האוצר אין בסיס רציני ✡ התעשיינים: להסיר פיקוח

מאת חיים פיקרש, כתב „הצופה"

ראשי ההסתדרות פתחו אתמול בהתייעצויות פנימיות כדי להגיע לפשרה, בעניין גיבוש עסקת החבילה במשק, לאחר שאתמול היה בשבוע ב־ ... ההסתדרות והאוצר, ... שלא להעביר את ... הרפורמה במתכונתה הי־ ...

עסקה מדובר בשנה „צ. בצוכר, יבקי, ... הוא לעתירה ... לו ... הנוגד להשגרתו של ה־ציבורית.

ביניהם במעיכים שקיימים שינים במטה להביע הזדהות עם כהי ... להסתדרות. ... לדיון ... אינו אל ... אירגונים ... לפעולה בכל ... לכנסת ... גם לא כל הודעה.

תוכנית האוצר, בעיקר בתחום הרפורמה במיסים, ... ואת החיום ...

הברפלד ציין כי בגיני ההסתדרות הבהיר למ"מ ראש הממשלה ולשר האוצר, שההסתדרות תהיה שותפה לאימדכה בתחום המיסים יק על יסוד בדיקה לפוטל של ההרבעים הסופים ע"י ועדה ציבורית כוס־מכת.

„ר בצעדותו של פסיד בכיר ... האוצר, אצלנו ...

חיים הברפלד, יו"ר האגף לאיגוד ... כה כי כבה שבהתעכי ליצוע את [illegible]

(סוף בעמוד 2)

ר' אהרן בקר ז"ל הובא למנוחות

מאת סופרנו בתל־אביב

קהל רב ... ליווה אתמול את ר' אהרן בקר ז"ל, [illegible] בבית העלמין בנחלת יצחק.

במשך 15 שנה, במסגרת ההסתדרות הכללית ... ישבנו כמעט כמעט.

בין הספדניות היה גם חבר ... ה"מ מייסדי תפארת בנים.

[illegible]

ר' אהרן בקר נולד לפני 78 שנה בפולין ...

בשנת 1950 עלה למדינת ישראל ... [illegible]

נסים: קיצוץ הכרחי גם אם ייפגעו תביעות מוצדקות

מאת סופרנו הכלכלי בירושלים

יש הכרח בקיצוץ תקציב המדינה, גם אם ייפגעו בכך תביעות מוצדקות — דברים אלה אמר שר האוצר משה נסים, בעת סיור שערך אתמול על ידי אנשי התקציבים ואנשי האגף שבמשרד האוצר.

שר האוצר הוסיף כי בלי קיצוץ בתקציב, לא תהיה בטיחה במשק ויפגע ההישג הקיים זה עבר שנים. הוא הביע תקוה שהממשלה תקבל בקיום החלטות השונות לביצוע התוכנית הכלכלית.

באותו סיור אמר נגיד בנק ישראל פרופסור מיכאל ברונו כי עסקת החבילה היא תנאי הכרחי לצמיחה במשק ואמצעי בדרך להבטחת רווחיות היצוא. הנגיד ציין כי רווחיות היצור נפגעה בגלל העלאות הצעדים, להרחבות שכר של העובדים, כתוצאה מהסכמי השכר הכוללים. בהצעות זו הנגיד, שהממשלה תפצה אותם על תוספות השכר — זה לא קרה. עכשיו דרושה הידברות של המעסיקים והעובדים כדי להגיע להסכמת שכר נומינלית.

פרופסור ברונו הגדיר, שהממשלה כבר נהגה את חלקה בעסקת חבילה כזו, בכך שהורידה את עלות העבודה על ידי הפלטים לביטוח הלאומי במסים המעסיקים.

עובדי הדפוס בעתונים מאיימים לשבות מהיום

מאת חיים פיקרש — כתב „הצופה"

עובדי הדפוס בעיתונים היומיים החליטו אתמול לשבות לשעה יום אחד, החל מהיום, יש ימים ב־100 בצהריים.

עובדי הדפוס מוחים על סירוב המו"לים לחתום איתם על הסכם, המתייחס להפעלת טכנולוגיות מתקדמות.

המזכיר הארצי של איגוד פועלי הדפוס, מאיר גילדשטיין מסר כי על השביתה הוחלט לאחר שכשלו כל מאמצי ההידברות עם המו"לים לחתימת הסכם כולל, שיסדיר את הנושאים הקשורים להנהגת הטכנולוגיות המתקדמות בבתי הדפוס של העיתונים.

כמו כן נדרשה הדרישה להגדיר את תפקידי העובדים, קביעת תעריפים, פרישה לפנסיה ועוד.

ספר „הצופה" מוסר כי המגעים בין הצדדים נמשכים כדי לנסות ולהגיע לפשרה.

ההוזלות במוצרי החשמל־על הנייר בלבד

יו"ר הרשות להגנת הצרכן בהסתדרות, נחמה קצב מודיעה כי ההפחתות בשערי המכס, שהיו צריכות להוביל להוזלה החל ב־1.1.87, בשטח ואינן מגיעות לצרכן.

בביקורות שוקים שערכו אנשי הרשות עולה, כי במרבית מוצרי החשמל שנבדקו, לא חלו הוזלות כמתחייב בצו, ואילו ההוזלות שחלו, הן במוצרים מסויימים וחלקיים בלבד — כך הולו שואבי אבק בשעורים שונים, מכונות כביסה ב־2.5%־ במוצע 30 ש"ח וטלויזיות ב־3.5% בלבד כ־60 ש"ח בממוצע.

סוקרי הרשות נתקלו בתופעה שיחרים מבתיים סגרים עיסקאות בינכנית ללא ציון המחיר הסופי.

יו"ר הרשות להגנת הצרכן פנתה מבקש לשר המסחר והתעשיה ולמנהל המכס. בו הובעת לקבוע מיד מחירונים ולחלקם לחנויות וכן להגביר את הפיקוח על המחירים.

„מינויו של גור לראשות סולל־בונה תשקם מעמדו אך תנחית מכה על החברה"

סיעת הליכוד בהסתדרות מתנגדת למינויו של משה גור כיו"ר מועצת המנהלים של „סולל־בונה".

חבר הכנסת יעקב שמאי, ראש הסיעה, טוען כי מינוי זה הוא מינוי פוליטי מובהק ש„נועד לשקם את מעמדו האישי של גור, אך עלול להנחית מכה מוות על הסתברך".

שמאי הבע להעביר את התפקיד לאיכות ציבורי, כדי לבחור את האדם „בעל הכישורים הכלכליים וההנהליים המתאימים ביותר שיוכל להצלות את הקונצרן על דרך המלך".

לדבריו, ראשי ההסתדרות וחברת העובדים טרם למדו את הלקח מכשלון הנהלת „סולל־בונה" והם „ממשיכים להלך לאבשי שלומים, ממפלגת העבודה, בהירות מכובדות, על חשבון כלל חברי ההסתדרות".

הסתדרות הפועל המזרחי בארץ־ישראל
המחלקה לקליטת הגמל, בתי אבות „תפארת בנים"

אבלים המומים על פטירתו של

ר' אהרן בקר ז"ל

שימש שנים רבות כחבר נבחר במוסדות המרכזיים של הפועל־המזרחי והתנועה הדתית הלאומית, חבר הנהלת „תפארת בנים" מאז היווסדה, עסקן נאמן ורב פעלים

מנחם ציון ובונה ירושלים ינחם את משפחתו האבלה.

ההנהלה

בצער רב אנו מודיעים
על פטירתו של בעלי, אבינו וסבנו
היקר באדם

ר' אהרן בקר ז"ל

ההלויה התקיימה אתמול יום שלישי, ה' בטבת תשמ"ז (6.1.87)
בבית העלמין בנחלת יצחק.

יושבים שבעה:
בבית המנוח, רח' דניאל פריש 8, תל־אביב

אבלים:
אשתו: מרים בקר
בנו: אבי בקר ומשפ'
בתו: אסתר אינהורן ומשפ'
וכל בני המשפחה

בריה"מ: פגה — אולי עוד השנה

מסקווה (רויטר־עתים) — בריה"מ הודיעה אתמול כי אין היא מתנגדת לפסגה אמריקנית בין מנהיג הקרמלין גורבצ'וב ונשיא ארה"ב רייגן במשך השנה, בתנאי שתביא תוצאות חיוביות.

ועידת פיסגה בהשתתפות גורבצ'וב ורייגן התכנסה באוקטובר אשתקד באיסלנד, כאשר רייגן סירב לחזור בו מתוכניתו לפתח נשק"ל חלל בתוכנית „מלחמת הכוכבים".

תחזית מזג האוויר

הגשם יפסק במשך היום ויתבהר בעונן חלקית. תעקוף יבהיר — בצינון חלקיה עד בהיר. הטמפרטורות — ירושלים 4—10. רמת הגולן 4—8. נהריה 8—15. צפת 3—8. חיפה 8—15. טבריה 7—15. נצרת 5—13. עפולה 7—16. שומרון 5—12. תל־אביב 9—16. לוד 8—16. יריחו 8—17. עזה 17—12. באר־שבע 7—16. אילת 11—20.

הזמנה
מוקירי שמו הטוב של

בנימין שחור ז"ל

שכיהן בזמנו כסגן שר הדתות, חבר הכנסת, ומוביל התנועה ובתפקידים הנעלים אחרים

מוזמנים בזה לטכס צנוע לשם קריאת שמו של המנוח על הבנין המרכזי של התנועה הדתית לאומית בישראל
ברחוב אבן גבירול 166 תל־אביב

הטכס יערך אי"ה מחר יום חמישי ז' בטבת תשמ"ז (8.1.87) בשעה 2 בצהרים.

ועדת ההנצחה שליד
התנועה הדתית לאומית בישראל

הרבנות, המועצה הדתית בני־ברק

דרושים
משגיחי כשרות

לפנות למשרדנו, רחוב הראשונים 3
טלפון: 783550, 786613

לשכת הרבנות בני־ברק
המחלקה לכשרות

לחבר אהרון קופולוביץ
מזכיר התנועה
לחבר אלכס קאופמן
ראש מחלקת הארגון
לחבר רפאל בן נתן
ראש המחלקה לקרנות הגמל
לחבר שלום מלכה
ראש המחלקה לאיגוד מקצועי
לחבר שמעון קשתי
ראש מחלקת המפים
לחבר נחום לנגנטל
ראש המחלקה לדור הצעיר
לחבר חיים נחשוני
ראש מחלקת העליה והקליטה

שלוחה בזה ברכת הסניף
לרגל הבחרכם כראשי
מחלקות בתנועה.

יה"ר, שתזכו לראות פרי בעמלכם בתפקידכם האחראי
והקשה לתועלת כל חברי התנועה.
יהי ה' בעזרכם

יוסף קראוס — מזכיר
חברי המועצה, המזכירות
ועובדי הסניף
התנועה הדתית לאומית
הפוהמ"ז — בני ברק

صكذا عن الاصل

של הצופה

תיקון החוק ולא הצבעה הפגנתית

על שולחן הכנסת שוב הונחה הצעה לתיקון החוק המגדיר את זהותו היהודית של האדם מישראל. הצעה זו, כאמור אינה חדשה. המציעים מבקשים למקד את תשומת הלב לבעיית „מיהו יהודי", מתוך תקווה שהפעם ישיגו רוב בכנסת שיתמוך בהצעתם. אולם, כבפעמים הקודמות מתעוררת השאלה: האם לא עדיף לגייס תחילה רוב שירים את ידו בעד תיקון החוק ורק לאחר מכן להעלותו לדיון, או שמא ניתן להסתפק בעצם העלאת ההצעה על סדר יומה של הכנסת בלא שסוף המעשה ילוה במחשבה תחילה — האין בהצבעת הרוב נגד תיקון החוק משום פגיעה נוספת במאמצים לתיקון החוק שימנע בצורה חד משמעית רישום גויים כיהודים.

למעשה אף שאלה זו אינה חדשה. היא עולה על הסדר במקביל להעלאת הצעת החוק על סדר יומה של הכנסת. למרבה הצער לא נמצא בעבר רוב שיתמוך בתיקון החוק. לא זו בלבד, אלא הרוב נהג להצביע נגד, הפך את הצבעתו להפגנה אנטי־דתית.

אם לא יובטח מראש רוב שיתמוך בהצעה, הרי שוב נהיה עדים לאותו חיזיון לא כל כך מכובד שבו הרוב בכנסת מרים את קולו ואת ידו נגד ההלכה היהודית. הילכך, עדיף להימנע מהעלאת הצעות לתיקון החוק „מיהו יהודי" שסופן ליפול, ולדחות את העניין למשך חצי־שנה. שהרי על פי תקנון הכנסת, הצעת חוק שנפלה, לא תועלה לדיון מחודש, אלא אחרי ששה חודשי „צינון".

הציבור הדתי העומד במערכה כבדה למניעת סילוף הזהות היהודית, צריך איפוא לחפש דרכים חלופיות במקום העלאת הצעות בכנסת שנפילתן מובטחת מראש. המטרה אינה להפגין בעד תיקון החוק, אלא להביא לתיקונו.

ראש הממשלה שהודיע אתמול כי באופן עקרוני הוא תומך בתיקון החוק, חייב להפעיל את מלוא השפעתו כדי להבטיח שכל חברי סיעת הליכוד, בלא יוצא מן הכלל, יסמכו ידיהם על התיקון המוצע. בינתיים, הליכוד אינו מלוכד בעניין זה.

על מר שמיר לדעת כי „הסכמה עקרונית" אינה מספיקה כדי לתקן את החוק. יתרה מזו, הצהרות מסוג זה כבר נשמעו בעבר מפי ראשי ממשלה בלא שאלה היו מלוות במעשים.

כיום יותר מבעבר, בעקבות הבג"ץ שהוצע בפרשת סוזאן מילר, דרוש תיקון ממשי ולא עקרוני של החוק כדי למנוע רישום גויים כיהודים.

אם הליכוד יופיע מאוחד בסוגיה חשובה זו שיש לה גם השלכות לאומיות, יש איפוא סיכוי סביר להשיג רוב בכנסת בהנחה שחברי הכנסת הלא יהודים — יסכימו שלא להתערב בסוגיה דתית הנוגעת ליהודים בלבד, כשם שהם ודאי היו מבקשים מאת היהודים שלא להתערב בסוגיות דתיות הנוגעות לבני דת האיסלם.

בדרך זו ניתן להשיג רוב יהודי בכנסת כדי להסיר, אחת ולתמיד, את הסיוט המאיים על עם ישראל נוכח הפרצות הקיימות והמאפשרות רישום גויים כיהודים המסכן את זהותה היהודית של מדינת ישראל.

סיכומם של דברים: כדי להביא לתיקון החוק בשאלת „מיהו יהודי", יש לפעול מתוך שיקול דעת מירבי, ומתוך דבקות במטרה. אין להסתפק בהצעות הפגנתיות שסופן ליפול ולהוריד מסדר היום לתקופה מסויימת את הדיון בתיקון החוק.

כל עוד ההצעה עומדת על סדר־היום, בלא מימוש זכות ההצבעה, הסיכויים טובים יותר לגיוס תומכים מאשר אחרי שזו יורדת מסדר־היום על פי החלטת הרוב החילוני הצוהל.

המפד"ל לימין ההתנחלויות

סיעת המפד"ל בכנסת הקדישה השבוע את דיוניה לבעיות ההתיישבות ביהודה ושומרון. חברי הסיעה סיירו ביישובים שמעבר לקו הירוק, ועמדו מקרוב על הבעיות של ההתנחלויות וצורכיהן וכן בחנו את האפשרויות לקידום ההתיישבות באזורים אלה, על פי המוסכם עם כינון ממשלת האחדות הלאומית.

ראשי המפד"ל שמעו באותה הזדמנות את ראשי היישובים הקובלים, לא רק על הצרת צעדיהם לפיתוח, אלא גם על הקיפאון שנשתרר בשנתיים האחרונות בכל הקשור בקידום ההתיישבות היהודית בארץ ישראל.

הסיעה בהודעתה בתום הסיור ציינה מצד אחד את ה„יש" הגדול שנוצר ביהודה ושומרון שיש בו משום התגשמות החזון הציוני דתי לחידוש היישוב היהודי בנחלת אבות. מצד אחר גם לא הסתירה את אכזבתה מהעיכובים שחלו בהקמת יישובים חדשים ומהקיפאון המוחלט ברכישת קרקעות על ידי המדינה בשנים האחרונות המגביל את ההתפתחות והעיבוי של היישובים הקיימים ומעמיד בסכנה את הישות היהודית ביהודה ושומרון.

כן רשמה לפניה את המצב הכספי הקשה בו נתונות הרשויות המוניציפליות באזורים אלה וקיפוחן לעומת הסיוע המוענק ליישובים בשאר חלקי הארץ.

סיעת המפד"ל קיבלה על עצמה לפתוח בפעולה נמרצה כדי לחזק את ההתיישבות היהודית הקיימת ביהודה ושומרון, כדי להבטיח המשך תנופת הפיתוח של ההתיישבות היהודית בכל חלקי ארץ ישראל.

הסיור מציין תמורה בפעילות המפד"ל למען ההתיישבות היהודית, אשר מעתה תהיה יותר נמרצת וכגולת הכותרת שלה תירשם ההחלטה לחדש את היוזמות להקמת עיר המפד"ל בשומרון.

המפד"ל כתנועה ציונית דתית כאז ומתמיד ראתה בהתנחלות יהודית בכל חלקי ארץ ישראל אחד כאתגריה החשובים, אך בשל טירדות הזמן ומשברים פנימיים, לא היה הד מספיק לעמדתה זו. מעתה, כאשר התנועה הדתית לאומית עולה על דרך המלך, עם חידוש מוסדותיה והפעלת המחלקות, יש סיכוי כי המפד"ל תתפוס מחדש את המקום שהיא ראויה לו בראש המערכה ליישוב ארץ ישראל על פי הקווים שנקבעו על ידי ממשלת האחדות הלאומית.

המפד"ל, נאמנה לדרכה, אינה גורסת פעילות פרסומית בתחום חשוב זה, שהרי יותר משזו מועילה היא מזיקה. עם זאת, גם לא תשלים בשום פנים ואופן עם ההתחמקות הנראית לעין מצד הממשלה במילוי התחייבויותיה בכל הקשור בהתנחלות היהודית ביהודה ושומרון. יש לקוות שבעקבות הסיור של סיעת המפד"ל ביהודה ושומרון נהיה עדים לתמורות רציניות בתחום ההתנחלות, וכי מעתה תיפסק ההתנכלות למתנחלים וההתנחלות היהודית בארץ־ישראל.

„החמ"ד מקופח וישיבות ההסדר בפני התמוטטות"

— אמר ח"כ דוד דנינו, בהצביעו נגד הצעת התקציב הנוסף

מאת סופרנו בכנסת

לא תקציב נוסף אלא תקציב מיסוי גרעונות הובא לכנסת — אמר אתמול הח"כ דוד דנינו במליאת הכנסת, בדיון על הצעת התקציב הנוסף בסך 3.2 מיליארד שקל, שהביא סגן שר האוצר עדי אמוראי.

הנואם ציין בסיפוק את הירידה באינפלציה, בתקווה שזו תימשך, אולם הסעיף כי התקציב קיפח את החינוך הממלכתי דתי, בשעה שמוקצבים סכומים ניכרים לגופים שאינם ציוניים.

התקציב לחינוך הממלכתי דתי הוא ממש לעג לרש, אמר. החמ"ד משרת נאמנה את העם והמדינה. אין עינינו צרה לא בחינוך החרדי ולא בחינוך הממלכתי, אבל מפני מה מקפחים ונכנים לנגד את החינוך הממלכתי דתי?

ישיבות ההסדר שהכל מוקירים פועלן, עומדות בפני התמוטטות ויש כאלה שעומדות בפני סגירה. האם ככה צריך להתייחס למלאי חובות המדינה? שאל דנינו.

הוא הוסיף כי ידוע שהמועצות הדתיות נושאות, על פי חוק, באחריות לקיומם ואספקתם של שירותים דתיים לאזרחים. יש מיתהים עליהן ביקורת, אך ציבור עובדיהן ודאי שאינו אשם. ציבור עובדי המועצות הדתיות, ממלא את תפקידו באמונה ובמשכורות זעומות. הוא ראוי לתנאים הוגנים. למועצות הדתיות, גרעונות המשפיעים בטיב השירותים.

אחרי דיונים שנמשכו שלוש שנים בין חבר המועצות הדתיות לבין האוצר, הכיר האוצר בצדקת תביעות העובדים, אולם הכרה לחוד ומעשים לחוד. יש אהדה בלי גבול, אך צדק אין. האוצר מנע תקציב הדרוש לבתן שירותים ומוסיפים לטעון שהשירותים לקויים.

בהצעת התקציב הנוסף חוסר שיוויון בין רשות מקומית וכיסוי גרעונותיהן לבין רשות קהילתית דתית שגם היא נותנת שירותים לאזרח. האוצר מתעלם מהסכם כתוב וחתום. הסעיף.

מזה עבר דנינו לתיאור המשבר אליו נקלעה החקלאות, במיוחד המושבים. הללו נתונים במשבר כפי חמור, המסכן המשך קיומם של מושבים. הללו נתונים במשבר כספי בלבד רובצן חוב של 175 מליון דולר. ייתכן שהיה ניהול לא תקין, אך אין להתנער מאחריות לגביהם. התקציב הנוסף צריך לסייע גם להתיישבות החקלאית הנתונה במצב בלתי נסבל.

ועדה בסינט דחתה בקשת רייגן לפרסם הדו"ח על הנשק לאיראן

וואשינגטון (ע"צ, עי"ר) — ועדת הביון של הסנט האמריקני סרבה אתמול לפרסם, כפי שביקש זאת הנשיא רייגן, את הדו"ח החקירה שהכין לגבי מכירת נשק אמריקני לאיראן.

רוב חברי הוועדה גרסו כי פירסום כזה עדיין לא הגיע זמנו, והוא עלול לפגוע בהליכים משפטיים אפשריים.

הבית הלבן הביע את „זעמו ואכזבתו" בעקבות החלטה זו. בהודעה שפירסם הבית הלבן נאמר כי „העם האמריקני זכאי לקבל מידע זה כדי לשפוט בעצמו... הנשיא המשיך לעשות כל אשר ביכולתו כדי לזרוע אור מלא, בהקדם האפשרי, על הפרשה".

הממשלה מעוניינת כי תפורסם מיד גירסת הדו"ח, בלי קטעים סודיים.

ממזג סיעת הרוב הדמוקרטי בסנט רוברט בירד, הגיב כי פירסום הדו"ח יהיה בבחינת שגיאה. „דו"ח כזה, ברגע זה, עלול בהחלט לשבש את העמדתם למשפט של אנשים שאולי ביצעו פשעים".

מסיבה לכותבי ספר 80 השנה לחינוך הממ"ד

המרכז לחינוך הדתי ערך לכותבי ספר 80 השנה ולשיבה מסיבת הוקרה ב„בית מאיר".

פתח מאיר הלברסל — יו"ר המרכז לחינוך דתי, שציין כי הספר מעורר עניין רב בקרב שוחרי החינוך הממלכתי דתי ברחבי הארץ.

כן אמר כי המהדורה החדשה אזלה כבר ובקרוב תצא מהדורה שניה. הלברסל אמר כי הספר מתאר את הישגי החינוך הדתי מאז היווסדו עד היום.

אברהם רון — מנהל לשעבר של האגף לחינוך דתי במשרד החינוך, סיפר על העבודה הקשה והיומיומית שהיתה לפני שנים רבות, ובמיוחד בזמן העליה של יהודי צפון אפריקה. הוסיף שאם הגענו לתוצאות טובות, זה בזכות מסירות הנפש של יהודים כדוגמת ר' דוד כהנא, שפעל רבות בקרב העולים החדשים שילדיהם יוכלו לקבל חינוך ממלכתי דתי.

דוד כהנא, שהחינוך הדתי חייב לו הרבה מעבר למה שהוא עצמו נתן לחינוך הדתי יהוא מוכן להמשיך ולתרום מזמנו למען החינוך הדתי.

ד"ר אברהם זלקין דיבר על חשיבות הוצאת ספר „שמונים השנה", המציג נאמנה את הישגי החינוך הדתי ואת המאבקים לקיומו. ד"ר זלקין ציין כי כיום יש להגביר את המאבקים להפניית בוגרי המכונים להכשרת מורים שליד ישיבות ה„הסדר" להוראה בבתי הספר הממלכתיים דתיים וביחוד בבתי הספר היסודיים.

ד"ר יהודה מוריאל, שפעל רבות בארץ ובתפוצות למען החינוך הדתי, אמר כי יש לו סיפוק רב בכך שחלק גדול מהתלמידים במוסד „תלפיות" שהוא יסד בארגנטינה עלים לארץ ונקלטים היטב בלימודים ובחיים הציבוריים.

יהודה עוריאלי — עורך הספר, הודה לכל כותבי המאמרים ולמרכז לחינוך דתי שיזם את הוצאת הספר. הוא ציין כי הספר מתאר נאמנה את הישגי החינוך הדתי והמאבקים השונים שהיו במשך השנים בעבר ובהווה, דבר שמביא תועלת לחוקרים ומחנכים דתיים.

הרב שאר־ישוב כהן שליט"א — רבה הראשי של חיפה, דיבר על משנת החינוך הדתי לאומי. הרב הדגיש כי ישיבות תיכוניות, השלובות לימודי קודש ולימודי חול, וישיבות ה„הסדר" המשלבות ספרא וסייפא, הם דבר מלכתחילה ולא בדיעבד, לכן חובה עלינו להמשיך ולחנך את הדור הצעיר לאהבת התורה, העם והמדינה. הרב שאר ישוב כהן אמר שהשירות בצה"ל והנאמנות למדינת ישראל הם הביטוי החינוכי של הציונות הדתית הלאומית האמיתית וצריכים לחנך את הדור הצעיר ברוח זו.

בסיום המסיבה דיבר נשיא ההנהלה העולמית של המזרחי — ד"ר יוסף בורג על המצב הפוליטי במדינה ועל חשיבות חיזוק החינוך הדתי.

הצעה להגביל תנועת כלי־רכב בעיר העתיקה

מאת שלום צוריאל, סופרנו בירושלים

בעיריית ירושלים שוקלים להגביל את תנועת כלי הרכב בעיר העתיקה.

גורמים בעירייה ובמשטרת ירושלים סבורים כי לנוכח הגידול הניכר שחל במספר כלי־הרכב הנכנסים לעיר העתיקה, נוצרו קשיי תחבורה חמורים, המונעים תנועה שוטפת וסדירה אל העיר העתיקה וממנה.

כוונת התוכנית, הנידונה בימים אלה בין גורמי התחבורה השונים בעיר, היא להגביל את תנועת כלי־הרכב הפרטיים בלבד ובמקביל להגביר את התנועה הציבורית, המשרתת במיוחד את באי הכותל המערבי.

בהקשר לכך נתקבלה הצעתו של דוד ברגמן לאפשר כניסה גם למוניות שירות, שבאמצעותן יוכלו נכים וקשישים להגיע למחוז חפצם בעיר העתיקה.

בהסדר המוצע לא נכלל, כמובן, רכב של תושבי העיר העתיקה. לאלה תתאפשר כניסה ויציאה חופשית במשך כל שעות היממה. הסדר דומה יחול גם לגבי רכב של שירותי העירייה וכן רכב בטחון, מכבי־אש ומגן־דוד אדום.

תכנית זו נמצאת בשלבי דיון מתקדמים, אולם ביצועה יתאפשר רק לאחר שיבוצעו כל הסידורים התחבורתיים הדרושים.

מעתה גם בחינה בכתב בתנאי לקבלת רשיון לעריכת דין

מועמדים לעריכת דין בישראל יידרשו מעתה לעבור בסיום ההתמחות בחינה בכתב, נוסף לבחינה בעל־פה, כתנאי לקבלת רשיון לעריכת דין — כך החליט באחרונה הוועד המרכזי של לשכת עורכי־הדין בישראל.

בהתאם לחוק לשכת עורכי הדין, נדרשו עד כה בוגרי הפקולטות למשפטים, שסיימו את תקופת ההתמחות, לעבור בחינה בעל־פה בפני ועדה המורכבת משופט, עורך־דין עצמאי ועורך־דין בשירות המדינה, זאת כתנאי לקבלת רשיון לעריכת דין.

ההחלטה על הנהגת בחינה בכתב, בנוסף לבחינה בעל־פה, התקבלה בלשכה, על יסוד המלצה של ועדה מיוחדת שמונתה לבדיקת הנושא. הבחינה בכתב תבדוק היקף ידיעות במקצועות המשפט שהנבחן נדרש לעמוד בהם על פי החוק, על בסיס אוביקטיבי ואחיד. הבחינה בכתב שאליה המליצה הוועדה תהא בתבנית של „בוחן אמריקאי" ותחובר על־ידי צוות הבוחנים הקבוע בחוק.

עמידה בבחינה תהווה תנאי להגשת המועמד לבחינה בעל־פה, אשר תתמקד מעתה על עיסוקיו המשפטיים של המתמחה בתקופת התמחותו ובהתאמתו למקצוע.

הוועד המרכזי של הלשכה אישר את המלצות הוועדה המיוחדת שמינתה מטעמו לעניין זה, ולאור זאת, החל ממועד הבחינות הבא, דהיינו, חודש מאי '87 — ייבחנו המתמחים בהתאם למתכונת החדשה.

תביעה להקמת ועדה שתקבע שעות עבודה

מאת סופרנו הכלכלי בירושלים

ארגון סוחרי ירושלים מבקש מראש הממשלה יצחק שמיר למנות ועדה ממלכתית שתקבע את שעות הפתיחה והסגירה של בתי עסק, זאת במקום ועדה שמינה שר הכלכלה גד יעקובי בנושא זה שבה אין ייצוג לקימעונאים.

מזכיל הארגון אברהם בלומבויים טוען כי ועדה שמינה בעניין זה שר הכלכלה נוטה לשנות את החוק באופן שיחייב את הסוחרים לפתוח עסקיהם רצוף מהשעה 6.00 בבוקר עד השעה 9.30 בערב, מצב זה נוח אולי לעובדי המדינה אך יפגע בסוחרים החייבים לעבוד שעתיים נוספות גם כאשר החנות סגורה לצורכי ניקיון, סידור מלאי, הסבעת מחירים וניהול חשבונות.

היצע התעסוקה ברוב ערי הפיתוח מועט וחסר גיוון

מאת סופרנו הכלכלי

היצע מקורות התעסוקה וההכנסה במרבית ערי הפיתוח מועט מדי, חסר גיוון, בלתי יציב ונחות בהשוואה להיצע הקיים במרכז.

למסקנה זו הגיע מחקר של דפנה שיורץ מהמרכז לחקר התיישבות כפרית ועירונית.

נדחתה ההצבעה על תיקון חוק השבות

(המשך מעמוד ראשון)

הגיור הרפורמי מפלג, בהיותו מקובל רק על הזרם הרפורמי.

השר יוסף שפירא הסביר, כי ח"כ אונא, ורפסיג ושרנצקי, שינו את דעתם בעניין מחיקת סעיף הלאום בביחוד נוכח הדיעה שעמדתם בדרך כלל מתונה והם נוטים לצד הפשרה.

מזכיל מפלגת העבודה, ח"כ עוזי ברעם, אמר, כי דבריו של ראש הממשלה, יצחק שמיר, כי המערך נגד תיקון חוק השבות בגלל מחוייבותו לרפורמים „הם חוצפה"! הוא הסביר, כי למערך ראייה כוללת והמערך יעשה שקר בנפשו אם יאפשר חופש הצבעה לחברי סיעתו מאחר ובכל הפורומים של המערך נתקבלה החלטה נגד תיקון חוק השבות.

מ"מ ראש הממשלה, שמעון פרס הבהיר, כי המערך אינו מתכוון להיכנס לקרב בעניין ביטול סעיף הלאום. „אמרתי מה שאמרתי כאשר השבתי שהמפד"ל היא בעד ביטול הסעיף. מר פרס הוסיף, כי מפלגת העבודה לא תתן ידה לשנות את חוק השבות „בלי לעבור את כל מוסדות המפלגה".

„העמדה שלי — אמר מ"מ רה"מ — אינה הלכתית או אנטי הלכתית. עניינו הוא לשמור על אחדות העם.

להלן הביע מר פרס אמונו, כי ההידברות בין הזרמים אפשרית. זאת, בהסתמך על שתי פגישות שהיו לו עם רבנים משלושת הזרמים.

מזכיל המפד"ל, הרב יצחק לוי, אמר, כי המפד"ל מוכנה ללכת להידברות בין הזרמים בתנאי שבסיכומים לא תהיה חריגה מההלכה.

בהתייעצות הסיעה שנמשכה לאחר הפגישה עם מר פרס סוכם הרב לוי, כי אם יהיו רישומים נוספים של מי שאינם יהודים כיהודים „לא תהיה למפד"ל ברירה אלא לפרוש".

בית דין הלכתי שיקבע

(המשך מעמוד ראשון)

מדי שנה מארה"ב.

בעמדה זו מצדדים למעשה הן רה"מ יצחק שמיר והן ממלא מקומו שמעון פרס. השניים הביעו את דעתם כי יש לעשות מאמץ עליון של הידברות עם כל חוגי היהדות, כדי למצוא דרך לפתרון בעיית הגיור.

הצעת שר הדתות, זבולון המר, בדבר הקמת בית דין בארה"ב היא כדלקמן: תקום ועדה ממשלתית מורכבת מרה"מ, מ"מ, שרי הדתות, הפנים והמשפטים.

באשר לביה"ד — יקום בארה"ב בייד רבני־הלכתי המורכב מרבנים פוסקי הלכה שהליכי גיור יהיו ע"פ ההלכה.

כל מי שנתגייר בארה"ב ורוצה לעלות לארץ, יעבור את ביה"ד הזה, שיקבע אם הליכי גיורו נעשו כהלכה ד ינהג בהתאם.

ייעשה מאמץ הידברות, בין כל יהודי ארה"ב להבנה ר הסכמה באשר להקמתו של בית־דין כזה.

השר המר הבהיר שאין הכוונה שביה"ד יהיה מורכב מנציגי זרמים. ביה"ד כולו צריך להיות הלכתי — והכבה עליו צריכה להיות מו־

בנק הפועלים: „דיור" שווה את המחיר ששילמנו

מאת מרדכי זפט

בידי בנק הפועלים הערכות של שמאים ושל חברות כלכליות, ששווי נכסיה של „דיור" אף עולה על 90 מליון דולר, המחיר שהבנק ישלם על החברה — אמר ריצ'ארד ערמון, האחראי על האשראי בבנק וחבר ההנהלה.

ערמון ציין כי הפרסומים בעניין שווי החברה היו מסולפים, אף בזדון. לדבריו, „דיור" הוערכה נכסיה ב־113 מ' דולר והערכת שווי הבנק מכוון לשמאות הצלו כי שווי הנכסים, ללא הפרויקטים בבניה הוא 91 מ' דולר.

לדבריו, חברה מסויימת שביקשה לרכוש את דיור כתבה בפניה, שלהערכתה שווי החברה 91 מיליון דולר אך היא מוכנה לשלם רק 45.

לדבריו, לסרוב נמחק ע"י העיסקה חוב של 90 מ' דולר, שערכו המעולי השיב ביותר, שכן מאפשר לחברה להתאים את תשומות הביניין שלה להקף האשראי לו היא נזקקת.

ההסתדרות חותרת

(סוף מעמוד ראשון)

צר נחום ורמוס, בדבר היעדר מהלך של התייחסות בתוכנית הרפורמה להשלכות על זכויותיהם של כ־650,000 מבוטחים בקרנות הפנסיה, כדי להטיל צל כבד על מהימנותה של תוכנית זו.

הברפלד הוסיף כי כלכלנים בכירים מאשרים שלא נבדקו ולא אומתו הנחות שהניחו מתכנני התוכנית הכלכלית, בדבר הקשר שבין תוכנית זו לבין חידוש הצמיחה במשק — יעד מרכזי בכל מדיניות כלכלית לאומית.

הוא הוסיף שההסתדרות גם דבקה בעמדתה, לפיה שיעור הסובסידיה למצרכי היסוד צריך להישמר ברמה שלא תיפחת מ־25% ובתחבורה ציבורית מ־50%.

תעשייני המזון: להסיר פיקוח המחירים

דוד מושביץ, יו"ר אגף המזון בהתאחדות התעשיינים, הודיע כי תעשיית המזון לא תיתן את ידה לכל מהלך כלכלי חדש, שלא יביא בחשבון את מצבה הקשה של תעשייה זו, הנמצאת כבר למעלה משנתיים בפיקוח מחירים הדוק.

דברים אלה אמר מושביץ, בישיבת חירום של מועצת אגף המזון בהתאחדות התעשיינים, שהתכנסה אמש בעקבות החשש בין המהלכים אותם מתכוונת הממשלה להפעיל במסגרת עיסקת חבילה חדשה במשק.

חברי מועצת האגף חיזקו את ידי נשיא התאחדות התעשיינים במאבקו לשבירת עדיפות התעשייה על פני שאר הסקטורים במשק ולשיפור רמת רווחיות הייצוא.

מושביץ ציין, כי תעשיית המזון היא התעשייה העיקרית הנושאת בעול פיקוח המחירים מאז ההפעלה של עיסקאות החבילה במשק וזאת עקב עליות מתמידות בתשומות הייצור מחד, והקפאה ופיקוח מחירים מאידך.

מועצת אגף המזון תובעת את הסרת פיקוח המחירים ממוצרי התעשייה, [illegible] לאותם מוצרים שיישארו בפיקוח במסגרת עיסקת חבילה [illegible] רק [illegible] קריטריונים כלכליים [illegible] וקבועים מראש.

בין הפטיש והסדן

תקציב נוסף — 3.2 מיליארד ש' אתמול בכנסת

מאת יונה כהן

סגן שר האוצר, עדי אמוראי, הביא אמש לאישורה של הכנסת את הצעת תקציב נוסף לשנת 1986, המסתכם בסך של שלושה מיליארד מאתיים והשעה מיליון שקל. מרבית הסכום, למעשה, הוצא כבר למטרות שונות, בחלקו הגדול לפיצוח לאומי או לפירעון מוקדם של אגרות־חוב.

סגן השר הבטיח שמקור מימון לתוספת זו מובטח, אם מגידול ההכנסות במיסים ואם מגיוס הון. כאשר הגרעון התקציבי יורד וההכנסה זורמת. הוא הביע תקווה שהריסון התקציבי מזה והירידה בקצב האינפלציה מזה, יימשכו. הצעת התקציב הועברה לוועדה.

יום כיפור בירושלים

מפני מה מנעה המשטרה ביום כיפור לנסוע ברחובות מסויימים בירושלים?, שאל וירשובסקי. שר המשטרה הזכיר לו קדושת יום הכיפורים, המחייבת צמצום פעולות, לדברים חיוניים ביותר בלבד.

ההתפטרות — בכנסת

השר חיים קורפו הודיע במליאת הכנסת על התפטרותו של הרב פרץ מן הממשלה. ההודעה לא היתה מסדנה דיון ואישור.

אי־אמון — נדחה

עוד הצעה של ח"כ מאיר כהנא להביע אי אימון בממשלה, על שלא הרחימה את המשכן העבריי — נדחתה, ללא דיון.

קליטת עולי אתיופיה

שר הקליטה, יעקב צור, מתח ביקורת על הרבנים, שלדבריו לא ביצעו עדיין את הבטחתם לגבי עולי אתיופיה בנושא הגיור.

בדבריו ב„יום עיון" בכנסת אמר השר צור, שכיום מתגוררים במרכזי הקליטה עולים מאתיופיה בשיעור קבע בחמישים וחמישה יישובים. רובם שולבו בתעסוקה. כל הצעירים מתחת לגיל 18 לומדים בבתי־ספר, תשעים אחוז מהם לומדים בבתי ספר דתיים.

והוא בשכרות יהגו

בשנה האחרונה גדל מספרם של נהגים שנתפסו כשהם שיכורים מיין. המשטרה תרכוש מכשירי מדידה, שממצאיהם יהיו קבילים בבית משפט, אמר שר המשטרה בכנסת.

הבנקים נותנים אשראי ופוחדים מהלוקחים אותו

מאת מרדכי זפט

בבנק הפועלים מגבשים מכשירים למדידת הסיכון שבמתן האשראי לגבי..והם הקטנים. מכשירים אלה יתבססו על כושר הפרעון של הלווים. היוזמה התעוררה בעקבות מיתקפת האשראי שנקטו הבנקים על משקי הבית במשברים האחרונים.

האחראי על האשראי בבנק, ריצ'ארד ערמון מסר כי הבנק הציע לבנק ישראל להפעיל מאגר מידע מרכזי על כל הלקוחות הגדולים במשק, ממנו יוכלו הבנקים לשאוב מידע על מצבם הכלכלי ויכולת העמידה בהחזר הלוואות של החברות.

לדבריו, בנק ישראל נטה להשיב בחיוב להצעה, לגבי לקוחות עסקיים גדולים. צויין כי בארה"ב קיים הסדר כזה, באמצעותו מקבלים הבנקים מידע על התחייבויותיהם של הלקוחות.

האחראי על האשראי בבנק פועלים ציין שהיה ראוי להגיע להסדר החלפת אינפורמציה כזו בין הבנקים בישראל, בעיקר באשר ללקוחות פרטיים. אולם התארגנות כזו אסורה מכח חוק ההגבלים.

הוא ציין כי לבנק הפועלים מאגר אינפורמציה המכיל 15־18 אלף תיקים על לקוחות, וכשהבנק מתבקש, הוא מעביר גם לבנקים אחרים חוות־דעת כללית על הלקוחות. בבנק הפועלים מתכוונים להקים מרכז מידע מרכזי לגבי הלקוחות.

צויין כי מאה לקוחות בבנק מחזיקים בכ־50% מהאשראי שנותן הבנק לציבור, המסתכם בכ־10 מיליארד שקל.

יהלומנים: משבר מאיים על הענף

דורשים שינוי שיטת ביטוח השער

יצרני ויבואני יהלומים מישראל מודאגים מהירידה החדה שחלה לאחרונה במחירי היהלומים המלוטשים בשוקי הייצוא העיקריים של ישראל.

יהלומנים קובלים כי קניינים מחו"ל הנוהגים להגיע לישראל בתחילת השנה האזרחית, כדי לחדש מלאי, העדיפו להשאר בארצותיהם ולהמתין להתפתחויות ואף להוזלות נוספות במחירי היהלומים המלוטשים בעולם.

ראשי ענף היהלומים בישראל, שהתכנסו לישיבת חירום, נוכח סכנת המשבר המאיימת על הענף, החליטו לתבוע מהממשלה שלא להמתין עד לסיום הדיונים בתכנית הכלכלית החדשה ולבצע שינוי מיידי במדיניות של המשרדים הכלכליים ובנק ישראל ביחס לענף היהלומים במגמה להשיב לתעשייה הישראלית את כושר התחרות שלה בשוק היהלומים המלוטשים העולמי.

התביעה העיקרית שהועלתה בפגישה היא שינוי, החל מתחילת שנת התקציב החדשה, של שיטת חישוב ביטוח השער לענף היהלומים והתאמתו לתרומה הממשית של הענף לכלכלה הישראלית. זאת, כאשר השיטה הזו לוקחת בחשבון כיום רק כ־40 אחוז מהערך המוסף הכולל שהענף תורם למדינה.

בפגישה נותחו גם נתוני יצוא היהלומים בחודש דצמבר האחרון, שהסתכם ב־104 מיליון דולר, לעומת 170 מיליון דולר בחודש הקודם. נתונים אלה מצביעים על ירידה חדשה ביצוא למרות שהחודש האחרון של השנה נחשב לאחד מחודשי שיא ביצוא היהלומים בגלל החגים הנוצריים.

בפגישה הובע החשש כי היהלומנים מישראל מאבדים כיום בהדרגה את הבכורה שהשיגו בשנים האחרונות בשוק העולמי, בשל חוסר יכולתם להתחרות בייצור יהלומים מלוטשים בגודל קטן ובינוני עם הודו ומדינות מהמזרח הרחוק ביניהן סרי־לנקה ומלזיה, בהן כח העבודה זול וקיים עידוד משמעותי מטעם ממשלותיהן.

הירידה החדה בביקוש ליהלומים בעולם גרמה לכך שמחירי היהלומים המלוטשים עלו השנה בממוצע בשיעור של בין 5—6 אחוזים. ואילו מחירי חומרי הגלם עלו בשיעור ניכר בעקבות העלאת מחירים של 16 אחוז על ידי הסינדיקט מלונדון, השנה.

הע..ה זו וייקור עלות הייצור וההוצאות הנלוות של מפעלי תעשיית היהלומים בשקלים בשיעור של בין 40% ל־50% לעומת הדולר [illegible], גרמה בחודש האחרון ל[illegible] ניכר בפעילות תעשיית היהלומים, ובעיקר לסגירת קווי ייצור וצמצום במספר העובדים. [illegible] עד כדי סכנה ליציבות בתעסוקה שהושגה בענף לאחר מאמצים רבים.

כינוס פיסיקאים ב„בר־אילן"

הנושא „מערכות בלתי מסודרות בפיסיקה" — נידון בכינוס שנפתח אתמול באוניברסיטת בר־אילן, בהשתתפות 200 פיסיקאים מ־11 מדינות.

במסגרת זו הציג פרופ' סטנלי מבוסטון זו הפעם הראשונה תיאוריה המצליחה לתאר את המבנה הרבגוני של פתיתי שלג בעזרת מושג „המימד השבור".

פרופ' משה קווה ודייר רוזנבלום מבר אילן הדגימו לראשונה, באמצעות סרט, הקודת תבונות בסדרות של חומרים ע"י מעבר אור באמצעות קרני לייזר, במקום השיטה של מעבר חשמל המקובלת עד כה.

מארגני הכינוס הם הפרופסורים משה קווה, יוסף ישורון ושלמה אבנין מאוניברסיטת בר־אילן, ד"ר דובר מהאוניברסיטה ירח גלסר. הכינוס אורגן בעזרתם של האחים לויתן מדנמרק ותרומה לקניית פטנטים מארה"ב.

„אלרון" סיימה ברווח של 2.1 מיליון דולר

מאת סופרנו הכלכלי

חברת „אלרון" סיימה את המחצית הראשונה של השנה ברווח נקי של 2.1 מיליון דולר, לעומת הפסד של 22.5 מיליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד.

גורמים בחברה מציינים כי במחצית השנה שעברה נכלל סכום של 24.4 מליון דולר, בעקבות מחיקת חובות של השקעה והלוואות לחברת הבת „אלסינט".

הרווח של מחצית שנה זו היה לאחר הפרשה של 3.7 מיליון דולר המהווים תשלום במזומנים שהועבר ל„אלסינט" כמקדמה על חשבון השקעה חדשה.

יו"ר דירקטוריון החברה, עוזיה גליל, אמר כי התרומה העיקרית של רווחיות „אלרון" באה מרווחים של חברת בת אחרת „אלביט".

ח"כ דוד מגן: רק יהודים יקבעו מיהם יהודים

ח"כ דוד מגן (הרשימה־ליכוד) הגיש הצעת חוק פרטית, הבאה לתקן את חוק יסוד הכנסת.

ע"פ התיקון המוצע: בהצעת חוק הדנות בזהות לאומית, ישתתפו בהצבעה רק חברי כנסת בעלי הזהות הלאומית הנדונה.

בדברי הסבר להצעת החוק נאמר, כי: „אין הדעת סובלת, כי בדיקה אודות חוק השבות והגדרת מיהו יהודי, יכריעו חברי כנסת שאינם יהודים. הצעת החוק באה להשאיר את ההכרעה בעניין הזהות היהודית בין חברי הכנסת היהודיים".

„נוסחת הפלא" של ישראלים הנוסעים לחו"ל

מאת יצחק דויטש

על פי נתונים בינלאומיים ובדיקות של הוצאת תיירים ישראליים בחו"ל שערכה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, מוציא נוסע בממוצע 1,150 דולאר. ההקצבה של מטבע חוץ העומדת לרשות הנוסע היא 800 דולאר בלבד.

אך ראה זה פלא; הניצול בפועל של הקצבת המטבע אינו עולה בממוצע על 400 דולאר. מהיכן בא ההפרש? הוא בא משני מקורות:

● שימוש במטבע חוץ שהוחזק בבלאטות. זהו כסף כשר שנרכש כדין, אך עתה מוצאים לנכון להוציא אותו בגלל ההערכה שלא כדאי עוד לשמור דווקא דולארים.

● רכישות של דולארים בשוק השחור. על ההיגיון שמדובר נעמוד בהמשך.

במוקד

נתונים אלה ראויים לאיזכור בגלל התגובה המהירה שעוררה ההצעה להגדיל את הקצבת הנוסעים ל־3,000 דולאר.

במסגרת התכנית הכלכלית, אשר עודנה זקוקה לרחמי שמים, כלל שר האוצר משה נסים גם פרק בנושאי מטבע חוץ. כיום קיים פיקוח מנהלי על תנועות המטבע ויש הוראות הנכנסות לפרטים קטנים ממש. המדינה מתערבת בקביעת סכומי עזרה לקרובים בחו"ל ולילדים־סטודנטים הלומדים באוניברסיטאות שם. כך גם מגבילה היא את ההקצבה של מטבע חוץ לנוסעים לחו"ל העומדת כאמור על סכום של 800 דולאר בלבד. קיימת הסכמה שהגבלות מינהליות אלה הן בעלות השפעה כלכלית מצומצמת מאד. מדובר במשק שתנועת הסחורות והשירותים שלו, בשני הכיוונים, מגיעה לכ־25 מיליארד דולאר לשנה. ההתערבות המינהלית באמצעות הצוות המצומצם הקיים לצורך זה, יכולה להשפיע רק מעט.

הצעת האוצר ובנק ישראל באה להפחית את הביורוקרטיה בפיקוח על המטבע ובעיקר להסיר אותן מגבלות והלוחצות על הפרט והעסקים. כך הוצע להגדיל את ההקצבות לנוסעים לחו"ל ואת סכומי העזרה לקרובים נתמכים ולסטודנטים.

בתחום העסקים הוצע לתת היתר כללי לחברות מיצאות להעביר שכר לעובדיהן בחו"ל במקום היתרים ספציפיים וכן גם הקלות בהיתרי ההשקעה של חברות ישראליות בחו"ל, כאשר קנה המידה יהיה התועלת הכלכלית למאזן התשלומים.

סכום ההקצבה לנוסעים שהאוצר ובנק ישראל מציעים לא נכלל במפורש בתכנית שהוגשה לממשלה. אך באופן לא פורמאלי הדבר על הגדלת ההקצבה לסך 3,000 דולאר לנוסע.

הסכום של 3,000 דולאר מהווה כנראה „מטפחת אדומה" לצמרת הפוליטית. תזכורת: הקצבה בסכום זה נקבעה ב„מהפך הכלכלי" בנובמבר 1977. תמוה הדבר כי שר האוצר משה נסים לא נזהר מסכום זה. ומה רע היה ב־2,500 דולאר?

בדיון בממשלה על התכנית הכלכלית אכן הסתער שר הכלכלה והתכנון גד יעקובי על הצעה זו. הוא ראה בה סמל וממלא הציג אותה כחוף לחגיגת הצריכה, עידוד לנסיעות לחו"ל ובזבוז המוני של מטבע חוץ.

שר האוצר משה נסים נסוג. אולי זוהי נסיגה זמנית וטקטית בלבד, כדי שלא ישוו לתכניתו הכוללת אופי אידיאולוגי הסיר פרט זה מיד. „זה אינני עומד עכשיו על הפרק", אמר. נכון שבאופן פורמאלי הגדלת ההקצבה כלל אינה טעונה אישור הממשלה והדבר יוכל להיעשות ע"י המפקח על מטבע חוץ באמצעות תקנות משלו, אך ברורה שההודעה בממשלה על הסרת ההצעה משמעה הקפאה שלה. לא ברור כלל לכמה זמן.

תקיפת ההצעה היתה אידיאולוגית במהותה והנסיגה היתה התקפלות כדי להימנע מעימות בנושא צדדי. אך אין לכך הצדקה עניינית. הקפאת ההקצבה לנוסעים אינה משרתת שום מטרה כלכלית ואינה תורמת באופן חיובי לחברה; להיפך, היא מקפיאה מצב פגום מבחינה חוקית ומוסרית.

הסכום של 800 דולאר אינו עונה על צרכיהם של מרבית הנוסעים לחו"ל. הוא אינו מספיק למימון שהייה במלון, ארוחות ונסיעות אלא לימים בודדים בלבד. מאז נקבע סכום זה היתה שחיקה גדולה של הדולאר. הנתונים המובאים לעיל מראים זאת גם בלשון סטטיסטית.

בפועל מרבית הנוסעים כלל אינם מנצלים את ההקצבה. זאת מהסיבה הפשוטה: שער דולאר נוסעים — הכולל את ההיטל והעמלות — מגיע ל־1.74 שקל בעוד ששער הדולאר השחור הוא 1.5 שקל. לכן, מרבית הנוסעים מסתדרים בלי ההקצבה, או בחלק ממנה בלבד. אלה שיש להם „הסבר" למקור הדולארים האחרים, אינם קונים סכום כלשהו מההקצבה. האחרים לוקחים סכומים המספיקים כדי ללון באכסניות נוער, לאכול סנדוויצים ולנסוע בטרמפים, בעיקר כדי שיהיה רשום שלקחו. משתמשים בהקצבה שומרי חוק מובהקים, תמימים או פחדנים, נוסעים בשליחות מוסדות וגופים רשמיים או כאלה המצהירים על הסכום לשם הכרה כהוצאה עסקית לצרכי מס. ואמנם נתונים של האוצר ובנק ישראל מראים כי בסך הכל הנוסעים לחו"ל מנצלים פחות מ־50—40 אחוז מסכום ההקצבה הכוללת שעמדה לרשותם.

יוצא איפוא כי הגדלת ההקצבה לנוסעים לא תעלה דולארים לקופת מטבע החוץ.

אין כאן נזק כלכלי, לעומת זה קיים היתרון כי אלה שמבקשים לנהוג עפ"י החוק ולהשתמש בכספי ההקצבה הרשמית, גם כאשר מחירה גבוה יותר, יוכלו לעשות זאת ולא יזדקקו לשוק השחור. באותו זמן ישוחרר המנגנון מטיפול בבקשות מיוחדות של נוסעים מטעם מוסדות וגופים כלכליים וכיו"ב לתוספת הקצבה. עניינית זהו פישוט במינהל והמדינה הדבר לא יעלה כלל מטבע חוץ.

אפשר רק להצטער על כך שבנושא זה ערבבו שיקולים אידיאולוגים. שר הכלכלה גד יעקובי מצא שבהתנגדות להגדלת ההקצבה הוא מיצד על גל אחד עם ההסתדרות והאידיאולוגים שונים.

המסקנה היא ששר האוצר משה נסים נכנע ללחץ. אולי זוהי נסיגה זמנית, אבל שלא במקום הנכון.

נתגלו עקבותיהם של 200 פושעי מלחמה

לוס אנג'לס (ע"צ) — תיקים סודיים לענייני הגירה איפשרו לאחרונה לגלות את עקבותיהם של יותר מ־200 פושעי מלחמה נאציים, ביניהם 44 הנמצאים במערב גרמניה — מסר אמש מרכז ויזנטל בלוס אנג'לס.

מיסמכים אלה, שמקורם בארגוני סעד בינלאומיים, ביניהם הצלב האדום, כוללים כנראה שמות רבים נוספים של פושעי מלחמה. מסר מנהל המרכז, הרב מרווין הייר.

תיקים אלה נשמרו בסוד כדי להגן על חייהם הפרטיים של הפליטים, אמר. מאז השיג אותם לפני כשלושה חודשים, דיווח מרכז ויזנטל לשלטונות של 7 מדינות על נוכחותם של פושעי מלחמה אצלן.

מבין כ־200 הפושעים שמיסמכים אלה איפשרו לגלות את עקבותיהם, היים כיום 50 באוסטרליה, 44 במערב גרמניה, 26 בקנדה, 13 בשבדיה, 3 בונצואלה ו־1 — שומר לשעבר במחנה ההשמדה טרבלינקה — בבראזיל.

„רשימה זו של 200 איש תיראה קטנה מאד בהשוואה עם מה שנגלה בששת החודשים הקרובים" ביחוד לגבי פושעים נאציים החיים בארה"ב, הוסיף הרב הייר.

התרסק מטוס קרב אמריקני בים־התיכון

נאפולי (רויטר צח"ים) — מטוס של הצי האמריקני היה התנגש עם מטוס אחר בנסותו לנחות על נושאת מטוסים והתרסק בים התיכון, מסרה אתמול דוברת של הצי ה־6.

שני אנשי הצוות נצלו בשלום כאשר נפל המטוס מדגם אף־14 „טומ־קאט" במצולות ים, במרחק של כ־140 קי"מ ממזרח לאי הספרדי מנורקה.

צד"ל במשבר

הצהרותיו של ראש הממשלה יצחק שמיר על כוונת ישראל לסייע לצבא דרום לבנון שודרו בכוונה בטלוויזיה בערבית — כדי שיישמעו על ידי תושבי דרום לבנון

התקפות האחרונות של ארגון ה„חזבאללה" על מו־צבי צבא־דרום־לבנון, הוכי־חו שאין מדובר בארגון חסר־שלד. ההתקפות היו ברמה כזו שאינה מביישת שום צ־בא סדיר, כולל צה"ל. ה־התבטאויות בנוסח זה של גורמים בכירים במערכת ה־בטחון, מלמדות על צורך ב־שינוי התפיסה של רצועת הבטחון.

הגם שצבא דרום לבנון מוכיח רמת לחימה, הרי ש־הוא שרוי לאחרונה במורל ירוד עקב הצלחות ה„חזבא־ללה" שאילצו אותו להסתמך על צה"ל. התוצאה, בין ה־יתר, עריקות מהשירות.

התקפות האחרונות מבי־אות לצורך לדון בתפיסת ה־ביטחון של צה"ל. יש הטוע־נים כי אין לראות בקו ה־מפריד בין רצועת הביטחון לכפרים שמצפון לו, „ערך מקודש" ומזכירים את כפרי השיעים שהפכו לקיני מחב־לים.

לא מדובר לדברי גורמים שונים על שהות של צה"ל בכפרים אלה, באותם ממדים כפי שהיו לאחר מבצע של"ג, אלא סיורים בתדירות לא קבועה, שיחזיקו את המחב־לים „על קוצים" אם ירצו להתבסס באיזור.

יש הגורמים שאפילו מ־חודשת של חיל האוויר נגד ריכוזי ה„חזבאללה", תקופה ארוכה נמנעה מכך ישראל על פי בקשה אמריקנית, ב־מסגרת נסיונות מימשל רייגן להחזיר את בני הערובה. „ה־תפוצצותה" של פרשת מכי־רות הנשק לאיראן, הביאה לכך ששוב „אין מה להפ־סיד", ולארצות הברית הנו־שא כבר בעל חשיבות פחו־תה.

בעוד שהארועים האחרונים מהדקים את הקשר בין יש־ראל לצבא דרום לבנון, הרי שעם הכוח הנוצרי העיקרי בלבנון מתהווה קרע שקשה יהיה לאחות אותו. את הס־יוע העיקרי מעניקים לפת"ח דווקא הפלנגות. עוד הוכחה לכך, שבני בריתה של יש־ראל במבצע של"ג היו הרבה פחות מ„משענת קנה רצוץ". מי ששריין מאמין שהלחימה לצד בשיר ג'מאייל נגד ה־מחבלים היתה צעד חכם, צ־ריך להביט עתה בנמל ג'ו־ניה, מעוזם העיקרי של ה־פלנגות, והיום גם השער ה־עיקרי של הפת"ח ללבנון.

הצהרותיו של ראש הממ־שלה יצחק שמיר, כי ישראל תסייע לצד"ל שודרו דווקא בשידורי הטלוויזיה בערבית. זאת, כדי שיישמעו על ידי מי שצריך לשמוע אותם, תו־שבי דרום לבנון, הנוהגים לצפות בטלוויזיה הישראלית. כך גם הצהרתו שישראל תד־אג להעניש את ה„חזבאל־לה". מעבר לכך, דרוש „טי־פול שורש" גם בצד"ל כדי שיתגבר על המשבר.

מענין לענין / מאת ש.ז. שרגאי

מורי הלכה ללא הלכה

שגיור הוא מושג הלכתי גם למעשה — אין חולקין. ברור איפוא שסמכות לקבוע למעשה מה הלכה מחייבת ומה היא שוללת — נתון בידי אנשי־הלכה הנאמנים להלכה, ולא בידי אלה שמכריזים השכם והערב, שאינם מכירים בהלכה כמכוונת את החיים.

אולם מנהג חדש בא למ־דינת ישראל.

א) אנשים שאינם מכירים בהלכה קובעים גיור מהו, ו־הם קובעים שגם גיור שאינו לפי הלכה — גיור הוא...

אין כאן הונאה עצמית, ו־גם הונאת אחרים מבחינה ידו־עה שמגייר כזה, רואה עצמו יהודי — ולא הוא?...

ב) אנשים ששוללים בכלל את הכשרות באורחות חייהם — דורשים סמכות לקבוע מה כשר, ושוללים זכותם וסמכו־תם של בעלי הלכה לקבוע כ־שר וטריפה.

אין כאן הונאה עצמית והו־נאת אחרים?

עולם הפוך: הלכה ללא ה־לכה, וכשרות ללא כשרות.

פתרון אחד: גיור כהלכה

עם החלטת בג"ץ להכיר גיור ריפורמי כגיור יהודי־הלכתי, ואחרי שכל ההצעות (ואפילו המלאכותיות — לפי דעתי) נדחו, הגענו למצב:

א) שלא־יהודים יתערבו בתוך האומה הישראלית ללא גיור;

ב) יהודים באמנים לדת־מ־שה וישראל — יקימו פנקסי־יחוס על כל המשתמע־מכך;

ג) הפרדת המדינה מתורת־משה, דת משה וישראל; מצב זה מחייב אותנו להתכנס יחד עם גדולי־התורה שבתוך ה־מחנה לטכס עצה מה עלינו לעשות כיום, לפני שכל חוג ביהדות הנאמנה יחליט על ד־עת עצמו וינקוט בצעדים, א־חד שונה מהשני, זה יגביר רק את הפירוד בתוך היהדות הנאמנה עוד יותר, יחליש את כוחנו, וכל מיני־פורקי עול יתחזקו על־ידי כך יותר.

בינתיים, על התנועה ליזום לקיים מסגרת־ארגונית אחת של נציגי היהדות הנאמנה ב־כנסת ובממשלה גם של אלה שבקואליציה ושמחוצה לה, כמו אנשי התחיה, לפעול יחד לגיור כהלכה.

אין כל ספק שחטיבה אחת בממשלה ובכנסת תהווה כוח רב להשפיע, להחליט: הלכה כהלכה

אל נאחר!

זכויות פליטים

מאת נ.א.

הפרלמנט האירופי החליט בינואר 1977 על הסכמים מ־שותפים למלחמה בטירור. על ההחלטה חתמו 21 מדינות, ב־תוכן תורכיה, שאינה ארץ אירופית. צרפת היתה הארץ היחידה שלא חתמה על הה־סכמים האלה, כי הנשיא מי־טראן, והשמאל בכללו, הת־נגד להם, שכן לפיהם יבוטל העיקרון המקובל משנים ו־הוא זכות הגירה חופשית ואי הסגרת פליטים מדיניים.

אך בפגישת הפיסגה האח־רונה גרמניה־צרפת שהתקיי־מה בפראנקפורט, אמר הנשיא פרנסוא מיטראן לראש ממש־לת מערב גרמניה, הלמוט קו־הל: „המאבק נגד הטירוריזם צריך להכריע בכל החישובים, כולל גם זכות הגירה לפליטים מדיניים וגם הסגרתם, עיק־רון ששמרנו עליו זה משנים". נראה, שגל הטירוריזם שעבר לאחרונה על צרפת הכריע את הכף אצל מיטראן, וזה הס־כים, שארצו תחתום על הס־כמי שטראסבורג נגד הטירור. ממשלת הימין החדשה היתה מלכתחילה בדיעה, שיש ל־חתום על הסכמים אלה, אלא כיוון שהתנגדות הנשיא לכך היתה ידועה, לא היו מעוני־נים להתכסכך אתו בנושא זה. אולם משהסיר מיטראן את התנגדותו להסכמי ש־טראסבורג, החליטה הממשלה הצרפתית ברביעי בנובמבר השנה, כי תחתום על ההסכ־מים בזמן הקרוב ביותר.

מהי ההגדרה של פליט פוליטי?

כמעט בכל ארצות אירופה נתקבל בעבר העיקרון, שאין להסגיר אנשים שפעלו מטע־מים מדיניים, ותהיה חומרת מעשיהם אשר תהיה. במצב דברים זה, קשה היה לפעול נגד הטירור, כי הטירוריסטים טענו, שהם פעלו מתוך מני־עים מדיניים.

הסכם שטראסבורג, המת־חלק לשנים, משאיר פתח מ־סויים לטובת מעמד הפלי־טים המדיניים. הסכם אחד אי־נגו מכיר כמעט בכלל בפליט מדיני אם עבר עבירות כמו חטיפת אנשים, לקיחת בני ע־רובה, שימוש בנשק או בח־בילות נפץ. כל המעשים הא־לה נחשבים למעשים פליליים, וצריך יהיה להסגיר אנשים שביצעו אותם לארצות שב־הן בוצעו המעשים האלה. וב־כן, לפי ההסכם הזה בטל כמ־עט לגמרי המעמד של פליט פוליטי.

לפי ההסכם השני, ההכר־עה היא בידי המדינה שבה נמצא המחבל אם להכיר באו־תו מעשה שבוצע כעבירה פ־לילית או עבירה מדינית ש־בעשותה מתוך מניעים מדי־ניים, ואז יש להתחשב באיש כפליט מדיני ואין להסגיר או־תו לארץ שבה ביצע את מע־שה החבלה.

בהסכם קיים סעיף, לפיו המדינה הנדרשת להסגיר אנ־שים רשאית לסרב אם היא סבורה, שהדרישה הזאת נע־שתה מטעמים גזעיים, לאומ־יים מדיניים, או שקיימת סכ־נה לחייו מטעמים אלה בארץ שיוסגר אליה. אך זוהי נחמה פורתא לפליטים מדיניים, ש־יצטרכו להביא הוכחות, ש־מעשה החבלה נעשה מתוך מניעים מדיניים. מצב זה בא לידי ביטוי באחרונה ביחסי צרפת־איראן. בצרפת נמצאים פליטים מדיניים מאיראן, אנ־שים רמי מעלה, ביניהם גם ראש ממשלה לשעבר. ידוע שהצרפתים עושים לאחרונה מאמצים לשפר יחסיהם עם איראן כדי לשחרר בני ערו־בה צרפתיים, וגם כדי לשפר את היחסים הכלכליים. בנוסף להסכמה להחזיר לאיראן מי־ליארד דולר, שהשקיע השאח בצרפת, הסכימו הצרפתים גם לדרישה לגרש מארצם את ה־פליטים האיראניים, גם אם אלה לא ביצעו מעשי חבלה, לא בארצם ולא בצרפת. אר־מנם, אין מדובר כאן בהסג־רה לאיראן, אבל גירוש זה הוא בניגוד לעיקרון המקודש של כיבוד מעמדם של פליטים פוליטיים, המקובל כמעט בכל ארצות אירופה.

קיים עוד חידוש בהסכמי שטראסבורג והוא: מדינה ה־מסרבת להסגיר פליט מדיני לארץ מולדתו, או לארץ ש־בה ביצע מעשי חבלה, תצט־רך היא להעמידו לדין. מובן, אין אף ארץ המעוניינת לצ־פות אורח זר על מעשי חב־לה שביצע בארצו, או בארץ אחרת, כי אז היא מזמינה ל־מעשה פעולות חבלה בתוך ארצה מצד מחבלים מתוך ני־סיון לשחרר את האיש, או כדי להתנקם בפסק הדין נגד אחד מחבריהם. במצב כזה ת־עדיף כל מדינה להסגיר מח־בל במקום לשפוט אותו אצלה ולהחזיקו בבית סוהר בארצה על מעשים שעשה בארץ אח־רת.

קיצורו של דבר: הזכות של פליטים מדיניים כמעט שבו־טלה בהסכמי שטראסבורג, א־שר הפרלמנט האירופי הח־ליט עליהם, ורוב רובן של ארצות מערב אירופה חתמו עליהם.

החלטות לחוד ומעשים לחוד

אולם גם אחרי החתימה על הסכמי שטראסבורג, אין מק־יימים אותם ככתבם וכלשונם. לא תמיד מוכנים להסגיר מ־חבלים, ונהנים מכך גם פלי־טים מדיניים. אין מהססים ל־החזירם לארצות מוצאם בשל עבירות שעברו מבחינה מדי־נית בארצם, כמו פרסום בט־אונים שנאסרו על ידי המימ־של או בארגון הפגנות נגד ה־משטר הקיים. במפורש כשנמ־נעים בגלוי לקיים הסכמים החתומים בדבר מלחמה כוללת בטירור ולקח זמן עד שהאר־צות החברות בשוק האירופי החליטו על סולידאריות עם אנגליה שלא לקבל בארצותי־הם דיפלומאטים סוריים אשר־שרתו בשגרירות סוריה באנג־ליה בתקופה שנעשה עם ה־ניסיון לפוצץ מטוס אל־על. ראש ממשלת צרפת „מדבר" בשני קולות, מכריז על מל־חמת חורמה בטירוריזם ונגד הארצות התומכות בטירור, ו־מאידך גיסא טוען שאין הו־כחות ברורות שסוריה תומ־כת בטירור, אף על פי שהד־בר הוכח בבית משפט באנג־ליה, וחתם על הסכמי נשק עם סוריה. הצרפתים טוענים, שמשלוחי הנשק הופסקו אך כולם יודעים שעיכובים מן ה־סוג הזה אינם מאריכים ימים.

גם ארצות הברית, שהיתה הראשונה שהביעה סולידאר־יות עם אנגליה וניתקה את יחסיה עם סוריה, מדברת ב־שני קולות. הנשיא רייגן הכ־ריז מלחמה נגד הטירור, וב־סופו של דבר שלח בחשאי ש־ליחים לטהרן לנהל משא ומתן בדבר שחרור בני ערובה א־מריקנים. כשגברה בארה"ב הביקורת על הנשיא, הוא נא־לץ להופיע בפומבי בפני בני עמו כדי לתרץ את מעשיו. כ־אשר התחילו כמה מארצות המערב לנהל משא ומתן עם סוריה ואיראן, — נזכרו כו־לם בעיקרון של פליטים מדי־ניים וביקשו לבדוק עד כמה

(סוף בעמוד 4)

דב לוחם כארי ב„לביא"

דב זקהיים נזהר אכן בתפילות, בשמירת שבת, כשרות ועוד, אבל לא פחות מכך הוא מקפיד שלא יפקפקו בנאמנותו האמריקנית

מאת מ. בן־שלמה

דב זקהיים, בוגר ישיבה, לוחם כארי ב„לביא". גם בביקורו הנוכחי בישראל הוא עושה הכל כדי לשכנע אם ניתן ב־מקל נועם, ולא בזרוע, את מערכת הב־טחון הישראלית להסיר את ידה מה־פרוייקט הגדול שלדעתו לא תוכל לע־מוד בו.

כדרכו, הוא מופיע באיצטלה של ידיד ולעת מצוא אף אינו מסתיר את שייכו־תו לעם היהודי ואת דבקותו במורשתו הרוחנית כדי לעורר אמון אצל בני שי־חו הישראליים.

דב זקהיים נתפרסם לראשונה לפני כשנה — בינואר 1986, כאשר השלים את הדין־וחשבון על פרוייקט ה„לביא". בספר עב כרס שהכיל למעלה מ־300 עמוד, בתוספת דיאג־רמות ביקש להוכיח כי פרוייקט ה„לביא" אי־נו אלא נטל כבד שישראל לא תוכל לעמוד בו ואילו ארצות־הברית שתעשית המטוסים שלה נתונה בלאו הכי במשבר לא תוכל ליטול על עצמה את העול הכבד של מימון ה„לביא", במיוחד שבמרוצת הזמנים המטוס הישראלי אף עלול לפגוע במכירת מטוסי קרב אמרי־קאניים.

זקהיים הוא מהיר תפיסה וגם מהיר שיחה. לא אחת בולט הדבר בצורת ההתבטאות שלו, כאשר הדיבור אינו מדביק את המחשבה.

ידיד, אבל בלי סנטימנטים

לפנינו צעיר יהודי, בן־תורה — יליד ברוקלין, בוגר „ישיבה יוניוורסיטי" שיש בו סממנים של „עילוי", לא רק בחכמת היהדות, אלא גם בחכמות העולם. הוא ממשיך לשמור על יהדותו. שומר שבת כהלכתה, נזהר שלא להכשל במאכלות אסורים, חבר בקהילה אור־טודוקסית ב„סילוורספרינג" — השכונה היו־קרתית הסמוכה לוושינגטון. בצד התואר ה־אקדמי שלו נושא גם תואר רב — מוסמך ה־ישיבה. לא אחת בימי שבת ומועד מוזמן על ידי הרב של בית הכנסת בו הוא מתפלל לשאת דברים מעניני היום, כשהוא מתבל את דבריו בדברי הלכה ואגדה הנהירים לו, לא פחות מרזי המדיניות הבינלאומית, שהיא אחד ה־תחביבים שלו.

דב זקהיים — מעידים עליו — הוא יהודי בכל רמ"ח אבריו ושס"ה גידיו. גם חזותו החיצונית, הזקנקן העוטר את פניו הרזים וה־מוארכים מעיד על יהדותו. אולם, אין בזה כדי לגרוע בנאמנותו האמריקנית. הוא נזהר מאוד שלא יוכלו להטיח כלפיו כאילו שתי נאמנויות מתרוצצות בקרבו — נאמנות לא־מריקה ונאמנות למדינת היהודים, בשל היותו יהודי. לא מן הנמנע איפוא שמסיבה זו הוא מקפיד מאוד להציג את התדמית האמריקנית בכל הקשור ב„לביא", בתקיפות רבה, בסגנון אמ־ריקני ברור וחד משמעי, בלא כל סנטימנטים ביחודים כלפי ישראל, למרות שפה ושם, הוא מנסה להופיע בפני בני שיחו הישראליים — במשרד הבטחון ובמשרד החוץ כידיד שבא להציל את ישראל מהסתבכות בפרוייקט שלא תוכל לעמוד בו.

„אני אמריקאני, נקודה..."

התיצבותו של דב זקהיים נגד ה„ל־ביא" עוררה רגשות מעורבים, לא רק ב־ישראל, אלא גם בקהילה היהודית בארצות־

הברית. אחד מראשי הקהילה היהודית בוו־שינגטון אמר: „זקהיים יותר קתולי מהאפי־פיור...". רצה לומר בכך כי בהתנהגותו ה־תקיפה לפרוייקט ה„לביא" הוא לעתים בוטה יותר מראשי ה„פנטגון" והסטייט דפרטמנט, שאף הם אינם רואים בעין טובה את ביצוע פרוייקט ה„לביא". ויש המאשימים את זק־היים בגלוי, כי כל מה שהוא עושה מכוון ל־מטרה אחת: „לקדם את הקריירה הפוליטית שלו ב„פנטגון"".

זקהיים מודע לדברי הביקורת הקשים כלפיו המושמעים בעיקר מיהודים. הוא איננו שלם עם אלה הסוברים כי היהודי בהיותו אמריקני חייב לגלות אהדה מיוחדת ליש־ראל. „אני אמריקני, נקודה." — הוא משיב על דברי מבקריו.

ואכן, האמריקניות שבו בולטת בייחוד בכל ימות השבוע, בשבת ובמועד, כאשר הוא בא לבית הכנסת — בולט היהודי שבו.

מספרים כי בשבת מסרב זקהיים להתייחס לנושאים פוליטיים. הוא נראה אז כל כולו עטוף באיצטלה של יהדות. גם כאשר שכנו לספסל בבית הכנסת, ציר ישראל בוושינג־טון, אליקים רובינשטיין ניסה פעם לקשור אתו שיחה על נושאים שמחוץ לתחום השבת, נהג להשיב לו: „בבית הכנסת אני מדבר על אלוקים ולא על מטוסים".

יחד עם זאת, בתוקף תפקידו הרם במשרד ההגנה של ארצות הברית קבע סידורים מיו־חדים כיצד לאתר אותו בשעת חירום כדי ש־יוכל למלא את תפקידו גם בשבת ובחג. בבי־תו מותקן טלפון מיוחד לשעת חירום. כן קבע סידור מיוחד על פיו ניתן למצוא אותו על ידי „איתורית" כך שבימי חרום, על פי מו־שגים אמריקניים כמובן, ניתן למצוא את דב זקהיים נכנס למכוניתו ודוהר בכיוון ה„פנ־טגון" בעיצומו של יום השבת.

האם יקורקע ה„לביא"?

דב זקהיים הגיע לישראל ימים אחדים אחרי שה„לביא" המריא לטיסת ניסיון. טיסת הניסיון עברה בהצלחה. המטוס הפך לעובדה קיימת. אינו עוד בגדר חזון. הוא חלק מהמצ־יאות הישראלית, אם כי יש עוד לעמול קשה כדי לגשת לייצור המטוס על בסיס עסקי.

אומרים, כי כאשר זקהיים שמע על המראת ה„לביא" לא התרגש. זה לא שינה את עמדתו התקיפה נגד ייצור המטוס. הוא הביא עמו הצעות חילופיות — ייצור האף 16 בישראל במקום ה„לביא". לא מן הנמנע — מסבירים — כי המראת ה„לביא" לטיסת ניסיון היא שהולידה את ההצעות החלופיות, שהרי עד־כה הסתפקו האמריקנים בשלילת ה„לביא", בלא להציע הצעות חלופיות שיאפשרו לתע־שיה האווירית הישראלית להמשיך לפעול בייצור מטוסים. בינתיים לא הגיבו אנשי מ־ערכת הביטחון על ההצעות החלופיות. רק שר הבטחון לשעבר משה ארנס, בראיון עיתונאי אמר כי יש לדחות את ההצעות הללו, ועל ישראל להמשיך בייצור המטוס שעבר את טיסת הניסיון בהצלחה רבה.

שר הביטחון יצחק רבין יגלה את דעתו רק אחרי שילמד את ההצעות החדשות שהביא דב זקהיים. אם לשפוט לפי התבטאויותיו בעבר, הרי שאינו נוטה להפרד מה„לביא".

לעומת זאת חוגים הקרובים לפמליתו של דב זקהיים יודעים לספר, כי חל שינוי בעמדת מערכת הבטחון הישראלית. בולטת נטיה אצ־לה להיפרד מה„לביא", או לפחות להקפיא את ייצורו ובינתיים להשתתף בהרכבת מטוסי ה־אף 16 בישראל שיסופקו על ידי ארצות־הב־רית במחיר מוזל מאוד.

דב זקהיים עצמו, אף הוא נמנע מלומר דברים ברורים לגבי הצלחת שליחותו, אם כי הוא מאמין שיעלה בידו לקרקע את ה„לביא", חרף הצלחת טיסת הניסוי של מטוס הקרב הישראלי החדיש.

משטרה שכזאת חלק (ג')

מאת המשפטן אורי שטינמץ

לעתים קרובות, חש הציבור כי משטרת ישראל איננה פועלת כאשר היא צריכה לפעול, ולעומת זאת היא מפגינה מאמץ יתר במקום לנקוט במדיניות של „שב ואל תעשה עדיף".

נדגים את האמור בשני מקרים מן הש־נים האחרונים: א) בפרשת השבוע נאמר על יעקב אבינו, כי כשהודיעוהו הבנים ש־יוסף חי „ויפג לבו כי לא האמין להם" (פרק מה, כ"ו). מסביר הרמב"ן שם ביסוד זה: „נתבטל לבו ופסקה נשמתו כי פסקה תנועת הלב והיה כמת, וזה הענין ידוע בבוא השמחה פתאום, והזכור בספרי הרפואות כי לא יסבלו זה הזקנים וחלושי הכח שיתעלפו רבים מהם בבוא להם שמחה בפתע פת־אום...". ומכאן לענייננו: בחוצות ירושלים נרצח הבחור היקר אליהו אמדי ז"ל, ו־משטרת ישראל אשר מתפקידה להודיע להו־רים על מות בנם יקירם לא טרחה לעשות כן. ההורים שמעו על כך בפעם הראשונה מכלי התקשורת, ותדהמתם היתה רבה.

בפגישתם עם ראש הממשלה לפני כשבוע הם הביעו את כאבם הרב נוכח אי מסירת ההודעה מטעם המשטרה, ומצער מאד שעד היום לא טרחו גורמים רשמיים במשטרת ישראל להתנצל בפני המשפחה על־כך. ל־עומת זאת הורדה המשטרה לחפש נשק ב־ישיבת „שובו בנים", כדי לחפות על הכות־דל...

דוגמא שניה: שר המשטרה מר חיים בר־לב פנה ליועץ המשפטי לממשלה כדי שיבדוק מבחינה משפטית האם עבר הח"כ כהנא על החוק באומרו: „הלואי היתה כות־רת בירושלים". השבוע אף חקר נציג ה־משטרה את ח"כ כהנא באופן אישי בלשכת הח"כ.

יתכן שח"כ כהנא עבר על החוק ויתכן שדבריו נאמרו „במסגרת מילוי תפקידו" ו־ע"כ התבטאותו היתה חוקית. אולם, כפליאה התעלמותו המוחלטת של השר בר־לב על מעשים בלתי־חוקיים בעליל של חבר כנסת אחר, וכוונתי לעריכת נישואין ע"י הח"כ שולמית אלוני.

במספר ניכר של פסקי דין קבע בית המשפט העליון, וקבע הבג"ץ כי עריכת נישואין שלא באמצעות רב כיסוד היתה עבירה על החוק העונשי. ויתירה מזאת, ל־אחרונה קבע הבג"ץ כי חברי הכנסת חיי־בים בציות קפדני לחוק היות והתנהגותם הם משמשים דוגמא לעם, ובדבריו של ה־שופט אהרן ברק: „העקרון של שלטון החוק משמעו, כי כל הגורמים במדינה חייבים לכבד את החוק. עקרון שלטון החוק מופנה הן לפרטים והן לזרועות השלטון, והוא חל גם על בית המחוקקים עצמו, בהיות שלטון החוק במחוקק" (ראה בג"ץ 652/81 ח"כ שריד נגד יו"ר הכנסת, פסקי דין, כרך לו, חלק שני, בעמ' 200).

שולמית אלוני מפירה את החוק בריש גלי, ושר המשטרה מתעלם ביודעין. חבר הכנסת כהנא עונה לשאלה פרובוקטיבית של כתב, והמשטרה מיד חוקרת. שוטרים מאפ־שרים לבעלי קולנוע „היכל" לפעול בניגוד לחוק העזר העירוני, אולם שוטרים עוקרים עמודי עירוב ברמות פולין בירושלים בטענה שהם הוקמו בניגוד לחוק העזר. האם ל־משטרה כזו פיללנו?

(המשך יבוא)

(הכותב הוא מנהל המועצה להגנה משפטית על ידי היהודים).

מי צריך מועצה לבטחון לאומי

למקרא הדו"ח של צוות המשפטנים ב־פרשת השב"כ מתעורר שוב הצורך לדון בשאלה: האם יש לנו צורך במועצה לביט־חון לאומי, לפי דוגמת המוסד ליד הבית הלבן בוואשינגטון? שכן האחריות הכוללת על ראש הממשלה בפרשיות כאלה היא קשה ביותר מכדי שאחד ישא בעול, ויש צורך ב־כלי עזר לבחון את הבעיות שמונחות על שולחנו. ראש ממשלה לא יוכל לרדת לעומק העניינים בכל בעיה שראש השב"כ מביא לפניו לצורך הכרעה, כפי המקובל. ראש הממשלה נאלץ לסמוך על ראש השב"כ ול־תת בו אימון מלא. הפרשה האחרונה הוכי־חה שדרך זו אינה יעילה, והיא יכולה להיות למכשול, כפי שקרה הפעם בפרשת קו אוטו־בוס 300 לאשקלון.

בארה"ב גדלה המועצה לבטחון לאומי ל־מימדים כאלה שהיא הפכה למוסד הפועל באורח עצמאי. את הלקח למדו בפרשת ה־נשק האיראני. בשעתו המליצה ועדת יריב המלצות כיצד לקיים את הקשר בין ראש הממשלה, או הדרג המדיני כולו, לבין ה־שב"כ. כנראה שההמלצות האלה לא יושמו. אחד הרעיונות שהועלו על ידי הוועדה היה למנות יועץ לביטחון לאומי ליד ראש הממ־שלה. איש זה יוכל לבדוק את המסקנות והמלצות השב"כ או גורמים אחרים ולהמליץ לפני ראש הממשלה כיצד עליו להתייחס לבקשות או המלצות אלה. ליד משרד ראש הממשלה יש כיום שורת יועצים, מדוע שלא יהיה גם יועץ לבטחון לאומי? אילו היה קיים יועץ כזה, אין ספק שראש ה־שב"כ אברהם שלום לא היה מסוגל להטעות את ראש הממשלה כפי שעשה בפרשת אוו־טובוס במספר 300, מכיוון שאותו יועץ היה דואג לבדוק את הדיווח ולנתח אותו. לדוג־מא, הדיווח שמסר ראש השב"כ ליצחק שמיר לאחר המעשה כלל שני דברים סותרים, ה־אחד היה, שהמחבלים הוכו ומתו בדרך לבית החולים, והשני היה, שהשר משה ארנס נתן הוראה להסלם. יועץ לבטחון לאומי היה מבחין מיד בסתירה, והיה מייעץ לשמיר כיצד לפעול.

ראש ממשלה המקבל עשרות, ואולי מאות דיווחים, אינו יכול לנתח כל אחד לעומקו. ולצורך זה דרוש לו יועץ לביטחון לאומי.

עתה מתברר גם, שלא רק ראש הממשלה הוטעה אלא גם נשיא המדינה, כאשר הסכים להעניק חנינה לראש השב"כ ולפקידים שהיו מעורבים בעניין. ההמלצות לנשיא המדינה

יומן במדינה

מאת יעקב אדלשטיין

לחנון את ראשי השב"כ הסתמכו על שיקולי ביטחון. אבל דו"ח צוות המשפטנים על פר־שת השב"כ קובע במפורש, כי „הפעולה אינה נכנסת כלל לתחום ענינים של צרכי הביטחון ואין במצגה זו אלא משום הטעיה", כלשון הדו"ח.

יתר על כן, בבקשתו לקבל חנינה מאת נשיא המדינה כתב ראש השב"כ, כי כל פעולותיו בעניין אירוע אוטובוס מספר 300 נעשו „ברשות ובסמכות". אבל צוות המש־פטנים מצא, שכל מעשיו לא היו כלל באי־שור, רשות, או סמכות.

יש להניח שאילו נשיא המדינה ידע מה שהתברר לאחר מכן בדו"ח המשפטנים, לא היה ממהר להיענות כל כך מהר לבקשת ה־חנינה לאנשי השב"כ.

גם לנשיא לא היו הכלים לבדוק את ה־פרטים של פרשת השב"כ. הנשיא ביקש לה־פסיק את מחול השדים סביב השב"כ על ידי החנינה, אבל גם מטרה זו לא הושגה.

ראש השב"כ התנגד כידוע למתן חנינה לאנשי המחתרת היהודית. יתר על כן, חוק־רי השב"כ הבטיחו הקלות בעונש לאנשי המחתרת היהודית, אם יודו. הם אכן הודו. אבל את ההבטחה לא קיימו.

הדו"ח של ועדת יריב כלל המלצות רבות. בין היתר הומלץ, שמבקר השב"כ לא יהיה כפוף לראש השב"כ, אלא לראש הממשלה. כך שהוא יכול היה באמצעות מבקר ה־שב"כ לבדוק את האמת, שכן מבקר השב"כ הוא עצמאי. אבל גם את זה לא עשו. מענ־יין לקרוא את דו"ח מבקר השב"כ על ה־פרשה, אבל זה לעולם לא יתפרסם.

היש צורך במועצה לבטחון לאומי ליד משרד ראש הממשלה? התשובה היא כיום חיובית.

אגב, ד"ר יצחק דוד, יועץ ראש הממשלה לענייני העדה הגרוזינית, שנתמנה לתפקיד עוד בימיו של ראש הממשלה מר מנחם בגין, קיבל על עצמו כנראה את התפקיד של יועץ לבטחון לאומי כאשר שלח תזכיר לחברי מרכז „חירות" ובו הוא מציע לפתור בעיה מעין זו בדרך פשוטה.

בתזכיר מציע ד"ר דוד לבצע עונש מוות למחבלים ע"י בית דין שדה, שיפסוק במקום עונש מוות, כדי שלא להיות נתון ללחצים של דעת קהל או של מוסדות מבחוץ. רעיון מקורי שלא הגיע כנראה לידיעת ראש ה־שב"כ, בטרם נתן את ההוראה.

ובכן, מתי יהפך ד"ר דוד ליועץ לבטחון לאומי, במקום „יועץ מיוחד לענייני תפוצות, יהדות, עדות, עליה וקליטה", כפי שמכונה בתפקידו הרשמי?

ד"ר דוד הוא יועץ שני לענייני התפוצות. התפקיד כעין זה ממלא גם היועץ מר הארי הורביץ. ואין זה המקרה הראשון של מינוי יועצים כפולים במשרד ראש הממשלה.

רק יועץ לענייני בטחון לאומי אין במשר־ד ראש הממשלה, יועץ שיכול היה למנוע פיצוץ פרשת השב"כ בעוד מועד.

פתיחות במוסקווה

תופעה חדשה: העתונות הסובייטית מבקרת את בתי המשפט על כניעתם לשלטונות ושופטים מבקרים בגלוי את הלחץ הפוליטי המופעל עליהם

— מאת ברטראן דה סוה — כתב סוכנות הידיעות הצרפתית —

שלטונות ברית המועצות והעתונות הסו־בייטית מותחים לאחרונה ביקורת חריפה על מערכת המשפט במדינה, אותה הם מג־דירים כ„[illegible] מדי, נכנעת יותר מדי ללחצים פוליטיים, ויותר מדי מהירה".

העתון „פראוודה", בטאון המפלגה הקו־מוניסטית הסובייטית, חזר ועסק ביום רא־שון, „על פי בקשת הקוראים", במעצרו ה־שרירותי של עתונאי שכתב ביקורת על מערכת המשפט באיזור שבאוקראינה, פרשה שכבר נחשפה ב„פראוודה" בסוף נובמבר.

העתון מסר כי כתב העתון „סובייטסקי שאחטיור" („הכורה הסובייטי") בעיר בורו־שילובגראד, ו. ברחין, נעצר כשך שבועיים על ש„הופתע כשהוא לבוש בבגדים תחתו־נים בלבד בחדר מלון...".

משך כל ימי מעצרו, ניסתה המשטרה לשוא להניעו להעיד כי עמיתו המקומי של „פראוודה" קיבל שוחד, כדי למתוח ביקורת על ראשי המפלגה בעיר, במאמר שפורסם שנה קודם לכן בבטאון של המפלגה הקומו־ניסטית.

שני תובעים שהיו מעורבים בפרשה זו הו־דחו לבסוף על ניצול לרעה של סמכויו־תיהם, מסר העתון. והתביעה הכללית של אוקראינה הגישה את התנצלותה לעתונאי.

פרשה זו מצטרפת לרשימה ארוכה של אנשים שנפלו קורבן ל„ניצול סמכויות ל־רעה" או פשוט בגלל פגמים חמורים במערכת המשפט הסובייטית, שנחשפו בחלקם במושב של בית המשפט העליון, עליו דיווח הש־בועון „ליטראטורנאיה גאזטה" באמצע דצ־מבר.

לדוגמא: אדם נידון למוות ושני אחרים למאסר על רצח צעירה בלאטוויה. הרוצח האמיתי נתגלה לבסוף אחרי גזר הדין, ו־המורשעים שוחררו. מתברר, כי החוקרים זייפו את ההרשעות...

דוגמא נוספת: 14 תושבים של העיר ויטבסק, בביילו רוסיה, נידונו לעונשים כב־דים מאוד לאחר שאולצו להודות באשמה, בשעה שהיו „חפים מפשע לחלוטין", דבר שנתגלה מספר שנים לאחר מכן...

בדיון במושב של בית המשפט העליון נפתחה ביקורת על אי־כיבוד כללי הנוהל מצד השופטים, „האימון העיוור הבלתי מ־סוייג" שהם נותנים בתוצאות של חקירות, וכן העובדה שהם פועלים כמעט תמיד על פי ה„עיקרון" הבלתי ליגלי לחלוטין — ל־פיו כל חשוד נחשב כאשם.

גם נאמר בדיון זה, כי מתקבל הרושם שהשופטים מעדיפים לדחות את המשכו של משפט לצורך חקירה נוספת, במקום לשחרר חשוד.

וכאשר נקבעת אשמתו של החשוד, גוז־רים השופטים תכופות את העונש המירבי, לעתים „אד־אבסורדום". למשל: גבר נידון לשנה ומחצה בכלא, על שגנב שתי צנצנות של מלפפונים מחותנתו, גבר אחר נידון ל־שנתיים מאסר על שלא החזיר במועד שנק־בע את משקפי השמש שקיבל בהשאלה.

אשר לחוקרים, קבעו המומחים שהשתתפו בדיון, כי הללו חסרים כישורים ונסיון.

גם נאמר כי רבע מבין השופטים שנשאלו, הודו כי מופעלים עליהם „לחצים", ביי־חוד פוליטיים.

פקיד בכיר במשרד המשפטים הדגיש, כי בבתי משפט מסויימים „קיים קשר טלפון ישיר עם ההנהגה המקומית" של המפלגה הקומוניסטית.

חיילים אלמונים

שומר יחיד מופקד על נשיא איסלנד ועל ראש הממשלה גם יחד, אבל השקט עומד להיות מופר

— מאת הנריך גודמונדסון, כתב „רויטר" —

לאיסלנד אין חיילים משלה, אך בקרוב יהיה לה שירות חשאי אם אכן יאושרו תוכ־ניות הממשלה.

בעידן של [illegible] גוברים [illegible] בין מעצמות העל, רוצה ממשלת איס־לנד המורכבת ממפלגות המרכז והימין, ל־חזק את הביטחון הפנימי במדינה, ואומרים כי תוכנית זו עשויה להוביל להקמת שירות ריגול־נגדי.

המתנגדים לתוכנית טוענים כי סודיות כזו תהיה סותרת את המסורת של פתיחות במדינה זו של 240,000 תושבים בצפון ה־אוקינוס האטלנטי.

„האם הם מתכוונים להגברת הפיקוח וה־מעקב על אזרחי איסלנד או על החיפוש אחר מחבלים זרים?", שאל אולאפור גרימסון, חבר מפלגת העם הסוציאלית.

דוברים במשרד החוץ אומרים כי ועידת הפסגה בין רייגן וגורבצ'וב ברייק־ויק באוקטובר, הוכיחה את הצורך בארגון שיהא מסוגל לאסוף מידע אודות טרוריס־טים.

כיום אין כל הגנה על המנהיגים הפולי־טיים באיסלנד מפני התקפות בארצם, ו־שומר יחיד מופקד על הכלא הקולוניאלי הדני לשעבר, שבו נמצאים המשרדים של נשיא איסלנד וראש הממשלה.

לפני כמה חודשים הוקמה ועדה כדי להמ־ליץ על דרכים לשיפור הביטחון הפנימי ב־איסלנד.

„אירועים כאן ובחו"ל גרמו לנו להתבונן ברצינות על תוכנית זו. רציחתו של ראש ממשלת שבדיה, גירושיהם של דיפלומטים סובייטים מנורבגיה, בריטניה, וארה"ב, כל אלה הוכיחו לנו כי אנו צודקים" אמר דובר רשמי.

(סוף בעמוד 5)

صورة عن الاصل

صورة عن الاصل

על מצפה המשק

כולם צריכים לתת את הדין

מהיר יקר שילם, משלם וישלם המשק הישראלי בעד ההרפתקה הבנקאית של ויסות המניות, זו גרמה לנזקים המורים למדינה, שנאלצה לשאת על עצמה את העול הכבד של ערבות למניות הבנקאיות שרכש הציבור. היא תזדקק בצורך כשנה וחצי לסכומי עתק כדי לשמור על ערבות זו. לציבור שלא רצה לספר בבורסה אלא להבטיח את השקעותיו באופן סולידי ולמנוע את ירידת ערך הסכר נותיהם. להם כובטת אומנם החזר ההשקעה, על ידי הערבות הממשלתית, אך יש להם הפסדים של הכנסות שיכלו לקבל מהשקעות אחרות.

אם לא די בנטל כספי כבד זה — שהוטל על המדינה והציבור על־ידי מנהלי הבנקים, שאת דעתה על אחריותם בנושא זה אמרה „ועדת בייסקי" באופן הברור ביותר בדו"ח שלה — מתברר עתה כי הציבור המדינה ישאו בנטל נוסף של סכומים אסטרונומיים לפיצויים ולפנסיה למנהלי הבנקים שהודחו לפי המלצת ועדת החקירה. אלה אינם נענשים על כשליהם, אם כי משפטנים טוענים שצעד זה הוא אפשרי. אלא הם אף מקבלים פרס על פרישתם, בדמות של מיליוני דולרים.

הגדיל לעשות בנק לאומי, שנתן ליו"ר הדירקטוריון שלו סכומים שקשה להעלותם על הדעת כי אכן ניתנו, אילולא היו לכך הוכחות ברורות. מדובר בעיקר בארנסט יפת, המקבל בין היתר גימלה חודשית של 30 אלף דולר.

מתן פיצוי זה וכן פיצויים נמוכים יותר, אם כי גם הם סכומים עצומים, למנהלים אחרים בבנק שנאלצו לפרוש, מעורר שאלות נוקבות בדבר כל ניהול המערכת המשקית בארץ ועל בית הפיקה בנושא זה.

יפת וחבריו לא שדדו ולא גנבו את הכספים שהם קיבלו ואלה הובטחו להם בעתיד. מישהו בעל סמכא אישר זאת כדת וכדין ומועצת המנהלים אישרה את החלטתם. אנשים אלה אינם אנונימיים ונשלחו על ידי הציבור למועצת המנהלים של הבנק כדי לשמור על זכויותיהם. הם בגדו בתפקידם ועליהם לתת את הדין על מעשיהם, הגובלים אם לא בפלילים. הרי זה טימטום וקהות חושים, או סתם שלומיאליות. כך או כך הם חייבים לפנות את מקומם לאחרים, ולו רק למען „ישמעו וייראו".

בדק בית צריכים לעבור גם כל הרשויות הרבות המופקדות על שמירת זכויות הציבור ועל ניהול תקין. היכן היתה הרשות לניירות ערך, הבורסה, האוצר וגופים דומים. צריכים לדעת מה נעשה בגופים כלכליים ציבוריים, בנק לאומי ואחרים אינם עסק פרטי של מועצת המנהלים של היו"ר שלה ואלה אינם יכולים לעשות בו כרצונם. היכן היה נגיד הבנק, יו"ר הנהלת הסוכנות היהודית אריה דולצ'ין, שבנק לאומי נמצא בשליטתו החוקית, באמצעות מניות השליטה של „אוצר התיישבות היהודים", הזרוע הפיננסית של הסוכנות.

אם לא ידע על המתרחש בבנק הוא מעל בתפקידו וצריך לתת את הדין על כך, ואם ידע ושתק וודאי שעליו להסיק מסקנות.

כל אלה אשמים לא פחות מיפת, ואולי אף יותר ממנו, על גזילה של מיליוני דולרים מהציבור הרחב ומהמדינה.

שתי סדרות של בולים שהן אחת

מאת חיים לנגלבן

שתי סדרות של מטבעות ישראל מיוחדות ומוזהבות, בסדרה אחת, כלולות הפעם שנים עשר מטבעות עוברים לסוחר ומדליה מיוחדת. אשר הונפקה בכיוונו לקראת חג החנוכה התשמ"ז.

בסדרה מיוחדת זו חמישה מטבעות עוברים לסוחר בערכי שקל חדש עם שנת הטבעה התשמ"ז, ואותם חמשת המטבעות עם שנת התשמ"ו. בתוספת ישובים אשר הוקמו בסיועו. מטבעות אלה נופקו על־ידי בנק ישראל בכמויות מוגבלות וקטנות מן הרגיל ואולי בזמן מן השוק.

יצוין, כי כל המטבעות הם חדשים, הישר מן המטבע, ללא סימן טביעה, כפי שנקראים ע"י הנומיסטים: „MINT FRESH".

בנוסף לכך, מצורפת בפעם הראשונה בתולדות הנומיסמטיקה הישראלית גם „מדליית חנוכה" עם שנת הטבעה התשמ"ז. בצידה האחד של המדליה מופיעה יונה עם עלה זית והכיתוב: „חג אורים שמח" בעברית ובאנגלית: — „HAPPY HANUKKA". ואילו מצידה השני של המדליה מופיע סמל החברה הממשלתית למדליות ולמטבעות והתאריך תשמ"ז בעברית ובלועזית. מדליה מיוחדת זו הוטבעה בלעדית לסדרה האמורה בכמות מוגבלת של 15,000 יחידות, כלומר בכמות המירבית של הסדרה. היא לא תופץ בשום צורה אחרת מאשר בתוך הסדרה.

להלן פירוט מפורט של המטבעות הכלולים בתוך סדרה מיוחדת זו, שהורכבה על־ידי החברה הממשלתית למטבעות לקראת חג החנוכה.

מטבעות ומדליות

המילה „חנוכה", מוטבעת על פניהם בעברית ובאנגלית עם מנורה זעירה. הסדרה כוללת צד שני במטבעות ביוהדים שהוטבעו בשנת תשמ"ז: 1 שקל חדש עם המילה „חנוכה" בעברית ולועזית ו־½ שקל חדש עם דיוקנו של רוטשילד ושמות הה...

מטבע	קוטר מ"מ	משקל גרם	מתכת	שנת הטבעה
1 ש"ח	18	4	נחושת־ניקל	התשמ"ז
1 ש"ח	18	4	נחושת־ניקל	„חנוכה" התשמ"ז
1 ש"ח	18	4	נחושת־ניקל	„חנוכה" התשמ"ו
½ ש"ח	26	6.5	ארד	התשמ"ז
½ ש"ח	26	6.5	ארד	„חנוכה" התשמ"ז
½ ש"ח	26	6.5	ארד	רוטשילד התשמ"ז
10 א/ח	22	4	ארד	התשמ"ז
10 א/ח	22	4	ארד	„חנוכה" התשמ"ז
5 א ח	19.5	3	ארד	התשמ"ז
5 א ח	19.5	3	ארד	„חנוכה" התשמ"ז
1 א/ח	17	2	ארד	התשמ"ז
1 א/ח	17	2	ארד	„חנוכה" התשמ"ז

[illegible] ע"י בנק ישראל [illegible] — קוטר: 25.4 מ"מ / משקל: 5.6 גרם / מתכת: פליז

הסדרה מוגשת בתוך אריזה שקופה ונאה השומרת על המטבעות ובאפשרות להציגם.

הכמות המירבית של הסדרה כולה היא כאמור 15,000 יחידות, וקרוב לוודאי שהיא תימכר כולה. ההפצה עד 16 בינואר 1987, הסדרה נמכרת רק למנויי החברה במחיר של 12 ש"ח. כל מנוי רשאי לרכוש רק שתי סדרות בלבד.

מחירי מטבעות הזהב

להלן מחירי מטבעות זהב הנהוגים בשוק מטבעות הזכרון. בסוגריים המחירים שמשלמים הסוחרים לבעלי המטבעות.

הרצל 1960 — 270 דולרים (לעומת 220 דולרים שמשלמים הסוחרים למוכרי המטבעות); וייצמן 1962 — זוג מטבעות זהב בערכים של 100 ל"י ו־50 ל"י — 800 דולרים (לעומת 700 דולרים שמשלמים הסוחרים): בנק ישראל רגיל 1964 — 360 ד' (לעומת 310 ד'); בנק ישראל קשוט 1964 — 2,200 (2,000); נצחון 1967 — 520 (450); ירושלים 1968 — 360 (310); שלום 1969 — 350 (300); שלח את עמי 1971 — 350 (300); כ"ה למדינה 1973 — סדרה שלמה הכוללת שלושה מטבעות זהב בערכים של 300 ל"י, 100 ל"י ו־50 ל"י — 700 (600); „מגני סבא" של כ"ה למדינה 1973 — 300 (260); בן־גוריון 1974 — 400 (350); בונדס 1975 — 300 (260); ל' למדינה 1978 — 180 (140); שלום 1980 — 280 (240); ז'בוטינסקי 1980 — 280 (220); עם הספר 1981 — 290 (240); רוטשילד 1982 — 280 (240); קיבאן 1982 — 200 (160); הגבורה 1983 — 475 (425); הרודיון 1983 — 200 (160); אחות ישראל 1984 — 275 (225); קדרון 1984 — 310 (260); מדע 1983 — 300 (250): כפר נחום 1985 — 270 (220); אכזנות 1986 — 400 דולרים לעומת 350 דולרים שהסוחרים משלמים למוכרי המטבעות.

המחירים בדולרים, המשמשים כאינדיקציה בלבד, הם גם אינדיקאטיביים לגבי עסקות חליפין בין אספנים ומשקיעים, ביום לבין עצמם, ללא צורך בתיווך.

משבר חמור בענף ציוד מכאני כבד

משבר קשה פוקד את ענף הציוד המכני הכבד, שיותר ממחציתו אינו מנוצל וכמחצית מבין 20 אלף העובדים שפעלו בו פרשו ממנו בהעדר תעסוקה.

המשבר בענף זה הוא חלק מהמשבר הכללי העובר על ענף הבנייה בכללו, אך בו המצב קשה יותר מאשר בכלל ענף הבנייה.

כמיליארד דולר הושקעו ברכישת ציוד בענף וכיום, כאמור התעסוקה בו מועטה — וכתוצאה מכך יורדים לטמיון משאבים גדולים שהושקעו בו.

ראשי ענף הציוד המכני הכבד אמרו אתמול, במסיבת עיתונאים מטעם הפורום המאוחד בענף הבנייה, שענף הציוד המכני חבר בו, כי הוא אינו מסוגל לכסות אפילו את ההוצאות הכרוכות בהחזר הלוואות לחידוש הציוד. בעלי מקצוע פורשים מהענף ויורדים לחו"ל, וציוד יקר נמכר לחו"ל או לערביי השטחים.

ראשי הענף טענו כי המשבר בענף גורם נזקים למשק הלאומי, אשר יזדקק לכלים אלה בעת חידוש הפיתוח, ובעיקר בעיתות חרום, כשציוד זה הוא חלק מהמערך התרום המגוייס לצה"ל.

השבוע במשק

מאת ברוך אדיר

הענף, כיום זקוק להשקעה שנתית של כ־235 מיליון דולר, כדי שיוכל לאזן את עצמו. השקעה זו דרושה להחזר חובות (כ־145 מיליון דולר) ולחידוש הציוד הקיים. השקעה זו תביא לניצול של כ־80% ממלאי הציוד הקיים. בשנת 1985 הסתכמה תפוקת הענף (הכוללת עבודת ציוד ומפעילים — ללא עלות החומרים) בכ־80—70 מיליון דולר בלבד. הפער בין הצורך לבין המצב בפועל מבריח את חומרת המצב בענף, כשים שכיום אין הקבלנים מסוגלים אפילו להתקרב למצב של איזון.

הצדים „מודרניים:

בין השנים 1979—1986 היה עלייה תלולה בגילם של הכלים ובעיקר של הכלים הכבדים והמובילים. זאת משום, שאין ביכולתן של החברות לחדש את הציוד שלהן כתוצאה ממחסור אמצעים. הגיל הממוצע של הכלים עולה על 8 שנים וחלק מהם אף מבוגר יותר. בכלים בגיל של עד 5 שנים ניתן להפיק את מלוא הפוטנציאל: ככל שעולה גיל הכלים תפוקתם יורדת והוצאות האחזקה והתפעול עולות בשיעור תלול. כיום מצויד, בסקטור האזרחי בלבד, ללא ציוד של צה"ל ומשרד הבטחון, ושל קבלנים מעבר ל„קו הירוק", מצויים כיום לכדי 6,800 כלים בכל הסוגים והמינים, בגלל גילם הגבוה ניתן להפעיל אותם בתפוקה נמוכה בלבד. בעת הצורך לא ניתן יהיה להפעיל את הכלים במלוא כושרם.

המצב החמור אליו נקלע הענף טומן בחובו סכנות מרובות למשק, כולל נזקים שלא ניתן יהיה לתקנם בעתיד. נזקים אלה חמורים ביותר מבחינת המשק הלאומי ובעיקר בהחזקת ההיבטים הבטחוניים שלו.

שיקום הענף אינו דורש השקעות גדולות בביחוד גמצן. אולם, הבריית השקעות אלה ניתן יהיה לחסוך למשק סכומי עתק העולים פי כמה על היקף ההשקעות.

ניתן היום למנוע אובדן כמויות אדירות של כסף שטמונות באמצעות השקעות בעבודות ארגון. בשל השפל בענף ניתן היום לקדם בתחומי ההתישבות פרויקטים לאורים של כבישים והכשרת קרקע ותשתית לבניה במחירים זולים יחסית. בעתיד ידרשו סכומי עתק לביצוע פרויקטים הכרחיים אלה והמחירים יעלו בשיעור ניכר.

החברות הממשלתיות וגופים ציבוריים מבצעים עבודות באורח עצמאי ללא תשתיה כלכלית ולא בניצול מכרזים חיצוניים. מדובר בגופים כמו משרד הבטחון צה"ל, קרן קיימת, מקורות ומע"צ. ניתן לחסוך סכומים ניכרים באמצעות הוצאת העבודות הללו למכרזים בין החברות הפרטיות בענף. העבודות הקיימות תהיינה בעלות נמוכה יותר בשיעור ניכר ותתבצענה תחת ביקורת מלכלתית. על הגופים הללו לעסוק בתכנון ובפיקוח בלבד ולא בביצוע עצמי — טענו הבוררים, שאף איבדו לפנות לתורמים לקק"ל בחו"ל ויבהירו להם כי זו מתחרה בסקטור הפרטי.

למרות הגשמים — צפוי קיצוץ נוסף במיכסות המים

מועצת המים, שבראשה עומד שר החקלאות אריק נחמקין, דנה בהצעה לקצץ קיצוץ נוסף במים מעבר לקיצוץ עליו הוחלט השנה.

„אנחנו עומדים בפני שנה קשה נוספת במשק המים ובפני שנים רבות קשות לא פחות", אמר שר החקלאות והוסיף כי הוא מקווה שלפחות תקציבי המים השנה ותקציבי פיתוח המים לא יקוצצו אלא יוגשו בתכונות השנה שבורה.

השנה קיצצו 10% בהקצאות המים לחקלאות ולעיר, שפירושם הכולל 200 מיליון מטרים מעוקבים. החקלאות חסכה מעבר לכך והגיעה לחסכון של 20% בעוד שהמערכת העירונית חסכה 4% בלבד ולא 10% כנדרש.

ההצעה שנדונה קובעת כי תעשה פעולה מיוחדת הדרסטית להפעלת קיצוץ המים במגזר העירוני.

השר מסר למועצת המים כי השנה הכפיל עצמו תהליך ההמלחה בחלק מן הבארות וכ־50 בארות ירדו המים מתחת לשאבות.

על אף האחריות הרבה שהוכיחה השנה המיגזר החקלאי מוצע עתה לקצץ את כמויות המים לחקלאות ב־205 מליון מטרים מעוקבים ובמגזר העירוני להמשיך בקיצוץ של 40 מיליון עם הקפדה מלאה על הקיצוץ.

בשנה הקרובה, כים השר, יעמדו לרשותנו 1220 מליון מטרים מעוקבים של מים מהוכם 560 מליון מן הכנרת והירדן העליון, 305 מליון מאקויפר ההר הדרתנים, 305 מליון מאקויפר החוף. 50 מליון מקולחי גוש דן.

הדיון לא נסתיים ויימשך בימים הקרובים.

אנשים ומעשים

●●● 200,000 כפיפות צריכה לעבור סוליה של נעל התעמלות במכשיר בדיקה מיוחד, על פי דרישת התקן הישראלי החדש — „נעלי התעמלות עשויות בד כותנה", שפורסם לאחרונה. על פי בדיקה זו ובדיקות רבות אחרות המופיעות בתקן, ניתן לקבוע אם אכן מתאימה נעל התעמלות לעבודה הספורטיבית. יחד עם התקן הנ"ל פורסם גם ת"י 1233 — „נעלים דמויות נעלי ספורט". זאת בעקבות ההתפתחות בתעשיה ענפה ומגוונת של נעלים דמויות נעלי ספורט. שני התקנים כוללים דרישות דומות בשינויים קלים.

●●● מחשוב „החברה קדישא" יבמ/36 יקל על החברה בכל הקשור באתור קברים וניהול טקסי הקבורה מצד אחד ועל המשפחות האבלות, בכל הקשור לסידורים השונים הנלווים לפטירתו של קרוב משפחה, מצד שני. התוכנה למחשב פותחה ב„יואר מחשבים" במיוחד עבור הצרכים המיוחדים שאותם הציבה „חברה קדישא". עוזי בן חיים מנכ"ל „יואר מחשבים" מסר כי, באמצעות המחשב ניתן היום לאתר במהירות רבה קברים פנויים בבתי העלמין, מקום קבורתו של אדם לפי נתונים שונים (שם משפחה, תאריך פטירה, עדה, או מוצא וכו') מקום קבורתו של בן/בת זוג ועוד.

במקביל ניתן לנהל במחשב את סדרי ההלוויות ולהוציא רישומים מעודכנים לחוצבים לבוני המצבות ולספקי בתי העלמין. המחשב יספק לחברת קדישא גם דו"חות עדכניים על מצבם של בתי העלמין ברחבי הארץ, מספר החלקות הפנויות למשל, דו"חות סטטיסטיים על קבורה והלוויות קבורה ומפות בתי העלמין.

בן חיים ציין את הצורך לטפל במספר כה רב של נפטרים ומקומות קבורה (כ־600,000 מקומות קבורה רק בת"א), הפעולות הרבות הנלוות לכך והחשיבות שבשימור מידע זה לאורך זמן רב (עשרות שנים). ההתקנה הראשונה של המחשב תתבצע בימים הקרובים ב„חברה קדישא" חיפה.

●●● מלון הייאט החדש והמפואר בירושלים (5 כוכבים, 550 חדרים), מרשת הייאט אינטרנשיונל, יפתח שעריו לאורחים באפריל הקרוב. רשת הייאט אינטרנשיונל ממחשבת את רוב מלונותיה, בתוכנה שפותחה במיוחד עבורה, מאקסיאל, ומותקנת בכל אתריה בעולם על גבי מחשבי האגיוול. לדעת מומחים לדבר, מיחשוב מלון הייאט הוא הפרויקט המתקדם והרחב ביותר שנעשה אי פעם במלונאות הישראלית. את מלון הייאט בישראל, ממחשבת חברת מידך מחשבים, מקבוצת לאומי השקעות, המשווקת את מחשבי האגיוול בישראל. החברה הקימה באחרונה צוות שיווק ותמיכה מיוחד, למיחשוב אחרי מלונאות והארחה בישראל.

●●● ממצאי סקר שביעות רצון, שהשלימה חברת נאס בקרב משתמשים בציוד שלה ב־48 מרכזי מחשבים בישראל, מציבים את נאס ישראל שני בדירוג האיזורי של הנהלת נאס אירופה, אחרי נאס בריטניה. הסקר מורכב מ־25 קטגוריות מבחן שונות. בין הנושאים שנסקרו: זמינות הציוד, יעילות מהנדסי חומרה ותוכנה, זמן התגובה של החברה לדרישות הלקוח, אמינות הציוד, יחסי עבודה, סיוע במערכות הפעלה ועוד. הציון הממוצע שהניבו תשובות הלקוחות בסקר נאס ישראל היה 9.2.

●●● תערוכת „שי לחג עברי" המאורגנת ע"י צוות שטיר, תפתח בסוף החודש במלון הולמן בת"א ותמשך 5 ימים. התערוכה מיועדת לנציגי ועדי עובדים בכל המגזרים והיא מתקיימת בשיתוף עם ההסתדרות. בצד התערוכה יתקיים כנס רב משתתפים בו ישמעו הועדים הרצאות בנושאים שונים הקשורים לתפקידי חבר הועד במקומות העבודה בהקשר לנושאים עכשוויים בוערים.

●●● רוני צור (38) מונה למנהל אגף השיווק בדיגיטל ישראל והוא יחל בפעולתו בחודש פברואר 1976. רוני צור הוא בוגר הטכניון בהנדסת חשמל ומוסמך אוניברסיטת קולומביה בניו־יורק למדעי המחשב. הוא החל עבודתו בדיגיטל לפני 11 שנים כאיש תוכנה, ולאחר מכן שימש כמנהל קבוצת מכירות. בשנת 1977 החל בהקמת אגף ההדרכה של דיגיטל ישראל, בראשו עמד עד למינויו הנוכחי.

●●● לאחר שכיהן בשנה וחצי שחלפו כמנכ"ל, חזר משה בלוך לכהן כיו"ר פעיל של „שילוח" חברה ישראלית לשילוח בינלאומי. דוד לאסקי, מבחירי חברת „צים", מונה כמנכ"ל החברה. לאסקי, בוגר הפקולטה לכלכלה באוניברסיטת ירושלים, שימש בעבר בתפקיד מנהל מסחרי של „צים" במזרח הרחוק.

●●● בהמשך לשינויים בארגון חברות יבמ בארה"ב ובאירופה, נערכו שינויי ארגון מקבילים ביבמ ישראל שנכנסו לתוקפם ב־1 בינואר 1987. שינויים אלה נועדו לענות על התמורות הכלליות ועל צרכיו המיוחדים של השוק הישראלי וכן להשיג יעדים מוגדרים בתחומי השיווק, השירות, התכנון והניהול. חברי ההנהלה ותפקידיהם במבנה החדש יהיו: גיל ברזהם, סמנכ"ל לכספים ותכנון. מנחם פלוק, מנהל אגף השיווק, אריאל כהן, מנהל אגף השירות והסיוע ללקוחות. גד לבשקין, מנהל אגף השירות הטכני. מאיר ניסנסון, מנהל אגף שירותי ניהול. יוסף רבוב, מנהל אגף מדע וטכנולוגיה. זאב אטנוסוף, מקליס החברה ומנהל הלשכה המשפטית.

●●● רו"ח ישראל יפה נתמנה למנהל מחלקת מימון, יבוא ויצוא בחברה „מלתן מימון". עד לאחרונה שימש כמנהל כספים של חברת „כרמו תעשיות", חברה־בת של חברה אמריקאית. „מלתל" נמנית עם קבוצת „פראגמה אינבסטמנט" — בנק להשקעות (שלה סניפים בארצות רבות) והוא מטפלת לקונצרן הבנקאי „נאקו". „מלתל" הינה שותפה בין הקבוצה הבינלאומית לבין קבוצה של אנשי עסקים מישראל. החברה עוסקת בהשקעות בתעשיה, בהלוואות גישור, בתכון שטרות של תאגידים ממשלתיים ועוד. בראש החברה עומד ד"ר משה מנדלבאום, לשעבר נגיד בנק ישראל.

מגבשים פתרון לחילוץ המושבים מהמצוקה הקשה

בתוך החדש יוצע פתרון שיבטיח את חילוץ המושבים מן המצוקה הקשה שבה הם נמצאים מזה שנתיים. הפתרון יכלול הן את האלמנטים הכספיים והן את האלמנטים החברתיים ארגוניים.

כך דיווח יו"ר ועדת ההגוי לנושא המשק המושבי, ד"ר שמעון רביד, לממלא מקום ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס, שמינה את הוועדה, לשר האוצר משה ניסים ולשר החקלאות אריק נחמקין.

בהמשך הדיווח מסר הד"ר רביד על התקדמות העבודה בגיבוש הצעת הסדר שעקרונותיה מקובלות על חברי הוועדה. לדעת הד"ר רביד וחבריו להדעה הפתרון שיוצע ישא בחובו סיכוי ניכר להוציא את המגזר המושבי מן המשבר ולהצמידו על פסי ייצור ותפקוד תקינים.

יריד התעשיה הקיבוצית ייערך בנוסף לת"א גם במקומות אחרים

הפדיון הכללי של יריד התעשיה הקיבוצית השביעי, שנסתיים בסוף השבוע החולף, הגיע ל־1.8 מיליון דולר, מעל ומעבר למשוער. הפדיון כולל מכירות ועיסקות שנערכו במקומם ביריד עצמו וכן הזמנות ועיסקות שנחתמו במשך 6 ימי האירוע עם סוחרים, קניינים ומיסונאים מהארץ ומחו"ל. ביריד התעשיה השתתפו 100 מפעלי תעשיה קיבוציים, אזוריים וענפים קיבוציים שונים שארגנו ענפים הקלאיים.

בלטו ביריד בעיקר מפעלי הבשר והמזון, אולם מרבית הפדיון היה למפעלי הטקסטיל, הפלסטיקה ומוצרי הבית השונים. לפי הערכות של הנהלת היריד ביקרו השנה ביריד התעשיה הקיבוצית, שנערך בשדי־הלקי דיזנגוף סנטר למעלה מ־250,000 איש.

בעקבות הצלחת יריד התעשיה הקיבוצית, שהיה השביעי במספר, שוקלת עתה הנהלת איגוד התעשיה הקיבוצית אפשרות לערוך ירידים גם במקומות אחרים בארץ.

מפעל „ממתקי מוטי" יקלוט עוד 120 עובדים

מפעל „ממתקי מוטי" החל בייצור סדיר, המפעל השלים תקופת הרצה בת 6 החודשים ועתה הוא מייצר 20 טון ליום.

המפעל באשקלון מעסיק כיום כ־240 עובדים בשלוש משמרות והוא מתכונן לגדול עד ספטמבר 87' ל־360 עובדים.

עבודות ההקמה של המפעל החלו במאי 86' ובאוגוסט 86' החל המפעל בייצור שוטף. התחזית להגיע לייצור של 2 טון ליום וכיום 20 טון ליום, בכוון יגיע המפעל לתפוקה מתוכננת של 29 טון ביממה.

9 מיליון דולר מחזור המכירות לשנה 87', מזה כ־1.5 מיליון יצוא. לשנת 88־89 צופה מפעל „ממתקי מוטי" מכירות בכ־12—15 מיליון דולר.

מה חדש בבני עקיבא?

● לקומונרים ולמרכזי הסניפים — הי' עצמכם!

בסוף זה, שיופיע מהיום בימי שני ורביעי בעמוד זה יתפרסמו הודעות המזכ"ר המיועדות לקומונרים ולסניפים, וכן הודעות רכזי המחוזות.

נא לגזור את קטע המדור ולהדביקו על לוח ההודעות שבסניף.

בברכה,
ההנהלה הארצית

מחלקת הדרכה: מפגשי שבט „דרור" בחנוכה —

710 חניכי שבט „דרור" השתתפו במפגשי חנוכה שהתקיימו בשבי שומרון, ישיבת אור עציון, המדרשה בעפרה, רמות שפירא ובמדרשת תר"ע בכפר עציון. את המפגשים ריכזו שמוליק ביבר, רפי קפלן, דודי מרלודיק, חנן צוקר, אהרלה מאירוביץ. צוותי ההדרכה במפגשים הורכבו מבוגרי בנ"ע ומקומונרים המרכזים סניפים ברחבי הארץ.

המפגשים הוקדשו להעמקת הקשר הרעיוני שבין החבר — הסניף — התנועה. החניכים עיינו לראשונה במשנתה הרעיונית של תורה ועבודה ושל תנועת הנוער. הודגשו נושאי הפעילות של השבט שזה מקרוב נכנס לשבט ב'.

לקומונרים!

היום, יום ד', נפגשים ב־12.30 במוזיאון תל אביב לצפיה משותפת בחלקו הראשון של הסרט שואה. ביום רביעי הבא נצפה בחלקו השני, ולאחר מכן פגישה עם הגב' זיוה פסטק שעבדה בעריכת הסרט במשך חמש שנים.

נא רשמו לפניכם תאריכי ימי העיון המחוזיים: כ"ד—כ"ה בטבת (26—25 בינואר). לפי התכנון יתקיימו ימי העיון בקבוצות הקיבוץ הדתי. על השיבוץ נודיע בהקדם.

לתשומת לב: סניפי מחוז ירושלים יקיימו את ימי העיון בקבי מגדל עוז בתאריכים י"ז—י"ח בטבת.

● סמלים על חולצות התנועה: בהתאם להחלטת הוועידה האחרונה הכנו סמל בנ"ע רקום על בד לבד, להדבקה על חולצות התנועה.

את הסמל ניתן לרכוש בהנהא"ר (אצל לאה) במחיר של 3 שקלים לסמל. את הסמל ניתן להדביק במגהץ חם על החולצה, או לתפור.

מקום הסמל — במרכז הכיס השמאלי של החולצה. את הסמל ניתן להדביק גם על הכובעים וכד'.

שלכם,
אמנון

מיליון ד' יושקעו בשיפוץ מלון „מוריה־פלזה" בתל־אביב

תכנית הרחבה ושיפוצים מיידית החלה במלון מוריה פלזה תל־אביב. הפעולה העיקרית תהיה הכפלת שטח הלובי עם כל הכרוך בכך, בהשקעה של כמיליון דולר.

בנוסף לכך יופעל המגנון של מלונות מוריה במערכות הכלים למיניהם, הספרים, הסדים, מיטות חדשות, טלויזיות צבעוניות בכל חדר ועוד.

הוא עתיד להיות אחד המלונות המובילים שבתל אביב — אומר חיים חביב, מנכ"ל המלון.

שאר מלונות הרשת הם: מלון מרחצאות מוריה ים המלח — בן 5 כוכבים, מלון מוריה — ירושלים, מלון מוריה אילת ומלון גני מוריה שבעין בוקק בדירוג של 4 כוכבים.

לרשת מלונות מוריה מערכת שיווק ומכירות מרכזית וכן מרכז הזמנות בתל־אביב.

מפעל נירעותק לנייר העתקה — החל לייצא

מפעל נירעותק מקיבוץ ניר דוד בעמק בית שאן, המייצר נייר העתקה ללא פחם (נייר כימי) החל לאחרונה לייצר ולשווק גליונות בגדלים שונים, המתאימים לבתי דפוס בארץ. נירעותק הוקם לפני מספר חדשים בהשקעה של 11 מיליון דולר והוא מצויד במערכות מיחשוב ובקרה משוכללות מאד. תהליך הייצור במפעל הוא ללא מגע יד אדם.

המפעל מייצא כבר את תוצרתו לגרמניה ולארצות קרובות לישראל וכן החל את מאמציו לייצא את תוצרתו לארצות אפריקה ולאוסטרליה.

זכויות פליטים

(סוף מעמ' 3)

ובאיזו מידה יכולים מחבלים להיחשב כפליטים מדיניים, כאילו מעמדם של הפליטים המדיניים נשמר גם בימינו. שזורי לפי הסכמי שטראסבורג כבעם שבוטל מעמד הפליטים המדיניים.

עובדה, אין מכחישים בפאריס הסגרת פליטים מדיניים למשטר באלג'יריה תמורת פעולת תיווך של האלג'ירים בסוריה לשיחרור בני ערובה צרפתים בלבנון. דובר ראש ממשלת צרפת אמר בגלוי: „אין זה מקובל במסורת שלנו להסגיר אנשים הנמצאים אצלנו כפליטים מדיניים ופעלו בארצותיהם נגד המשטר הקיים. אולם עליהם לדעת, שאסור להם לפעול על אדמתנו פעילות מדינית נגד ארץ ידידותית לנו. ואלג'יריה היא ידידה שלנו".

מכתבים למערכת

דו־קיום, כן — נשואי תערובת, לא!

לפני זמן מה הוזמנתי להשתתף בכינוס של פעילי תנועה הלבטריה הפועלת בין היתר למטרת דו־קיום בין יהודים וערבים בארץ. מנחה הכינוס ביקש שכל אחד יאמר את דעתו בעניין, רובם כמעט הביעו את דעתם כיהודים רציונים שיהיה זה לטובת העם והמדינה אם יעשה יותר לטובת הדו־קיום בין הרוב היהודי והמיעוט הערבי בארץ. לפתע קמה אשה, אשת פרופסור ידוע באחת האוניברסיטאות בארץ, שאין לה כל שייכות להנהלה של מארגני הכינוס, והציעה כפתרון לכ"ל לא פחות ולא יותר מאשר — א. לבטל את יום העצמאות. ב. לבטל את ההמנון הלאומי „התקווה". ג. לעודד נשואי תערובת בין יהודים וערבים. הלוכוד שאשה זאת מייצגת תנועה שרשמה על דגלה מטרות כנ"ל.

עד לחוויה זו לא ידעתי שיש אנשים ואפילו ארגונים אשר מתכוונים לצדד בן לעודד נשואי תערובת. זמן מה אחרי כן צפיתי בטלוויזיה הישראלית בשידור של „סוף ציטוט" בו הופיעה הסופרת דניאלה כרמי, שלא התביישה להצדיק — כן להצדיק נשואי תערובת בין יהודים וערבים.

לפי הסטטיסטיקה שהתפרסמת מפעם לפעם, אבדו לצערנו יותר יהודים ע"י נשואי תערובת מאשר בשואה. רק אצלנו בישראל לא עלה מספר נשואי התערובת מעל בודדים ספורים, כפי הנראה אין הסופרת דניאלה כרמי מסתפקת בזאת ומעודדת ע"י ספריה נשואי תערובת.

גם זאת לא מספיק, אלא שנכתב על פי ספרה של הסופרת כרמי מחזה לילדים בשם „הפיצוץ ברחוב אהליאב", ועל־ידי מחזה זה ילמדו רבבות ילדים בו פרק בטובת נשואי תערובת. שר החינוך אמנם אינו מרוצה מזה, אך אינו מוכן לעשות דבר וחצי דבר כדי למנוע תעמולה זו לטובת נשואי תערובת בישראל.

בין ערבים ויהודים קיימים בישראל ניגודים רבים ובעיות רבות. אם יש בכל זאת מין קונצנזוס להסכמה כמעט מוחלטת שרוב רובם של אזרחי המדינה הערבים והיהודים גם יחד מתנגדים לנשואי תערובת, מלל אלה ששואפים בכל מאודם בעידוד הדו־קיום. כעת מופיעה דניאלה כרמי בהתקפה נגד קונצנזוס זה.

כל זמן שלא יהיה מי שיעצור את דניאלה כרמי בשאיפתה לעידוד נשואי תערובת, היא עלולה להצליח ולהגשים לפחות חלק מזממותיה.

ארנולד מרגלית
חיפה

יהודי — נקרא איש שמאמין באלוקי ישראל

לפי חז"ל מורה השם יהודי לא רק על בנו מתי צבעו כי ממעי יהודה הוא יצא אלא גם של איש שלא האמין באלהות אחרת זולת ה' אלוקי ישראל. כדברי רבי יוחנן במסכת מגילה דף י"ג כי מרדכי זכה להקרא בשם יהודי אע"פ שהוא בא משבט בנימין משום שכפר בעבודה זרה ושכל הכופר בעבודה זרה נקרא יהודי. ובדברי הרמב"ם א', פרק ד' מבוא האשה התיהדיה ילדה וכו' ולא נקראת בת פרעה בתיה אלא יהודיה על שם שכפרה בעבודה זרה.

הרב ד"ב זרצקי
בני־ברק

הסתה ושקרים

התגובות מצד כלי התקשורת ומחנה השמאל על הדיה בפרשת השב"כ שוב מוכיחות חוסר־אחריות. אחרי מלחמת יום־כיפור לא הרשו לחקור את הדרג המדיני (ההפך הוא: ועדת־אגרנט הוסמכה בפירוש לא לחקור את הדרג המדיני), הרי אז היה זה בעיקר כשלון של הדרג המדיני שכמעט הביא אותנו להרס הממלכה. כיום הצביעות זועקת: במקום להצדיק ציל"ש לאנשי השב"כ שהצילו אוטובוס שלם עם יהודים מידי מרצחים שפלים, יוצאים אלה המעוניינים להרוס וכו' מימד של שבויים... בכך מאפשרים להם מסר להמשיך בפעולות הטרור שלהם בלי סיכון מיוחד.

אני בטוח שרוב הציבור בארץ נקעה נפשו מאת אנשי התקשורת והעתונות שהדיפו ופיגורו־חיים מהול־הידים הזה. יש מקום, לדעתי, להעמיד לדין בעשה שהצבא פעל להרג את האוטובוס עם נוספיו ובמיוחד את הצלם שהעביר לעתונות־חוץ את תמונת המחבלים.

פ' עבורים
ירושלים

„כל הכבוד למשטרת ירושלים"

אחרי כמה מקרים של דקירות יהודים בדרך לכותל, החליטה המשטרה לפעול ברצינות ובמרץ... היא עשתה חיפוש בישיבת „שובו בנים", בישיבה נתגלה „מבצור נשק צבאי" — סכין מתקפלת. „אכן כנראה שיש מחתרת יהודית חדשה!" כל הכבוד למשטרת ירושלים על תרומתה לדו־קיום בסימטאות העיר הקדושה.

יוסף אופיר
ירושלים

המתיוונים החדשים

ראשי הערים שלנו מרגישים את עצמם כמלכי ישראל איש בעירו.

הראשון שבהם היה אבא חושי ראש עיריית חיפה שבחושו הבריא הרגיש שמוטב להיות ראש עיר יחיד על רבבות אנשים, מאשר להיות סתם אחד ממאה ועשרים חברי כנסת. הוא עזב אישרא את הכנסת והתמסר כולו לעירו האהובה. אין ספק שראש עיר טוב שעושה מעשים טובים לעירו בא על סיפוקו הכלא יותר מכל עסקן צבורי, ויחד עם זה יש בידו כח עצום להיטיב עם מסביבים...

אחריו ראש עיריית תל־אביב איש השכתרבות הנותן גושפנקא לחילול שבת המתי ברכב, בעידן שבכל בית יש רדיו, טלויזיה ואולי שם וידיאו וספרים. אחריו ראש עיריית פתח־תקוה המפורסם שאינו יכול לפגר אחרי ראשי עיר אחרים, וכדי לספק פרנסה לבעלי קולנוע מעטים. ומיעוט מבוטל של תושבים הרעיש הצגות קולנוע דווקא בשבת, מפגין את כוחו נגד תקנים במדינה שאינם לרוחו. אחריו ראש עיריית ירושלים המפגין בחשבה באב נוכחותו במסיבה לעיני כל ישראל. הנה לאחרונה החליט ראש עיר אחד להגג את הגג הנוצרי באמבי בינואר באיצטלא של חגיגה חנוכה, ממש כמו המתיוונים בשעתם. ומי יודע מה עוד צפוי לנו במהלכי ישראלי החדשים!

יעקב רענן
קרית־אונו

על שר המשטרה להתפטר!

נוכח הודיה השלילי של היועץ המשפטי בו הוא מגנה בצורה החריפה והברורה ביותר את התנהגות הבלתי הוגנת של שר המשטרה חיים בר־לב הן מבחינה מוסרית, והן מבחינה חוקית וציבורית, היה צריך מיד להתפטר אחרי הגנוי החריף. זו מסקנה, המתבקשת מכל אדם המכבד את עצמו ובמיוחד משר, שכל תפקידו לשמור לקיים את החוק, והוא צריך להיות דוגמה ומופת לכל אזרחי ישראל. לכן על השר בר־לב להתפטר, כפי שעשתה זאת השר היפאני — ללא כל אשמה כצדד — אחרי התהגשות האוזירית. על השר בר־לב להוכיח, שבר־לב פירושו לב נקי, מצפון נקי, ולא שבר־לב יתפרש „תוך־והלב", ללא לב וללא מצפון.

א' רוזנר
פתח־תקוה

לפעמים חשוב להודות „טעינו"

הלא יותר מ־5 שנים מאז הופצץ הכור האטומי בעירק ע"י חיל האוויר של ישראל. באותו שבוע גינו את ממשלת ישראל מדינות רבות בעולם ובכלל המובילות שבמדינות המערב (ארה"ב, צרפת, בריטניה). בין המגנים היתה גם תנועת העבודה הישראלית שהיום מביעה בפעבר את דאגתה המוצדקת מהתחמשות סדיה באותו נשק כימי מכוון שעירק משתמשת בו זה שנים.

לדעתי דעתי, תרומתה הגדולה ביותר של ממשלת הליכוד — מנהגו של בגין ועד היום — למדינת ישראל, לשאר היות ולעולם כולו היותה הפצצת הכור העירקי. אני הייתי בין אלה שסברו כך מיד לאחר פרסום הידיעה. השימוש של עירק בגז והרעל וגזים אחרים — אפילו נגד „אחיהם המוסלמים" האיראנים — רק מחזק את חשיבות פיצוץ הכור באותו עיתוי. נראה לי כי הגיע הזמן שאותן מדינות שגינו את ישראל בשעתו יבואו היום ויתנצלו בפניה — באותה צורה שגינו אותנו — של טעותם בהערכת החשיבות בפעולה זו של ישראל. אך כיצד אפשר לבוא ולדרוש התנצלות כזו ממדינות המערב, כל עוד מפלגת העבודה שלנו לא חזרה בה מדבריה?

חיים ביטירה
ירושלים

בוא אלינו אלי ויזל!...

הסופר אלי ויזל אולי הופתע מקיתונות השופכין שהתיזו על תליפתו דווקא אנשי שלומו, דווקא יהודים וחיים בארץ ישראל. הם קראו לך „רוכל שואה", „שואף", „מקונן מקצועי", „משמין משכולת עצמותיהם של קרבנות השואה" ועוד ועוד.

הם לועגים לו ותולים בהופעותיו פוזה של „יהודי סובל", הם כועסים לראות בו הצגה של „אופנת שואה", כי משלם לא חוו על אותה „פלנטה אחרת".

קשה להם להבין אדם שהשואה לא עוזבת אותו לרגע; קשה להם לתפוס אדם המעלה את השואה לסדר היום הבינלאומי ומתריע ללא הרף מפני שואה אפשרית שניה.

הם כועסים עליו. הם רוצים שיאמר גלויות שהשואה שלנו דומה לשואה של „העם הפלשתיני". ובעת קבלת הפרס כבר ניכרו אותות לזעם כאשר דיבר על סימטריה בין מגדבי הצליה והפליטים הפלשתינים. מתקפת הנכבשה שלהם מיועדת להפוך את ויזל כלי ברשות התעמולה האש"פית. ואז לא יהיה עוד רוכל שואה בעיניהם. הם יתנו לו או תואר של בעל עקרונות, „טוהר באבנים שבות"... זה שלמם זהו מלם הערכים שלהם.

אנו מוכים שאלי ויזל יכה אותם מכה ניצחת ויתן לפרס הנובל שלו משמעות יהודית־ציונית. השואה היתה התפרצות של כוחות הגלות. כל זמן שויזל ימשיך את הוותו בגולה, הם יראו בו אדם הנאחז במרכזיות, אדם הנאחז בגולה והשואה שמאחוריה.

נכון, אי־אפשר לצוות על אדם לעלות לארץ. אולי כאמן והוא ויזל שהוא ניזון מריבוי התרבויות, מפגישות מתמידות עם זרמים והוויות אנושיות שונות.

אלי ויזל הביא את זעקת השואה לגויים. הם נתנו לו פרס כי ראו בו סמל להלאת העם היהודי, לנדודיו, לנטבויותיו. בעיניהם הוא אחד משלנו, ולכן אל יכאיב לנו באמירות כי „מצא את מולדתו" באורחות האמריקנית.

אלי ויזל, עכשיו שעת המבחן שלו. יש שנקלעת לאדם שעה גדולה, ואם ידע היא את גדול השעה — זוכה הוא להאהילה בקרב בני עמו ובתוך המשפר מתעצם בקרבם. אם מחמיץ הוא השעה הגדולה, הוא הולך ומתעמר וברבות הימים ייזכר כאיש קטן שהילך בגדולות.

אין מולדת אחרת ליהודים, אלא כאן. פליט שואה, כמותך שעבר את הטראומה של עם חסר מולדת המוכה ללא רחם — יש לו עתה ההזדמנות לדבר גלויות, לדבר ציונות. זו חובתו, זו לבטח גם זכותו. על זכות קדושה זו יזכרו אותו בני עמו. הם יעריכו זאת יותר בכל מלה שכתב ואמר. יהא זה המספר הנרעש על זרועו לאות, לצלקת שהותירה חותם הגלות.

בוא אלינו אלי ויזל, בוא לסלול יחד עם בני עמך את נתיב הגאולה. לא רק בזכירה, גם בעשיה.

הרצל ובלפור חקק
מבשרת ירושלים

הנפילים עלו והנמושות יורדות

כאשר אנו סוקרים את המציאות המשברית ומודדים את המצב מתוך מבט של חלוצי העבר הוותיקים בארץ, על השיעורים של משגני העבר, של דברים והספקות שונים אשר תפסו מקום נכבד בחייה של התלוקה העולה ומוסרים בימים עברו, אנו נכנעים למסקנה על התוצאות השליליות של התופעות האלה. כשגרא רופה יהודי „מאיגרא רמה לבירא עמיקתא" — ובמקום עליה יש ירידה. לא בגלל צער, ולא בגלל עושר יורדים מהארץ...

רוח הצע, הגבורה והסבל, בהתמדה ותהלה בחושה מול כל המכשולים יצרו תנאים של קיום וחורות שנות ניסים שפעמה בליבם של החלוצים והלוחמים, שהפתיעה את העולם כולו. וכל כי שהזדמן בארץ כתייר או סתם מבקר היה מלא התפעלות מהתלהבות היצירה לבניין הארץ ורוח הקודש שפעמה בהם „ושבו בנים לגבולם", זו היתה „אפופיה הסטורית מזהירה ומרשימה בתולדות הישוב — כאן תקופת עזרא ונחמיה".

ועכשיו — בתקופתנו אנו, באופן פראדוקסלי המצב השתנה ההתהפך. ובמקום עליה מתוך חזון ציוני־לאומי, לא רק שאין עולים ארצה — כי אם יורדים מהארץ מחוסר תודעה לאומית־ציונית דתית, מחוסר חזון ויעוד בחיים, מחוסר אהבת ישראל ומחוסר אהבת המולדת. וכל זה מתרחש לנגד עינינו יום יום, כאשר בארץ נוצרו תנאים הוזות למאמץ החלוצי ביצירה בכל התחומים, ובמקום שבמקדם היתה זעקה לעליית היהודים לארץ — יש היום זעקה למען שלא יורדו מהארץ, וזה מזכיר לנו את אמרתו המפורסמת של שמריהו לוין ז"ל כי יותר קשה להוציא את הגלות מהיהודי — מאשר את היהודי מהגלות.

ולכן — מוטלת החובה על כל אזרח שיש בו זיק של אחריות ותודעה לאומית־ציונית דתית להילחם, להיאבק נגד התופעה המבוכנת והמבישה זאת, כדי למנוע את הירידה מהארץ, בכל דרכי השכנוע וההכוונה למען החזון הציוני ובטחונה ושלומה של מדינת ישראל.

גד גולדשטיין
בת־ים

הצבועים עולים על הבאריקאדות למען החלשים

כל יום שני וחמישי עולה ההסתדרות על הבאריקדות, למען החלשים וביצועי הכרות! —... החדשים בצורך פרסמתי בכתב במעט בכל העתונים („הצופה", 10.11.86 — תקום ועדת חקירה נגד ההסתדרות והמדינה).

במכתב כתבתי, שאחרי 38 שנות עבודה במפעל גדול ומשגשג, „פרימיך" (עכשיו שייך ל„אוסם"), אני מקבל פנסיה 148.66 שקל לחודש, ואם הייתי ממשיך לעבוד, הייתי מקבל היום 265.92 שקל לחודש! כתבתי שבמשך 20 שנה פניתי בעניין ללא הרף לכל מוסדות ההסתדרות, ולכל מזכ"לי ההסתדרות, לראשי המדינה ובשנת 1976 לכל חברי הכנסת, הכל לשווא. אני בטוח, שדבר אכזרי סוציאלי כזה עוד לא קרה בישראל! למכתב הזה לא קיבלתי שום תגובה ושום תשובה עד היום הזה! למרות הכל, לא קם אף אחד לא מההסתדרות, מהכנסת, לא משפטנים, לא מהרבנים, לא מבעלי התקשורת לשאול איך ייתכן דבר כזה במדינת היהודים?! — אין פלא לדבר, כיוון שההסתדרות אינה יכולה לטפל בעובד אזרח קטן, כיוון שיש לה לדאוג על כך הרבה דברים יותר חשובים כגון: הרשות להגנת הצרכן, תנועת נשים „נעמת", אגודות ספורט הפועל, קופות תגמולים שביתות והשבתות, בסיעה בהנהגה יחד והכנבות למען עובדי „אל־על", חשמל, מקורות, „אגד", בנקים, למען קרן השכינה המפשורי, ועוד כהנה וכהנה. אני מציין, שאני אב שכול, בני היחיד נפל לפני 8 שנים, ואני גם ניצול השואה הנאצית, שלא קיבל פיצויים מגרמניה, בגלל שלא הייתי בה ב־1 בינואר 1947 (על־אף שהייתי במחנות בשנת 1941 עד סוף המלחמה, והתההדרתי בבואי, ויש לי על כך מסמכים מוחתמים על גבי לבנן). והמסים כאילו מדבר גרמנית, אלא יידיש. ובזה לא אשמה ממשלת גרמניה, אלא דווקא ממשלת ישראל! (המדינה קיבלה והקבלות מספיק פיצויים בעדי ובעד אחרים כמוני מגרמניה!).

אחרי ציבורית כזאת, לא צריך להוסיף „מוסר לקחים" או אידיאולוגיה!

שמשון שיבק
בני־ברק

שכרם יוצא ברווחם...

המשכורות, ההטבות וההנאות הנלוות של צמרת הבנקאות הישראלית מעוררים פעם לפעם סערה משמתפרסמים פרטים על שכר העתק, גם בקנה מידה בינלאומי, ממנו הם נהנים.

„הסערה התורנית" מתחוללת בימים אלה סביב הפנסיה המשולמת ליו"ר לשעבר של מועצת המנהלים של בנק לאומי, ארנסט יפת, המגיעה ל־30 אלף דולר לחודש. זאת נוסף לפיצויים שקיבל בעת פרישתו והסתכמו בסכום עתק של בין ארבעה להמישה מליון דולר. אתמול אף פורסם כי שני מנכ"לים משותפים של בל"ל שפרשו, יוסף ראש וברוך יקותיאלי, אף הם לא היו מקופחים כל עיקר — כל אחד מהם קיבל פיצויים של כמיליון דולר והפנסיה החודשית מגיעה לעשרים אלף דולר. אמנם, השניים לא זכו לתנאים כה מפליגים כמו ארנסט יפת, אך בכל זאת אפשר „לגמור את החודש".

כפי שהיה צפוי עוררו פרסומים אלה סערה מחודשת בעניין השכר הנהוג בצמרת הבנקאות בישראל, שכמנו הרבה התבטאויות של תדהמה והפתעה מצד אישים מהמערכת הפוליטית והכלכלית, התובעים לחולל רוויזיה בתחום זה. יו"ר הנהלת הסוכנות היהודית, אריה דולצ'ין, למשל, העביר מארה"ב הודעה לראשי בל"ל כי עליהם לדון בקיצוץ הפנסיה של ארנסט יפת.

אולם, ההפתעה האוחזת אישים שונים כל אימת שנחשפים פרטים על תנאי עבודתם של בכירי הבנקים, יש בה מידה גדושה של צביעות. מצד אחד עוצמים עין לגבי עצם השכר המשולם לבכירים אלה, ומצד אחר נדהמים כאשר מתפרסמים נתונים על גובה הפנסיה שלהם. הרי פנסיה נגזרת, כידוע, מגובה השכר. אם אכן נכונות הידיעות כי שכרו של ארנסט יפת בבל"ל הגיע למליון דולר לשנה, ההיינו יותר מ־80 אלף דולר לחודש — הרי פנסיה חודשית של 30 אלף דולר היא פ־על יוצא של שכר־עתק זה. כך שהבעיה העיקרית היא השכר המשולם לבכירי הבנקים, יחד עם הטבות למיניהן.

ובענין זה פשוט עצמו עיניים במכוון ולא משמשו כראוי במה שמתרחש. אפילו ממאזנים של הבנקים ניתן ללמוד משהו על שכר הבכירים אם מפרקים את סעיף „הוצאות ניהול" לגורמיו. על אחת כמה וכמה אם בודקים באופן יסודי מה מתרחש בתחום זה. הנהלות הבנקים הסכימו לתת לוועדת הכספים נתונים על שכרם הממוצע של עשרת הבכירים בכל בנק. נתונים אלה לא ביטאו את השכר של קצה הפירמידה הניהולית, ובחלקם אף לא כללו הטבות, הפרשות לקרנות ותנאים נלווים. שכר־העתק של חלק מבכירי הבנקים לא היה בגדר סוד, אף כי הפרטים המדוייקים עליו היו עטופים במעטה עבה של סודיות. אך בדרגים פוליטיים וכלכליים שונים העדיפו לא לבדוק לעומק ופשוט לצפות עצמם כאילו אינם יודעים מה מתרחש.

על כן לצאת בקולי־קולות בעניין פנסיה או פיצויים של בכירים — יש בכך צביעות. שכן שורש הרע (ולגבי הבכירים הנ"ל — שורש הטוב) הוא השכר עצמו, והשאר הוא רק תוצאה ממנו.

יו"ש

זכרון להולכים

טובה חכמה עם נחלה

מאת זבולון המר

כל אדם — עולם מלא הוא, ואף־על־פי שאנו מעלים כאן זכרונם של שלשה בני משפחה אחת, קשה לכלול את כולם יחד. ועם זאת, דומני שיש חוט המקשר ביניהם, חוט המשולש החזק ונקשר בעצם המעמד של חלוקת המלגות מן הקרן הקרויה על שמם, אשר באה להגדיל תורה ולהאדירה.

הצטיינותם של ר' בצלאל, שושנה, ובנם שמואל, בני משפחת בוק, זכרונם לברכה, היתה בכושר הייהודי לחבר את עולם התורה והתפילה עם עולם היצירה והעשיה: דף גמרא וארגון פוליטי: דמעה של תפילה עם הכנסת אורחים והרוצה; תורה ויראת שמים עם עשיר כלכלית ענפה — אלו הם קווי הפעילות המצטיירים לנו מן הזכרונות, ומן התיאורים.

מנקודת הראות האישית־המשפחתית, כושר זה של חיבור תורה ומעשה מודגש כתכונותיהם הסגוליות של אב, אם, ובן (שהוא אח, בעל, אב), אך גם מנקודת הראות של עם ישראל ראשים וצריכים אנו לומר: הבל על דאבדין ולא משתכחין, להתגעגע לכוח הזה למצוא חיבור וקישור בין דברים הנראים לנו לעתים קרובות מדי כשורדים בקטבים מנוגדים.

בתקופת כהונתי כשר החינוך, ואף עתה במשרד הדתות, חוויתי את ההתנגשות בין צרכי התורה והחכמה לבין שיקולי הכסף והכלכלה. מנקודת הראות הלאומית עלינו לראות את ההכרח בקביעת סדר עדיפויות, — את הצורך לינוק מעולם התורה והיזון המוסרי את קני המידה הערכיים שישמשו אותנו בבואנו להכריע בהקצאת המשאבים המוגבלים בין הנושאים השונים השותפים לאמצעים, המצוקה התקציבית של עולם החינוך ועולם הישיבות היא דוגמה מכאיבה להתנגשות הנוצרת בין „צל החכמה" לבין „צל הכסף", כאשר שוכחים את סוד המיזוג והחיבור ביניהם ר את העובדה כי בלי תורה לא יהיו לנו — לא קיום ולא כבוד. כאמור בספר קהלת ע"י החכם מכל אדם: „טובה חכמה עם נחלה", „כי בצל החכמה בצל הכסף", „ויתרון דעת — החכמה תחיה בעליה".

מדוגמת חייהם של בני משפחת בוק אנו למדים, כיצד עשויים להיפגש יחדו צל החכמה וצל הכסף כאמור בקוהלת רבה:

רבי אחא בשם רבי תנחום: למד אדם ולימד ושמר ועשה והיתה ספיקה בידו להחזיק ולא החזיק — הרי הוא בכלל „ארור אשר לא יקים את דברי התורה הזאת": למד ולא לימד, לא שמר ולא עשה ולא היתה ספיקא בידו להחזיק, והחזיק — הרי הוא בכלל „ברוך אשר יקים".

יש שאין בידו של אדם אלא ללמוד — ואז שורה ברכה בלימודו. ועל נעוריו של ר' בצלאל ז"ל אנו קוראים „כל המקיים את התורה מעוני" וכו' ויש אדם הזוכה לא רק ללמוד וללמד, אלא גם להחזיק ידם של העוסקים בתורה כדוגמת הקרן הזאת וכיוצ"ב.

על הכתוב „טובה חכמה עם נחלה" מצינו במדרש קוהלת שני פרושים מנוגדים. לפי הפרוש האחד „טובה חכמה כשהיא נחלה" כלומר החכמה עצמה היא הנחלה, טובה היא כשאינה לו לאדם בליבו ובדעתו אלא אותה. אולם הפרוש השני הוא העולה היטב עם מורשתם של בני משפחת בוק. טובה חכמה כשיש עמה „נחלה", כמו שאמר במסכת אבות „(ר"ג בנו של ר' יהודה הנשיא אומר): יפה תלמוד תורה עם דרך ארץ וכו'", לאמור, גדול הוא השילוב הזה, של תורה עם דרך ארץ, של פעולות ממשיות לחיבורם של רוח ושל חומר.

בעולמנו הרוחני, שר' בצלאל בוק היה מבוניו ומעצביו, ומראשוניו וכראשית, מתוך מצוקה ומסירות בצרכים. קיימות שתי תפיסות יסודית של המושג „תורה לשמה" ומתוך נובעות שתי השקפות בסוגיות של דרכי החינוך במדינת ישראל. תפיסה אחת מציגה את העולם של לימוד תורה לשמה כעולם נפרד ומבודד, המנותק מכל עניני העולם הזה, עולם נפרד ונעלה של קדושה וטהרה אשר שאיפתו של הלומד צריכה להיות: להכנס לארתו עולם ראשו ורובו, להגות בתורתו יומם ולילה.

לעומתה, ישנה התפיסה הרואה בתלמוד־תורה חויה חינוכית ביסודה, תבלין הבא „לתקן את האדם ואת העולם". תפיסה הרואה „לימוד לשמה" דוקא בלימוד על מנת ללמד במובן הרחב, בלמוד על מנת לשמור, ולעשות, ולזכות את הרבים.

שתי התפיסות יש להן חסידים ותומכים, מזה דורות, ולא לי היומרה להכריע ביניהן במישור העקרוני והעיוני. אולם דומני שכך ראה זאת בצלאל בוק ז"ל, בבסיס רוחו לחינוך הדתי והתורני, כתוך נקודת ראות מעשית של צרכיו של הדור, מתוך תפיסה שכתאימה לכשבר ולצמאון הרוחני שהחברה הישראלית בזמנו (ובכמו אף יותר מכך) היתה שרויה בהם — אין לי ספק כי מבחינת צרכי הדור, התחכונות האמיתית לשם שמים היום נעוצה דוקא בגישה השניה, המעדיפה את הלימוד על מנת ללמד ולהשפיע, את הלימוד המעורה בעולם היצוני והפתוח להלכי לבו ולבעיותיו. מתוך תפיסה שלא רק קדושת התורה הנבדלת צריכה להיות לנגד עינינו, אלא גם קיום העולם ותקונו כתורת חיים, תורה אשר היוצרת דרישה פורה עם העולם שמסביבו. עתה, משזכינו לאתחלתא דגאולה, ושבנו לא"י נדרשים אנשי התורה ללמוד וללמד תורת חיים על פי התפיסה של תורה לשמה הנכונה לצרכי הדור. להעמיד אנשי תורה בכל הרמות, היושבים בתוך עמם והיודעים למצוא מסילות אל לבב בני־הדור.

משפחת בוק היא בעיני מופת לכך. בצלאל ושושנה ושמואל בוק זכרונם לברכה, בצדיקותם ובצניעותם ובמסירותם ובפעליהם.

ידועה אמרת חז"ל (ירושלמי. שקלים ב, ה): „אין עושים נפשות לצדיקים, דבריהם הן הן זכרונם".

אם כך מה טעם יש בהקמת קרן המלגות הזאת בזכרון לבני משפחה מיוחדת זאת, בצלאל ושושנה, שמואל בוק זכרונם לברכה? נראה שיש במעשה זה משום „הושיבו ישיבה על קברו" (ב"ק טז ב'): תלמידים שיושבים ועוסקים בלמוד התורה: מעיינים, מחדשים, ומפרשים. על כך יאה לומר „וכבוד גדול עשו לו במותו" — כל מה שילמדו ויחדשו מקבלי המלגות יתגלגל גם בזכותם של יוזמי הקרן, ומוסיף לזכויותיהם. הרי זה כאילו הם עצמם נטלו חלק בהם. נקווה שתהיה נחת לבצלאל, שושנה ושמואל בוק זכרונם לברכה בעת שיעקב ומשה, וכל בני ביתם יבדלו לחיים ארוכים עוסקים כך בזכרם, ותהיה זאת גם זכות להם — שאריד של משפחתם היקרה יתנוצץ ויאיר.

בשעה כזאת של אזכרה, בתפילה זאת של הנצחה — ראוי לעשות חשבון נפש ולומר לעושים במלאכת הקודש:

חזקו ואמצו המשיכו להיות מרפא לעולם התורה, ולתמוך בגידול דורות של תלמידים אוהבי תורה — ולוואי שלא יסורו התלמידים הזוכים במלגות של משפחת־בוק מן הדרך הטובה שר' בצלאל בוק ז"ל היה בין סולליה המצויינים והנאמנים, הדרך הפתוחה והפוריה של תורת חיים, תורת א"י. יישר כח למשפחת בוק היקרה והנעבדה וכה לחי לזוכים במלגות — שידעו לשלב יהדיו תורה עם דרך ארץ, ללמוד וללמד תורת א"י הדוגלת בנשיאה בעול עם הציבור והמשמשת מקור השראה חי ויחשי לכל תהליכי החיים של התחיה הישראלית.

(ביום השנה החמישי לפטירת ר' שמואל בוק ז"ל הננו מביאים בזאת דברים שאמר שר הדתות זבולון המר בערב הזכרון וחלוקת מלגות מטעם הקרן ע"ש בצלאל ושושנה בוק ובנם שמואל ז"ל ביום השנה ה־12 לפטירתו של ר' בצלאל בוק ז"ל. מלבד שר הדתות נשא דברי הספד וליכוד הרב י. עמיטל ראש ישיבת ההסדר הר עציון ויו"ר הקרן עו"ד משה בוק במסר על פעילות הקרן. אמנון בוק — נכדו של ר' בצלאל ז"ל — ליבד משניות. בחלוקת המלגות לעשרות תלמידי ישיבות בסכומים של אלפי שקלים נתכבדו בין היתר שר הדתות, הרב י' צבי טל, הרב י' דולגין, השופט י' בוק, הרב י' קופילביץ, ראש ישיבת „נתיב מאיר" ומאיר הלברסל ראש המרכז לחינוך הדתי).

הרב נתן צ'סקאלה ז"ל

(תשע שנים להסתלקותו)

מאת חיים חמיאל

ר' נתן בר' יוסף צ'יסקלה ז"ל היה איש ההדר המתואר במסכת דרך ארץ זוטא (ה.ד.): „הדר תורה — חכמה; הדר חכמה — ענוה; הדר ענוה — יראה; הדר יראה — מצוה; הדר מצוה — צניעות". ההדר המתואר כאן מתעלה מדרגה לדרגה, יסודו הדר תורה וכל שיש בו תורה זוכה ומתעטר בחכמה ובבידות טובות. הרב צ'יסקלה היה בן תורה, למדן מופלג וגדול בחכמה, תורה והדר ארץ נכרכו יחד באישיותו ובגדל ידיעותיו בתורה ובחכמה כן רבתה ענותו. וענוה מביאה לידי יראה.

וכיצד מגיע אדם ליראה — „אמר יראה מילתא זוטרתא היא" על כך ליהדותו הרה: „ענוה מביאה לידי יראת חטא דכתיב: 'עקב ענוה יראת ה''. א"ר יצחק בר אלעזר מה שעשת חכמה עטרה לראשה, עשת ענוה לסוליותה דכתיב: 'ראשית חכמה יראת ה'', וכתיב 'עקב ענוה יראת ה'' (עיין כי ע"ב במסכת סוף מסכת סוטה ועמ' ירושלמי שבת פ"א ה"ג). ואם צניעות היא שמביאה ליראה מי לכן צנו ממשה שהתורה העידה בו: „והאיש משה ענו מאד מכל האדם על פני האדמה". לכן לגבי משה אכן יראה „מילתא זוטרתא היא" כי בגודל ענותו גדל יראתו אבל מכאן ניתן ללמוד על כל אדם שניתן לו להגיע בביהות עצמו ליראה על ידי מדת הענוה.

הרב צ'יסקלה הצטיין במידה זו של ענוה וזכה גם ליראת שמים. שנים רבות ישב בפריס, לשם הגיע כשריד ופליט מן השואה, ולא הרבים בו. הוא בחר לו פינה צנועה בבית הכנסת „בית ישראל" שברחוב סוליטה 4, אסף סביבו כמה מבניינים יהודים שהרבבותו והעריצהו בגלל תורתו וצדקתו, ענוותו, ויראתו. עם היה בתורה ובתפילה ובגמילות חסדים, למד ולימד עד שיצא שמו להתהילה ההדרה נתגלה לבני יהדות פריס, ילידי צרפת, יהודי מרוקו. הרביניסיה האלג'ירית, יהודי אשכנז ופולין. על כולם נתחבב עד שעמדו ימנוהו לדיין, לחבר בית הדין והרב ראשי ולאחראי על הכשרות.

צדיק וחסיד היה הרב צ'יסקלה. צדקה עשה בחייו, הרבה צדקה, חילק מכספו הוא לעניים ולנצרכים, בלומדי תורה ובמוהדות תורה וכל קשה יום בצא אצלו סעד ותמיכה. „דוד קרא עצמו חסיד" — אומר המדרש (מדרש תהלים כ"ז, י"א) — „שמרה נפשי כי חסיד אני" (תהלים פ"ו, ב) יהודה, שביה נפשי כי חסיד אני. אומר ר' הונא בשם ר' אלכסנדרי, כל מי ששומע קללתו ושותק, נקרא חסיד, ודוד שמע קללתו ושתק, בדין היא שיקרא חסיד".

דרך זו של שתיקה על כל הצרות שפקדוהו עד שנתגלה בתורתו, בצדקתו ובחסידותו היתה דרכו של ר' נתן צ'יסקלה ז"ל. בשנותיו האחרונות בפריס נראה פצוע בגופו ובנפשו. שהה הההלך בין הבריות, כבורייה הזקוף על כל האיכים בצבור עליו בתחנות ההשכמה בפולין ועל הקשיים שנתקל בהם כשרצה להיקלט בקרב יהודי פריס אך למעשה רק נראה כך. לאמיתו של דבר לא בצא האיש מנוחה. סערת הזוועה [illegible] אותו ולא נתנה לו מרגוע. שתיקתו היתה רועבת, שתיקה של בכיה ועקה".

והאה זה פלא. „אוד מוצל מאש" זה הרב צ'יסקלה הנראה חולה ורפה אונים נתגלה גם כאיש חזק מאד. האש אחזה בו, אך לא יכלה לו כי „אש אכלה אש" קדחה בתוכו. אש ההיית, אש האמונה והתקווה גברה על אש התופת. שלם יצא האיש מן השריפה, שלם בגופו ובנפשו. השואה השהוהה את קומתו אך האמונה והתקווה שבו והקפוה שבו ויישרות מליא קיבתו והדיו התהלך בין הבריות שלם עם אלוקיו ומשמש דוגמה בגבורת נפשו, בדרכו, בנועם הליכותיו, בקירוב הבריות, באהבת השלום ובחיבוב התורה על לומדיה.

מידה טובה של הכנסת אורחים סיגלו לעצמם הרב נתן צ'יסקלה ורעיתו פריכה ע"ה. הם תיפסו את האורחים, התרצמו כשניהם לתת כל כהם כדי לבצע בהם מידה, הם אהבו את האירוח, אהבו להתחלק עם האורחים בכל מה שנתן איתם ה'. אורחים בבית — שמחה בבית, שירה בבית, חסידות בבית. הרב צ'יסקלה היה חסיד מחסידי גור שתורת ה' „שפת אמת" האדמו"רים אחרים היו שגורים על פיו. ובדברי החסידות היה מבעים את האורחים וניגוני חסידים אהב לשמוע כי הוא עצמו לא הצטיין בנגינה, אבל היה לו חוש שירה במציאות הנגינה שיכתה ותינה אותו.

כך חי לו האיש חיים סוערים יתר סרים — [illegible] — היא היה בעיירה בחיים הפוליטיים בעמדו בראש הנהלת „המזרחי" בצרפת. אך את עיקר תפקידו בציבור הדתי ראה בדאגה ל„בני עקיבא" ולפעילותה של המחלקה לחינוך ולתרבות תורניים בגולה של ההסתדרות הציונית [illegible] מעיינים בו.

הרב צ'יסקלה [illegible] פירוקה וכשכעותם בעיירה.

גדול היה האיש בלימודיו ובמעלליו [illegible] ניסיף המבשר.

(קטעים מדברים שנאמרו בטקס חלוקת מלגות ב„ישיבת הכותל" בעיר העתיקה בירושלים [illegible] — כ"ס חשון התשל"ה)

נרשמו לנישואין

המועצה הדתית ירושלים

מזרחי אליה בן יצחק (רוק) י"ם; כהן כרמלה בת יאיר (רוקה) י"ם; ישראל.

פדל חיים חביאר בן נחום נאון (רוק) ארגנטינה י"ם; לר רות רחתי בת משה (רוקה) ארגנטינה י"ם.

לבנון ארז בן אליה (רוק) ישראל ירושלים; זעפרני הדוה בת שמעון (רוקה) ישראל ירושלים.

דניאל ראובן בן חנוכה (רוק) ירושלים; אדרי ענת בת אליש ע"ש (רוקה) ירושלים.

עזורי אליהו בן גבריאל (רוק) ישראל ירושלים; ישי שרה בת אהרון (רוקה) ישראל ירושלים.

מזרחי אריה רוני בן יצחק (רוק) ירושלים; דהוד ביבס שושנה בת יוסף (רוקה) ירושלים.

יהודה צמח בן רחמים (רוק) י"ם; בצלאל רבקה בת בצלאל (רוקה) ישראל אור יהודה.

באלי שלמה אשר בן חנוך (רוק) בריטניה ירושלים; הלדר רות רחל הנה בת קרול (רוקה) ארה"ב י"ם.

סטפנסקי נחום־אנשל בן נחום אנשל (רוק) ארה"ב ירושלים; פרביק הנה בנינה בת שלום מרדכי (רוקה) אבן שמואל.

אברג'יל יעקוב בן אשר מסעוד (רוק) ירושלים; שריפי צדנה בת שמואל (רוקה) ירושלים.

אשר גדעון בן אליהו אלי (רוק) י"ם מבשרת ציון; ביטון דוריא הסייבה בת מרדכי (רוקה) ירושלים.

יהושע חיים ויצמן בן יוסף (רוק) ירושלים מבשרת ציון; לוי מרגלית בת מאיר (רוקה) ירושלים.

בקלה נתן הבר בן אברהם אנדריי (רוק) צרפת ירושלים; מזרחי אורלי בת יצחק (רוקה) י"ם.

גולן כליף דוד בן בעים (גרוש) ירושלים; כהן נעמי בת עזרא (רוקה) ירושלים.

רוזנבלום דוד בן יחזקאל (גרוש) רוסיה ירושלים; לרנגו ושבבסקי צילה בת לזר (גרושה) רוסיה י"ם.

קפלן משה צבי בן ישראל אביגדור (רוק) ת"א ב"ב; גולדברג צפורה בת אליה (רוקה) ירושלים.

בן יוסף שרון ראובן בן הרמן (רוק) אשקלון; לבה (ויסבן) זהבה בת משה (רוקה) צרפת ירושלים.

דהן חנניה הנרי בן שלמה (רוק) מרוקו ירושלים; ששון רחמים שרה בת נפתלי (רוקה) ירושלים.

משולם גבריאל גברי בן ספדיה (גרוש) ירושלים מושב בי יערים; מגוזגוף מבזי־גולן־אסתר אתי סטלקש בת רחמים (גרושה) ירושלים.

גבאי דודיק בן יעקוב (רוק) ישראל ירושלים; אברהם צבה בת סלמן שלמה (רוקה) ירושלים.

קופלה גדעון בן שלום (רוק) ירושלים; בוכובזה זוליאן בת אלי (רוקה) אלג'יר ירושלים.

גלבוע חבורדי שרלי לב בן מנחם (גרוש) רוסיה ארה"ב ירושלים; גלבוע מרגריטה מרגרס בת יוסף בר־שאים אורחים (גרושה) רוסיה חולון.

בן שטרית משאל בן מכלוף (רוק) ירושלים; גבלי גילה בת חיים (רוקה) כפר סבא רעננה.

לופז סמואל פרננדו בן פרננדו אירוה.

אברהם (רוק) ארגנטינה ירושלים; בגה גל מוניקה קתרין בת אברהם (גר) בוליביה ירושלים.

נרגסי אבני בן חכם חיים (רוק) ירושלים; בנימין פרחי בת בנימין (רוקה) ירושלים.

ארנשטיין מרק פאול מרדכי דיוויד בן דוד (גרוש) ארה"ב ירושלים; פרימכון רחל בת יצחק ישראל (רוקה) אנגליה ירושלים.

אלה דני בן אליהו (רוק) ישראל ירושלים; צרפתי רחל בת ברוך (רוקה) ישראל ירושלים.

תמרי טייטלבוים צבי שלום טמה בן חיים יעגסי (גרוש) יוגוסלביה י"ם; רוזנבאום יהודית (דה־ליאה) בת מרדכי מרטין (רוקה) רומניה י"ם.

יצחקי ציון בן דניאל (רוק) ישראל ירושלים; סרפ כלפון שרה קרוסין בת אאציה (גיורת) גרמניה ירושלים.

מרדכי אהרון בן חיים (רוק) י"ם; רחמים שולמית שולה בת צור עזרא (רוקה) טבריה ירושלים.

בלשכת הרבנות גוש־עציון

ברנשטיין דניאל בן נתנאל (גרוש) דרום אפריקה ישראל; ניר (נגר) שליה חנה בת שלמה (רוקה) גוש עציון ישראל.

פורה יואב שמואל בן יצחק (רוק) כפר עציון ישראל; בנדס איריס בת אברהם (רוקה) תל־אביב ישראל.

מרכן אליקים מיכאל בן ארולד (גרוש) תקוע ישראל; פרנקל גינס בה ליאת (גרושה) ירושלים ישראל.

בלשכת הרבנות והמוע[illegible] הדתית מעלה אד[illegible]

זאבי (הכהן) יואל בן יצחק (רוק) מעלה אדומים ישראל; [illegible] אסל־איריס בת [illegible] (רוקה) ירושלים ישראל.

שטראוס אביעזר בן ר' יצחק (רוק) חיפה ישראל; פרידמן דורית בת ר' קלונימוס (רוקה) מעלה אדומים ישראל.

הרבנות המקומית אור־עקיבא (קיסריה)

בן־שבת, דב אריה, בן יצחק (רוק) ישראל אור עקיבא; בן חמו שמחה בת שמואל (רוקה) ישראל טבריה.

יוסופוב זאהריק בן מנשה (רוק) בריה"מ אור עקיבא; אוסיפוב מיה בת סביון (רוקה) בריה"מ פרדס־הנה, כרכור.

אחנה שלמה בן ניסים (רוק) ישראל בית שאן; וקנין בת־שבע בת מרדכי (רוקה) ישראל טבריה.

לרשמת הרבנות מושב פרזון

לוי דלור (רוק) מושב פרזון; צרפתי ניצה (רוקה) עפולה עלית.

מועצה דתית כפר הרואה

שיין משה בן ולדיסלב (גרוש) הונגריה ת"א; אלכסנדרוביץ הגר בת אהרון (רוקה) ישראל עין החורש.

שחר שלמה בן מיכה (אלמן) צ'כוסלובקיה נתניה; גוריון חנה בת צבי (גרושה) ישראל גבעת חיים.

אהרונסקי שלמה בן יצחק (רוק) ישראל ירושלים; קרול אמירה בת אמנון (רוקה) ישראל גבעת חיים איחוד.

שערי חליפין במט"ח

בנק המזרחי המאוחד בע"מ

שערי קניה ומכירה של בנקנוטים והעברות במטבע־חוץ ליום 6.1.87 עד למחרת בשעה 12.30 לעסקות בדולרים עד לסך 1,000 דולר ובותר המטבעות עד שווי 500 דולר, יהיו במפורט להלן:

בנוסף לשערים דלהלן יש לגבות עמלה בשיעור של 0.75%

המדינה	המטבע	יחי'	שער קניה (העברות)	שער מכירה (העברות)	שער קניה (בנקנוטים)	שער מכירה (בנקנוטים)
ארה"ב	דולר	1	1.4698	1.4882	1.44	1.52
בריטניה	לירש"ט	1	2.1635	2.1906	2.11	2.24
גרמניה	מרק	1	0.7647	0.7743	0.74	0.79
צרפת	פרנק	1	0.2308	0.2337	0.21	0.24
הולנד	גילדן	1	[illegible]	0.6850	0.66	0.70
שוויץ	פרנק	1	[illegible]	0.9156	0.88	0.94
שודיה	כתר	1	0.2174	0.2201	0.21	0.23
נורווגיה	כתר	1	0.1995	0.2020	0.19	0.21
דנמרק	כתר	1	0.2014	0.2040	0.19	0.21
פינלנד	מרק	1	0.3087	0.3126	0.29	0.32
קנדה	דולר	1	1.0681	1.0815	1.03	1.10
אוסטרליה	דולר	1	0.9803	0.9926	0.92	1.02
דרא"פ	רנד	1	[illegible]	0.6898		
אוסטריה	שילינג	10	[illegible]	1.0983	1.06	1.12
איטליה	לירה	1000	[illegible]	1.1131	1.02	1.14
יפן	ין	100	[illegible]	0.9360	0.90	0.96

* רק לגבי בנקנוטים בערכים של עד 100 כתר.
** רק לגבי בנקנוטים של עד 10,000 לירטות.
לגבי בנקנוטים בערכים גבוהים יותר יש לקבל את השער מהאגף לעסקות חוץ.

מגן דוד

טלפון חירום 101: ירושלים, בית־שמש, תל־אביב, חיפה, נהריה, עכו, חדרה, הרצליה, כפר־סבא, נתניה, קרית־שמונה, צפת, ראשון לציון, באר־שבע, אופקים, דימונה, ערד, אילת.

ירושלים — טל' 523133, בית־שמש — 811288, תל־אביב — 460111, רמת־גן, גבעתיים, בני־ברק — 781111, פתח־תקוה — 9231112, קרית־אונו — 344442, חולון — 803133/4, בת־ים — 585555/6, חיפה — 512233/4, נהריה — 923333, עכו 979333, — 912333, קרית־טבעון — 931401, קרית־ביאליק — 721817, חדרה — 063-22333, הרצליה — 541333, כפר־סבא — 33222, טבריה — 067-90111, קרית־שמונה — 067-44334, בית־שאן — 065-8722, עפולה — 065-93333/4, חצור הגלילית — 067-36333, קצרין — 067-61333, נצרת עלית — 065-73333, מגדל־העמק — 065-4006, רחובות — 054-451333, אשדוד — 055-51332/3, אשקלון — 051-23323, לוד — 054-229133, רמלה — 054-221027, קרית־גת — 051-881333, קרית־מלאכי — 055-8233, ראשון־לציון — 942333, שדרות — 051-97074, באר־שבע — 057-78333, אופקים — 923022, נתיבות — 941033, דימונה — 59333, ערד — 957222, ירוחם — 80133, מצפה־רמון — 88333, אילת — 059-72333, צפת 067-30333.

רדיו

קול המוסיקה

06.00 „שמע ישראל"; 06.02 „צלילי בוקר"; 07.07 „מה נשמע"; 07.09 „ההאזנה בינותה"; 09.00 „קונצרט בוקר"; 11.57 „מגישים שיר"; 12.00 „אמנים באולפן"; 13.05 „בהאזנה ניכוחה"; 15.00 „רק אתמול נולדה"; 16.00 „קונצרט מהקלטות התזמורת הסימפונית י"ם רשה"ש; 17.30 „מוסיקה מן העבר הרחוק"; 18.00 „דיורקן"; 19.00 „לבקשתכם"; 20.05 „אינטרלודי"; 20.27 „מגישים שיר"; 20.30 „אופרה של יום רביעי"; 23.00 „מחזורי יצירות"; 23.58 „מה נשמע"; 00.05 סיום — „התקווה".

רשת א'

06.00 שידורים לעולים; 07.30 „היה שירים"; 08.05 „הפגנה מהוגה"; 09.05 „השיר לא תם"; 10.30 „רדיו קליי"; 11.05 רגע של עברית; 11.10 השידור היומי לבתיה"ס; 11.30 „השכלה ודעת לכלי"; 12.05 „מהורי המזרח"; 13.00 אנגלית; 13.30 צרפתית; 14.06 „לבת ולבן ולכל המתעניין"; 15.00 „תתולופוך"; 16.05 „מרפדון שעון ההבי"; 17.05 צרפתית; 17.10 רגע של עברית; 17.12 „מגישים שיר"; 17.30 „האנתרופולוגיה הפתוחה"; 17.53 מילואים; 17.55 „מה נשמע"; 18.06 „מנחת ערב"; 18.50 פרקי היום בתנ"ך; 19.05 „שיר אל כעניין"; 19.30 שידורים לעולים; 22.05 „חבר מאותו כוכב"; 23.55 „מה נשמע"; 00.05 סיום — „התקווה".

רשת ב'

06.06 „שמע ישראל", „מה טובו אהליך יעקב" וסיכום המשנה היומית; 06.12 התעמלות בוקר; 06.22 „להקלאי"; 06.30 סקירת מאמרי המערכת של עתוני הבוקר; 06.40 „מה נשמע"; 06.53 „אור ירוק"; 06.57 רגע של עברית (נעימות קלות בין 06.00 ל־08.00); 07.00 „הבוקר הזה"; 08.05 „עושים עניין"; 09.05 „בוקר ביתי"; 10.05 „כל צבעי הרשת"; 11.30 „סוד לשלום"; 11.40 הודעות; 12.05 חדשות מקומיות; 12.10 „אלף־אלפי ב'־בית"; 12.50 „מה נשמע"; 13.00 „בחצי היום"; 14.06 „בת צחוק"; 15.05 „רגעי קסם"; 15.51 לוח מודעפון; 15.55 „מה נשמע"; 16.05 „שירים ועצירים"; 17.05 „יומן כלכלה"; 17.30 „על ספרים ואנשים"; 18.06 „זרקור"; 18.45 היום בספורט; 19.00 „היום הזה"; 19.05 „מיסף לבני צבא ובטחון"; 20.05 „כבט לפולקלור"; 21.05 הודעות; 21.15 שירים עבריים; 21.30 העברת משחק כדורסל בין מכבי ת"א לבין אלופת צרפת קבוצת אורטז; 23.30 שירים עבריים; 23.55 „מה נשמע"; 00.05 „יומן חצות"; 00.15 „ביטה וי סכך".

גלי צה"ל

05.45 פרקי אבות; 05.55 באותו בלילות; 06.00 אות פתיחת השידורים; 06.05 אוניברסיטה משודרת; 06.30 „פיקחים עיר"; 07.07 שבע אפס שבע; 08.05 בוקר טוב ישראל; 09.05 „אילה בוקר"; 10.05 „הפסקת 10"; 11.05 „בכון לצבטיר"; 13.05 „אחר אחרי"; 14.05 „דה רה יחיי"; 15.05 „מה יש"; 16.05 ארבע אחרי הצהריים; 16.54 באופן בילולי; 17.00 „ערב טוב ישראל"; 18.05 „יעד ביטחוני"; 18.45 „משולש"; 18.57 הדיבית החיילים; 19.05 פזמונים לטולם; 20.05 „לאור הכרזיהן"; 20.55 פינה חמה ללבבי; 21.00 כבט להדיטית; 21.30 אוניברסיטה משודרת; 22.05 על הדבר [illegible]; 23.05 „היצרות ההידן"; 23.55 „ביחה חבית"; 03.05 ציפורי לילה [illegible]; 02.00 מבזק ידיעות; 02.05 [illegible]; 05.00 מבזק ידיעות; 00.05 צלילי בוקר.

טלוויזיה

טלוויזיה חינוכית

08.00 טלטקסט — עד כאן; 08.03 שעת כושר; 08.15 ארץ מולדת; 08.40 אנגלית ד'; 09.00 מדעי הטבע (יסודי); 09.20 אנגלית ז'; 10.10 מדעי הטבע ה'—ו'; 10.30 הגיל הרך — פרפר נחמד; 11.00 חשבון ו'; 11.15 אנגלית (י"א—י"ב); 11.30 קשת; 12.00 אנגלית ח'; 12.25 אנגלית י'; 13.00 מדעי הטבע (עיון); 13.30 גיאוגרפיה; 14.00 טלטקסט — עד כאן; 14.03 שעת כושר; 14.15 תנת מלך בצר; 15.05 האוניברסיטה הפתוחה; 16.00 פרפר נחמד — לילושה מק; 16.25 צעצועים; 17.00 ערב חדש.

טלוויזיה כללית

17.30 „שמיניות באוויר"; 18.30 קיצור החדשות (ע); 18.32 תכנית דת (ע); 19.00 „בקו הבריאות" (ע); 19.30 חדשות (ע); 20.00 כותרות מבט; 20.02 „מעשר מהסרטים"; 20.30 „בין הכיסאות"; 21.00 מבט לחדשות; 21.30 כדורסל — שידור ישיר מאורדס; 23.15 „הרקדן" — סדרה; 00.05 פסוקו של יום; חדשות.

שערים יציגים

להלן השערים היציגים ל־6 בינואר 1987:

ס"ל	1.5064
דולר ארה"ב	1.4803
[illegible]	0.7694
[illegible]	2.1827
[illegible]	0.2323
[illegible] (100)	0.9314
[illegible]	0.6809
פר"ש	0.9140
כת"ש	0.2191
כת"נ	0.2011
כת"ד	0.2031
מ"פ	0.3112
דולר קנדי	1.0780
דולר אוסטרלי	0.9846
רנד	0.6883
פר"ב (10)	0.3694
ש"ל אוס (10)	1.0889
לירה איטלקית (1,000)	1.1039
לירה אירית	2.0860
פזטה ספרדית (100)	1.1303
יחידה מטבע אירופית	1.5949
דינר ירדני	4.2041
לירה לבנונית (10)	0.1850
לירה מצרית	0.7920

הועדה המקומית לתכנון ולבניה „מורדות הכרמל"
רח' שער פלמר 1, חיפה טל. 664690, 668188.

הודעה (לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965)

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה המקומית לתכנון ולבניה מורדות הכרמל הוגשה על ידי בכר מיכל בקשה להקלה בגוש 10544 חלקה 173 ברח' בבעת רולף — עתלית שם ומספר התכנית החלה על המקרקעין נשוא הבקשה: ג/945. מהות ההקלה הקומה קומת עמודים מפולשת בנוסף למספר הקומות המותר.

ניתן לעיין בבקשה ללא כל תשלום במשרדי הועדה בשעות העבודה הרגילות. המעוניין להגיש התנגדות יגישנה לועדה בכתב במשך תוך 14 ימים מיום פרסום הודעה זו.

שלמה עזריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה „מורדות הכרמל"

הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת השרון

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965, שהוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת השרון. בגוש 6598 חלקה 143 ברחוב למרחב 19 המסווגת כאזור מגורים א' בקשה למתן אישור הקלה באחוזי בניה בבית מגורים הכולל 4 יחידות דיור קוטג'. ההקלה המבוקשת באחוזי בניה מבונה ל־6%.

כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר/אישור ההקלה, במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת השרון את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך קבלת הודעה זו ועד באנה לדיון לפני הועדה הנ"ל.

[illegible]
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת השרון

מרחב תכנון מקומי רחובות
הודעה לפי סעיף 149 מחוק התכנון והבניה בקשה למתן הקלה

בהתאם לסעיפים 146־150 מחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965 ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה למתן הקלה של 13.5% בניה לבנין על חלקה 560 בגוש 3703 רח' [illegible] הראשון רחובות, [illegible] 103.5 במקום 90% המותרים.

כל המעוניין [illegible] התנגדות [illegible]

יחזקאל הרשלר
[illegible]

ועדת משנה לתכנון ובניה חולון
הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
תיק בנין 5345

ניתנת בזה הודעה שהוגשה לוועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 340 בגוש 6019 ברח' ישעיהו 39 חולון, הכוללת מתן הקלה ב: א) אחוזי בניה 6% משטח המגרש 565/2 מ"ר בשתי הקומות. החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים א'.

את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעיריית חולון [illegible] 58 בשעות ובימים של קבלת קהל. התנגדות לבקשה להקלה לצ"ל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו.

התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ובנימוק.

עו"ד ח. שריד
[illegible]

עירית ירושלים
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965 (להלן: החוק)
בב/81/374

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי מר [illegible] הגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה (להלן הועדה) בקשה להתרת הקלה בגוש 414, חלקה 132 ברחוב [illegible] 6 בירושלים [illegible] 0.40 מ'.

את ההתנגדויות להתרת ההקלה הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית לתכנון ולבניה ברחוב [illegible] 23, ירושלים.

ניתן לעיין בתכנית המוצעת במשרד זה בכל יום [illegible] בין השעות 10—12 14.00—

אברהם כחילה
ממלא ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה

בתנועה

המפד"ל — המרכז בתל־אביב [illegible] „אהבת החסד" כל יום [illegible]

בתי מרקחת

ירושלים: [illegible] 28. תל־אביב: [illegible] 613662, 69. [illegible] 546371/6. פתח־תקוה: [illegible] 34, 910946. [illegible] 13, 22985. חולון: [illegible] 52, 889153. [illegible] 4, 684854. חיפה: [illegible] 715136. [illegible] 796324.

בתי חולים

ירושלים — ביקור חולים (ילדים), השעה צין כרם (פנימיה, נשים, כירורגיה, עיניים, א.א.ג.), הדסה הר הצופים (אורטופדיה).

המו"ל: הצופה בע"מ. העורך: משה אישון. מערכת ומנהלה תל־אביב, רח' הסנסר 66 טל' 336056, ת"ד 2045. חשבון בנק הדואר 441144. סניף ירושלים: רח' בר־יהודה 3, ת"ד 1148 טל: 02—234910, בערב טל: 02—639524. סניף חיפה: רח' ארלוזורוב 3, טל' 04—663628 * דפוס העשור בע"מ ת"א

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות [illegible]

הצפה
עיתון יומי
HATZOFE
DAILY

מי צריך את „קול השלום"?

מספרים שאייבי נתן בעל תחנת השידור הפירטית „קול השלום" בתנה הצטרפותו ל„קול ישראל" במתן אוטונומיה לתחנת השידור שבבעלותו.

במלים אחרות, אייבי נתן מבקש ליהנות משני שולחנות: מצד אחד הוא רוצה לפרוש צל תחנתו הפירטית שבלב־ים את חסותה של רשות השידור הישראלית, מצד אחר, הוא רוצה לשמור על ה„קו העצמאי" של תחנתו כדי שיוכל להמשיך ולעשות בה כלבבו.

בינתיים הבהירו לו ראשי רשות השידור כי אין הצעה רפות לתצאין, או שהוא מקבל על עצמו את מרות הרשות, ולא, לא נותר לו אלא להיסאר בלב־ים ולהתמודד שם עם הגלים הסוערים שלא אחת מכבשים את הגלים העליזים של תחנתו...

בהזדמנות זו חשוב לחזור ולהזכיר כי ההצעה לצרוף „קול השלום" של אייבי נתן ל„קול ישראל" עומדת בסתירה מסויימת לחוק רשות השידור. לפי החוק „קול ישראל" מהווה יחידה שלמה ולא צירופים פרטיים. כפי שנה עלול לקרות אם יתחילו לצרף תחנות פרטיות לרשות השידור הממלכתית.

יש לומר לאייבי נתן: תודה, לא צריך את „קול השלום".

„קול ישראל" הוא „קול השלום" האמיתי ואינו זקוק לחיזוק כלשהוא מפירטים המשדרים בלב־ים.

אש"א

*

הנס האמיתי

ובכן, הנס לא ארע. הציפייה של ש"ס כי עוד ברגע זה אהרון תימצא דרך לביטול התפטרותו של שר הפנים הרב יצחק פרץ נתבדה. ההתפטרות נכנסה לתוקפה. השר פרץ ב־חוץ — ראש הממשלה יצחק שמיר בפנים... מעתה הוא יצטרך להכריע אם לרשום גויים כיהודים בתעודת הזיהוי.

לא ברור על איזה נס דברו אנשי ש"ס, שהרי הכל כמעט תמימי דעים שההצעות החילופיות שהעלתה מפלגה זו, כל אחת מהן גרועה מחברתה. כך למשל, מחיקת סעיף הלאום פוגעת ביהודיותה של מדינת ישראל. התוספת נתגייר בתעודת הזהות של גרים פירושה המעשי הוא: הכרה בגיור שלא כהלכה, ורישום גויים כיהודים בתעודת זיהוי ממשלתית ישראלית: גם התוספת האחרת, לפיה ירשם בתעודת הזיהוי של גרים — דתו הקודמת, הטילה בה דבה על החיוב שלמעשה לא קיים כלל במקרה דנן.

לכן, אם בכלל ארע נס, הרי זה שבינתיים אף אחת משלוש הצעות הנפל של ש"ס לא נתקבלה ועל כך ניתן לברך: ברוך שעשני נס.

מב"ש

תצפית

*

בלי שם ומלכות

בבית מאיר בירושלים נערכה מטעם המרכז לחינוך דתי מסיבה פרישה לציון שמונים שנות החינוך הדתי בארץ ישראל.

אורח המסיבה היה נשיא תנועת המזרחי — הפועל המזרחי הד"ר יוסף בורג, וכדרכו השמיע חידודים מאלפים ופוליטיים אקטואליים לימינו. אמר ד"ר בורג: משבר הגיור הביאנו למצב של קואליציה מוזרה מפלגת ש"ס בראשות השר יצחק פרץ ומפלגת רץ בראשות חה"כ שולמית אלוני. הראשונה היינו ש"ס מוכנה לוותר על המלכות והשנייה היינו רץ מוכנה לותר על השם. ואילו הציבור רוצה במדינה בשם ומלכות...

יכין

*

זכרון השואה

„אנחנו דור השואה מוטלת עלינו החובה המוסרית להנחיל לעם הזה את המורשה ואת האחריות שעליה חלמו אבות המדינה. באזו נהיה ראויים להיות שותפים למפעל הגדול הזה שנקרא ישראל. יש לנו רק מדינה אחת והיא שייכת לכולם".

אלה הן פסקאות מתוך דברים שכתב יעקב ויינברגר בגליון „ישראל השואה" תוספת לכתב העת „שישה" שהאיש תושב נהריה מוציא בהזדמנויות שונות ועתה לקראת עשרה בטבת יום הקדיש הכללי, יצא הגליון השביעי.

מר ויינברגר הציב לעצמו חוב קדוש לזכור ולהזכיר את חורבן השואה שבה נספו שישה מליון יהודים ע"י הקלגסים הנאצים ועוזריהם מעמים אחרים. לשם כך הוא מתכתב עם אישים במדינת ישראל נשיאה בעבר ובהווה ראשי הממשלה ושריה, בעבר ובהווה ואינפורמציה רבה על התכתבות זו בתוספת חומר דוקומנטארי הסטורי רב, פקסימיליות של מכתבים בשפות שונות וכן תצלומים וקאריקטורות — על נושא השואה, על שרידיה וגם על רוצחי היהודים — מובאים בשפע בגליון השביעי של „שואה". הדברים אקטואליים במיוחד לקראת העשירי בטבת שחל ביום ראשון הבא.

בגליון מפרסם העורך מר ויינברגר תצלום הצעתו ל„דגל השואה" וכן דגם של „שעון זיכרון" לשואה, (שכבר הוכר ב„הצופה" בהזדמנות קודמת) בסיסמה „ראה את השעה חוזרת את השואה".

מר ויינברגר מודיע לנו, שאת הגליון החדש של „שישה" אפשר להשיג אצלו לפי הכתובת יעקב ויינברגר, נהריה רח' ש"י עגנון 17.

משה בן זאב

*

פיצויים לארנסט יפת

— בכספי התנחלויות...

רק כשמוצגת דרישה להפנות משאבים לביסוס והרחבת הישובים ביהודה ושומרון, מכח החלטת הקואליציה להקים עוד 27 ישובים, קמה ה„זעקה הגדולה והמרה" על קיפוח, כביכול, של עיירות הפיתוח ל„טובת ההתנחלויות".

אבל כשמורידים כספים ל„סולל בונה", כשהיו"ר החדש שלו הוא לא פחות ולא יותר מאשר הפיליפינאי מרדכי (מוטה) גור, א"ב „המערך", או כאשר נצרכים להעביר תקציבים לקיבוצים הנתונים במשבר. או מסתתמות הטענות של הז[illegible] כספים למערכת „תוך ר, ב ח עיירות הפיתוח"... ולמשל ואם פיצויי הענק לארנסט יפת והפנסיה המופרזת שלו, הם לטובת עיירות הפיתוח ויש עוד מי שמאבין לאותם צרחנים, כאילו „בתום לב" הם משמיעים את קולם אך למעשה מסיתים, פשוטו כמשמעו, את תושבי עיירות הפיתוח.

אכן צריכים לתת תקציבים לסולל בונה ונותן תעסוקה לאלפי פועלים וצריכים להפנות משאבים לקיבוצים והמושבים הנתונים במצוקה וגם לקיים את ההבטחות להפניית בעלי עסקים להקמת תעשיות בעיירות הפיתוח, אך צריכים לדאוג גם לביסוס והרחבתם של היישובים בתחומי יהודה ושומרון.

כל ניסיון לערער על כך מבצביק את הקרע הפנימי, מפגין את הגישה הפוליטית הצרה, שבינה לבין הסתה למלחמת אחים — הדרך קצרה!

ח-פ-ן

נגן המעין

ויבא בארה שבע ויזבח זבחים לאלהי אביו יצחק (בראשית מ"ו א'). יעקב עשה כן לפי שיצחק אביו היה רצונו לירדת למצרים מפני הרעב ואמר לו ה' אל תרד מצרימה; וזבח זבחים בבאר שבע שהוא בקצה ארץ כנען. וקודם שיצא מן הארץ רצה לדעת את רצון ה' אם ימנענו כאשר מנע את יצחק אביו, וזבח זבחים כדי שתבוא אליו רוח נבואה.

עפ"י הרד"ק

חיילים אלמונים

(סוף מעמוד 3)

הועלו גם סימני שאלה לגבי היקף הגדול יחסית של השגרירויות הסובייטיות המעסיקה סגל של כ־80 איש באיסלנד, למרות שלבריה"מ רק אינטרסים פיננסיים מצומצמים במדינה.

פרסום שראה אור לא מכבר מצד המכון הבריטי למדיניות חוץ טוען, כי במקרה של מלחמה תפעיל בריה"מ מפציצים חוליות־חבלה גבוהות כדי לנטרל תוך שעות ספורות את בסיסי נאט"ו באיסלנד.

אם אכן יוחלט להקים שירות ריגול־נגדי, יוכלו השלטונות לשלוח את אנשי הסגל להכשרה בדנמרק או בנורבגיה תוך זמן קצר.

לא מכבר הקימה משטרת איסלנד, בת 800 השוטרים, יחידה מיוחדת — „פלוגת ויקינג" — אשר תוזעק כדי לעזור במקרה של הסלת מצור, חטיפות ומעשי טרור אחרים, וכדי להגן על אורחים רמי דרג.

יחידה זו דומה לכח הבריטי „S.A.S.", ו תהווה השלמה לשירות הבטחון המתוצ. חברי היחידה הם אנשי משטרה המתנדבים לעבודה זו.

יצויין, כי 50 ק"מ בלבד מצד הבירה ריקיביק, מפעילים 3,000 חיילים אמריקנים בסיס ימי חשוב בחיוני להגנה על נתיבי הספנות בין אירופה ואמריקה.

עכשיו, גם משלימים תוכנית להקמת שתי תחנות מכ"ם חדשות בצפון איסלנד ולבניית מתקנים נוספים לאיחסון דלק, למרות מחאות קולניות מהאופוזיציה השמאלנית באיסלנד.

חברי פרלמנט סוציאליסטים גם הוקיעו שיחות העומדות להפתח החודש עם נציגי נאט"ו על בניית שדה תעופה בינלאומי גדול שני, שיהיה לו גם שימושים צבאיים.

هكذا من الاصل

صكا من الاصل

יו"ר המחלקה לבטיחות שליד הוועה"פ של ההסתדרות:

239 איש נהרגו בתאונות עבודה בשנת 1986

לדברי בן שמחון הסיבה למספר התאונות הרב — 63 אלף ב־1986 — קשורה לעובדה שהעבריינים לא נענשים והקנסות נמוכים ולא מ[illegible]ים ד"ם

מאת חיים פיקרש
כתב "הצופה"

למעלה מ־36.000 תאונות עבודה אירעו במדינה שנת 86, מקרב מליון ו־330 אלף עובדים במשק, ומהם — 7.528 נהרגו נכים לכל ימי חייהם, 239 נהרגו באותן תאונות — נתונים אלה נמסרו אתמול על ידי שאול בן שמחון יו"ר המחלקה לבטיחות, גיהות ואיכות החיים בעבודה, הפועלת ליד הועד הפועל של ההסתדרות, לקראת הוועידה השלישית לבטיחות, שתתקיים בשבוע הבא בבנפר הסכבית.

בכנ[illegible]ה עם עתונאים, אמר שאול בן שמחון, כי כללית היה ירידה של 30 אחוזים בהיקף התאונות כש־לעצמן אך חלה עליה בחומרת ה־פגיעה כך שמספרם של ההרוגים ו־הפצועים, נמצא בקו עליה מתמיד. לדבריו, ניתן כיום להוריד את מס־פר התאונות והנפגעים אם ינקטו [illegible] צעדים יסודיים ובכלל זה — [illegible] מערכת החוקים, שבה עבר־יני בטיחות אינם באים על עונשם והקנסות הקבועים בחוק נמוכים ו־אינם מרתיעים.

לדברי בן שמחון גם מעורבות ועד[illegible] העובדים בנושא הבטיחות, יכו־לה לתרום רבות בתחום זה. "בר־זוב להשקיע כל כך הרבה אנרגי[illegible] בארגון כנסי שבוע בבתי מלון, מו־טב היה שיתנו ועדי העובדים דע־תם לשמור על בריאותם וחייהם של העובדים שאותם הם מייצגים — אמר. בהתייחסו לתופעה שבה רב במספרן של המחלות ה־מוגדרות "מחלות עבודה", אמר יו"ר מחלקת הבטיחות והגיהות בהסתדרות כי הביטוח הלאומי ב־ישראל מכיר רק בכ־50 מחלות, כ"מחלות עבודה", בעוד שבארצות אחרות בעולם מכירים מכבר במאות מחלות כמחלות עבודה. לדבריו קו־פת חולים הבטיחה לפני כארבע שנים להקים בסיס נתונים על מח־לות העבודה, אך עד היום לא נעשה דבר "בשל המשבר הכספי שבו נתו־נה קופת חולים".

הדובר קרא לפעול בהקדם לה־קמתו של בסיס נתונים כזה ולק־יים בדיקות רפואיות קבועות ומע־קב אחר כל עובד, תוך התייחסות לחשיפת העובדים לחומרים מסוכנים המצויים במפעלים רבים ויותר מכך — להכיר במחלתם, הרף העבודה שבמקרים רבים אין המחלה רשו־מה, כאמור, אצל הביטוח הלאו־מי כ"מחלת עבודה".

בעלי המוניות לבג"ץ: יועלו תעריפי הנסיעה

מאת כתבנו לעניני תחבורה

הארגון הארצי של בעלי ה־מוניות הגיש עתירה לבג"ץ ב־בקשה להורות לשר התחבורה ולשר האוצר להעלות את תע־ריפי הנסיעה במוניות.

עו"ד ד"ר ש. בניאל, היועץ ה־משפטי של הארגון, בשם שבעה נהגים העובדים בסוגים שו־נים של נסיעות מונית, מסתמך ב־עתירתו על חוות דעת כלכלית ה־קובעת כי יש להעלות את שכר ה־נסיעה בנסיעות מיוחדות ("ספיישל") ב־32 אחוז ואת שכר הנסיעה ב־מוניות בין עירוניות ב־78 אחוז.

לחילופין אם לא יועלו המחירים דורשים הנהגים לתת להם פצוי על אובדן הכנסה כפי שזה ניתנה לקואופ־רטיבים בתחבורה ציבורית דן ואגד.

העתירה מסתמכת בין היתר על מכתב של שר התחבורה אל שר ה־אוצר ובו המלצה להעלאת מחירי ה־נסיעה. שר האוצר סירב לאשר העלאה זו.

ישראלים יוצאים לספרד ללא ביטוח רפואי מתאים

מאת סופרנו הכלכלי

התאחדות סוכני נסיעות קיב־לה לאחרונה פניה מטעם משרד החוץ לפעול בענין ישראלים ה־יוצאים לספרד, שאינם מצויידים בביטוח רפואי מתאים.

בפניה נאמר כי הביטוח צריך לכלול סך שיכסה את התיירים ה־ישראליים לאישפוז ולטיפול רפואי במקרה הצורך, מבלי שיצטרכו ל־שלם ישירות ובמזומן למוסד רפואי, לפי הנהלים הנהוגים בארץ זו.

משרד החוץ מציין כי ישראלים פונים לנציגות הישראלית במדריד ומבקשים סיוע כספי לכיסוי הוצ־אות רפואיות. אולם, תקנות משרד החוץ אינן מאפשרות לנציגות היש־ראלית להעניק סיוע לאזרחים ב־חו"ל, פרט למקרים דחופים.

הבטוח הרפואי המומלץ ע"י סוכ־ני הנסיעות הוא זה שאינו מצריך תשלום ישיר לרופא המטפל.

הרבנות בפ"ת נדרשת לאכוף חוק ההונאה בכשרות בעיר

מאת משה לוי

הרבנות הראשית בפתח־תקוה התבקשה ע"י אגודות הדתיים לאכוף את החוק בנושא הונאה בכשרות. זאת לאחר שביום שבת א' חנוכה נראתה פעילות בהדר העבודה של חנות במרכז פתח־תקוה, למרות הימצאותה של תעודת הכשר מטעם הרבנות המקומית, בחלון החנות.

משנודע הדבר לרבה של פתח־תקוה, הרב משה מלכה, החתום על תעודת ההכשר, פעל הרב ו־תעודת ההכשר הוסרה בשבוע ש־עבר.

ואולם, בעל החנות אימץ לעצמו את האמרה "הבה נתחכמה לו...", צילום תעודת הכשר בתוקף עדיין בחלון חנותו גם לאחר שהוסרה התעודה.

ענין זה גרם להתמרמרות בקרב הציבור הדתי בעיר שחש מרומה בגין אי אכיפת החוק.

בעקבות זאת נתבקשה הרבנות הראשית בפתח־תקוה לאכוף את החוק ולפעול מיידית בהתאם ל־סמכותה.

נבחרו ראשי הסניפים באור־יהודה וברמת פנקס

בישיבה משותפת, ראשונה, של מועצות הסניפים באור יהו־דה וברמת פנקס, בהשתתפות מזכ"ל התנועה הרב יצחק לוי ומזכ"ל הפוהמ"ז אליעזר אבטבי, נבחרו פה אחד ראשי הסניפים וממלאי התפקידים השונים.

הרב דוד ברהום נבחר ליו"ר מועצת הסניף באור יהודה, המהנדס דוד קרכולי — יו"ר מזכירות באור יהודה, והה' צמח נצים נבחר ל־יו"ר מועצת הסניף ברמת פנקס.

קדמו להצבעה דברי תורה שאמר הרב דוד ברהום ודברי פתיחה מפי מזכ"ל הפוהמ"ז אליעזר אבטבי על חשיבות מורשת תורה ועבודה.

המזכ"ל הרב יצחק לוי ברך את חברי הסניפים והדגיש את חשיבות קיומם של שיעורי תורה בסניפים והפיכתם למרכזי תורה.

את הישיבה ניהל אברהם חכמון מזכיר הסניפים באור יהודה וברמת פנקס.

סמינר למנהיגים קהילתיים מצרפת

13 רבנים ומנהיגים [illegible] קהילתיים השתתפו בסמינר למנהיגים קהילתיים בצרפת [illegible] האגף הדתי [illegible] בשיתוף המחלקה להדר והחינוך בתפוצות [illegible] הציונית העולמית. בראש הקבוצה עמד הרב שלמה פרץ, רב העיר מונזו [illegible] משתתפי הסמינר באו מקהילות קטנות [illegible] [illegible]
א' [illegible] ברכה [illegible] [illegible]

יו"ר המרכז לחינוך דתי, מאיר הלברטל:

הצמצום בתקציב עליית־הנוער פוגע בעיקר במוסדות הדתיים

לדבריו הקיצוץ הוא פוליטי ולא רק תקציבי ☆ ההקצבות לישיבת נתיב מאיר שהחזיקה 60 תלמידים מעליית הנוער בוטלו לחלוטין

מאת סופר "הצופה" בירושלים

עקב צמצומי התקציבים של מחלקת עליית הנוער נראה כי הפגיעה במוסדות הדתיים גדולה יותר מאשר במוסדות חילוניים, זאת משום שהכלילו בצמצומים גם את עולי אתיופיה, למרות ש־הוהה המטפח הגיגית שקליטת עולי אתיופיה במוסדות הדתיים, היא מעבר למכסות הקיימות. בעקבות זאת פנה מאיר הלברטל יו"ר המרכז לחינוך דתי לאורי גורדון ראש המחלקה לעליית הנוער בדרישה לתקן את העיוותים למוסדות עליית הנוער הדתיים, שהורידו מהם מכסות מעבר לכל פרופורציה.

הדברים הגיעו, לידי כך שלמוסד ישיבת נתיב מאיר בירושלים, ש־החזיק 60 תלמידים מעליית הנוער, ביטלו לחלוטין את ההקצבות, בטענה שזהו מוסד ברמה גבוהה.

ראש הישיבה הרב זאב קופלוביץ פנה במכתב לאורי גורדון בו הוא אומר שבמסגרת שעלים זו מתנפים ציבור גדול של תלמידים, שמצבם הכלכלי ירוד ביותר, להשתלב ב־ישיבה וכבר הורו לנו חז"ל: "היזהרו בבני ענים שמהם תצא תורה".

מוסדות עליית הנוער הדתיים מהווים חמישים אחוז מהקליטה.

השנה, הקליטה במוסדות אלה היא 42 אחוז. להחזקת ילדי אתיופיה קיצצו בתשלום של 85 אחוז במקום 115 אחוז.

במכתב תשובה כותב אורי גורדון כי בשל משבר תקציבי נאלצו לקצץ במכסות הילדים החדשים בהלך היקים וזאת בנוסף לקיצוץ תקציבי ניכר.

הלברטל אמר לסופרנו כי לדעתו הקיצוץ הוא פוליטי ולא רק תקציבי.

זהו קיפוח משווע של המוסדות הדתיים, המפריע לקליטת עליה מ־חו"ל, הרבה הורים מעוניינים לעלות לארץ כדי להקלם דווקא במוסד ב־רמה גבוהה, כמו נתיב מאיר והקיצוץ בהוכלה למוסד זה מפריע לעלייתם.

מנכ"ל משרד הדתות זבולון אורלב ביקר בבת־ים

ביקורו האחרון של מנכ"ל משרד הדתות זבולון אורלב בבת־ים החל בפגישה עם ראש ישיבת בני"ע אורו"ת בת־ים הרב י. רוזה שליט"א מנכ"ל הישיבה מר מ. כשינובסקי, יו"ר ההנהלה מר ד. זריטש וחברי ההנהלה היה א. פלח וי. בורק יו"ר המוה"ד.

המנכ"ל סייר בישיבה ושמע על צרכי הישיבה הדחופים והבטיח לסייע להשלמת בניית בית המדרש. לאחר הביקור בישיבה סייר המנכ"ל בבית המוה"ד. הוא נפגש עם הרבנים ה־ראשיים, הרב י. ברשלום, הרב ש. י. ויגנרטן, ועם חברי לשכת ה־רבנות ורבני השכונות, שקידמו את המנכ"ל בברכת ברוך הבא ובדברי תורה, ובשיחתו עמהם העלו מספר בעיות וביניהם ענין חוק ההונאה בכשרות, שבת, שכר הרבנים וקידום הסכם השכר המשולם ברשויות ה־מקומיות.

מבנין המוה"ד יצא המנכ"ל לסייר במספר מתנ"סים מרכזיים בעיר. ב־פגישה שהתקיימה בלשכת ראש העיר א. קנטמן, ציין ראש העיר בראשית דבריו את היחס הטוב וההבנה ה־שוררת בינו לבין רבני העיר וה־מוה"ד. בפגישה הועלו ע"י ראש ה־עיר מספר נושאים חשובים. כגון הפעלתה מחדש של הועדה הבין משרדית להקציבי פתוח ושיפוצים, הקמת קרן ביוזמה בשותפות למשרד הדתות והעיריה לשפוץ כנסות לבתי כנסת. המנכ"ל שמע בחיוב את בקשות ראש העיר והבטיח לבדוק הנושאים בהקדם.

בתום הסיור בעיר התקיימה פגישת סיכום עם הרבנים הראשיים, חברי לשכת הרבנות ומליאת המוה"ד. את הפגישה פתח יו"ר המוה"ד י. סולק אשר נגע במספר נקודות מרכזיות ובעיות שהועלו בפגישה בבוקר ע"י הרבנים אשר לדעתו מהווים אבן נגף בעבודת המוה"ד דוגמת חוק ההונאה בכשרות.

בדברי תשובתו צנה המנכ"ל כי לגבי חוק הונאה בכשרות יושבה ועדה שבודקת הנושא מחדש וכמו כן נבדק נושא משכורות הרבנים ובעית ההסכם הקיבוצי.

בסיום דבריו התיחס המנכ"ל ל־נושא האקטואלי מיהו יהודי. לדבריו עמדתו ועמדת המשרד שאין כל מוצא אלא אחת משתי הדרכים קבלת חוק השבות, הגיור כהלכה, או להעביר הסמכות לבתיה"ד הרבניים שלהם היתה הסמכות לאשר מי גויר כהלכה ומי לא.

הסדר ביטוח ללווים בבנק הפועלים

מאת מרדכי זפט

בנק הפועלים יוחד להפעיל בקרוב הסדר חדש של ביטוח לווים מהלוואות בנקאיות ללקו־חות פרטיים ולמשקי בית. ההס־דר החדש מבטיח את פרעון יתר־ת החוב של ההלוואה, במקרים של מות הלווה או של נכות תמי־דית שלו עקב תאונה.

ההסדר הוא שירות יחודי של בנק הפועלים והוא מצטרף למיכ־לול גדל והולך של שירותים ש־הבנק בנ"ע בחודשים האחרונים ב־תחום האשראי.

הפעלת ביטוח לווים על ידי בנק הפועלים באה לנוכח הגידול שחל בחודשים האחרונים בהיקף הלו־ואות שהבנק נותנים ללקוחות פרטיים ולמשקי בית. הביטוח יחול על כל סוגי ההלוואות ללקוחות פר־טיים ולמשקי בית — הן הלוואות צמודות והן הלוואות צמודות, עד גובה 15 אלף ש"ח, ל־5 שנים.

הסדר הביטוח ייעשה על בסיס וולונטרי באמצעות פוליסת ביטוח ביוזמת. הוא יהיה כרוך בתשלום פרמיה בשיעור של 0.5% לשנה. [illegible] במקרי מות או נכות תמידית את משפחת הלווה וכן את הערבים להלוואה, מתשלום יתרת ההלוואה. ההסדר יישום באמצעות חברת ביטוח ואליו יוכלו להצטרף לקוחות עד גיל 60.

היום ומחר

יהיה תרגיל הג"א במרחב של נמל התעופה בן־גוריון.

במהלך התרגיל יבויימו קולות ירי ויישמעו צפירות. אם תהיה אזעקת־אמת, יושמעו צפירות עו־לות־וירודות.

● מלון "מצודת קלאב הוטל" יפתח בחדש באפריל הבא, ל־אחר שהחברה "כוויק—ישראל" ל־השקעות" רכשה את הבעלות על המלון, שינוהל ע"י חברת "לרום".

הגרלת הלוטו

בהגרלת הלוטו מס' 1/87 ש־התקיימה אתמול, עלו בגורל ה־מספרים הבאים: 4, 8, 14, 24, 27, 31. המספר הנוסף: 1.

ועדי הורים בסמינר בנושא "ציונות וחינוך":

פעילות המתנ"סים בשעות אחה"צ מזיקה לחינוך הדתי

תובעים להקים מתנ"סים דתיים ☆ בכנס שנערך בניר עציון ביוזמת המרכז לחינוך הדתי, השתתפו לצד נציגי הורים ר"מים, חברי המרכז ואישים בתנועה

עשרות חברי ועדי הורים מרחבי הארץ השתתפו בסמינר שנושאו "ציונות וחינוך דתי", שנערך ביוזמת המרכז לחינוך הדתי וועד ההורים הארצי, בבית ההארחה בניר־עציון.

פתח את הסמינר יו"ר המרכז לחינוך דתי מאיר הלברטל, אשר ציין את החשיבות הגדולה שיש לתת למעורבותם של הורים בנעשה בקהיל־תם ואת המאבקים הקשים שהציבור הדתי נתון בהם כעת בקשר להקצבות משאבים ותקציב לפעילויות שונות בקרב מוסדות החינוך הדתיים.

את ההרצאה הראשונה נתן הרב חיים סבתו, ר"מ מישיבת ההסדר ברכת משה במעלה אדומים. נושא ההרצאה היה "החינוך הדתי בעידן התקשו־רת המודרנית". בהרצאתו נתן הרב כיווני מחשבה לציבור הדתי בהתייחסותו לאמצעי התקשורת למי־ניהם. הוא עמד על הפיתויים והקשיים שבהם אמצעי התקשורת למיניהם ובמיוחד הטלוויזיה, והציע מספר הצעות שכוחם יפה לעזור לציבור הדתי להתמודד עם הענין.

ביום הראשון של הסמינר הרצה יו"ר ארגון ההורים הארצי יצחק ספרון על "מעורבות הורים" בחינוך. הוא ציין כי קיימת אפשרות שההורים יקבעו 25% מתכנית הלימודים של ילדיהם לפי שיקול דעתם והציע לוועדי ההורים לממש זכות זו, דבר שיביא להצלחה מרובה בחינוך הילדים.

בערבו הראשון של הסמינר נערכה מסיבת חנוכה, שבמהלכה הוקרן סרט וידיאו המתאר את הישגי החינוך הדתי במלאת לו 80 שנה.

ביום שישי בבוקר נערכו שתי הרצאות. הרא־שונה ע"י מאיר הלברטל, שנושאה היה: בעיות החינוך הדתי כיום.

בהרצאתו מסר הלברטל על שינויי המבנה ה־ארגוני והתכניות לשינוי התקן לגלגולת במקום התקן לכיתה, במשרד החינוך והתרבות, וכן על כוונת המשרד להעביר את נושא החינוך מלל תקנים לרשויות המקומיות. לדבריו דברים אלו יביאו בהכרח לפגיעה קשה במערכת החינוך ה־ממלכתית דתית.

לאחר מכן התקיים דיון ער בהשתתפות הנוכ־חים, שהציגו בעיות שונות מישוביהם ובמיוחד קבלו על הצורך בפעילות קהילתית דתית אחה"צ לילדיהם. הם טענו, כי הפעילות המתקיימת ב־מתנ"סים המקומיים מזיקה לחינוך הדתי בביה"ס ובבית.

בתשובתו אמר הלברטל כי ההורים צודקים בטענה זו וכי יטפל בכל הדרכים האפשריות כולל פניה לראשי התנועה ומנכ"ליה להביא להקמת מתנ"סים דתיים בכל מקום אפשרי.

ההרצאה השניה היתה של מרדכי רפלד, המש־נה למנכ"ל משרד החינוך והתרבות. נושא ההר־צאה היה מחשבת הציונות הדתית והתמ"ד.

בהרצאתו עמד רפלד על ההישגים הגדולים של החינוך הדתי הלאומי במלאות לו 80 שנה. הוא ציין כי בגלל הפלורליזם הקיים בחינוך הדתי יש מקום לכל מסגרת חינוכית שההורים רוצים בחינוך לילדיהם ויש לתת להם את כל המשאבים להגשמת משאלותיהם.

לאחר ארוחת צהרים התקיימה מסיבת חנוכה לכל המשתתפים בהשתתפות פעילה של ילדי ההורים, שאורגנה ע"י המפקחת על גני הילדים באשדוד, מרגלית זיו.

בליל שבת התקיימה מסיבת עונג שבת בהש־תתפות מתתיהו דגן סגן מנהל החינוך הדתי במשרד החינוך והתרבות. דגן הרצה על ציונות וממלכתיות דתית, ועמד על הצורך הדחוף בהגש־מת כל המשאלות של הציבור הדתי כיום. המש־תתפים קיבלו מאמר מיוחד בנושא זה שחובר ע"י יו"ר והעלו שאלות ובעיות הקשורות לחינוך ילדיהם.

בבוקר נערך סימפוזיון חינוכי בהשתתפות חה"כ לשעבר אברהם מלמד, מאיר הלברטל ו־מתתיהו דגן.

מלמד נתן סקירה פוליטית חינוכית על מצבה של התנועה הדתית לאומית כיום. הוא עמד על הצורך הדחוף בחיזוקה של התנועה, דבר שיביא להרחבת והעמקת החינוך הציוני הדתי בקרב האוכלוסיה במדינה.

בדברי התורה שהיו במשך הסמינר השתתפו הרב חיים סבתו, מישיבת מעלה אדומים, ישעיהו שנלר וברוך אורים מקרני שומרון, וכמו כן שמו־אל שלר מפ"ת, יצחק זיו מאשדוד וניסים אוחן מת"א.

בסיום הודה מאיר הלברטל לאכסניה בניר־עציון ולכל ההורים שהשתתפו בסמינר. כמו־כן הביע תודה למרגלית זיו ולכל צוות המדריכות על פעילותם בקרב הילדים במשך כל הסמינר, וכן לפעמים שהר מוועד ההורים הארצי ולצביקה ויינברגר מהמרכז לחינוך הדתי שארגנו ותכננו להצלחת הסמינר.

היצעים בשוק המניות

שערי המניות

המניה	השער	השינוי באג'	ב־%
ספנות 0.1	1250	— 75	— 5.7
הבינלאומי	3600	+ 47	+ 1.3
פ"ב"י.	4720	+ 30	+ 0.6
אי.די.בי. רג'	82600	—150	— 0.2
אגוד	61540*		
דיסקונט א'	105760*		
מזרחי ש'	34050	— 70	— 0.2
פועלי ש'	56510	+310	— 0.6
כללי	143700*		
בליל	36000	+310	+ 0.9
מימון 1.0	48450	+1300	— 2.8
אדנים	28151	—150	— 0.5
לאומי משכ' ש'	7250*		
פתבדיש	2505	— 30	— 1.2
משכן	2490	— 60	— 2.4
עצמאות	10260*		
טפחות ש'	15870*		
כירב	6170	—200	— 3.1
שילמון	514	— 21	— 3.9
לאומי תע' ש'	9460	+ 50	— 0.5
הסנה	337	+ 4	+ 1.2
מקורות	8.0	— 10	— 1.2
סופרסל א'	7860*		
דלק	3610	—105	— 2.8
אורן 1	868	— 10	— 1.1
אזורים	854	— 7	— 0.8
אפריקה 1.0	37430	+ 330	+ 0.9
גבסים	3730	— 35	— 0.9
גב ים 0.5	34157		
הכשרה	62...		
ישפרו	3432	— 80	— 2.3
ידרים	14370	— [illegible]	— 1.5
כלל בדליון	483	— 3	— 0.6
כנרב	1600	— [illegible]	— 5.9
נאות אביב	8[illegible]0	+18[illegible]	— 2.2
[illegible]	68[illegible]	+ 1	(+)
פורמה 4	256*		
פוליגון	9150	— 1	— 1.5
אורדן 1.0	6893	— 7	— 0.1
בבלים	25048	+ 8	— 1.6
ליפר פה 1.0	2954	— 0	— 0.7
אלקו ש'	3969	—101	— 2.5
אי.רי. 5.0	980*		
כלל אלקט'	1900	— 41	— 2.1
אי.פי.	965	— 15	— 1.5
הפ' בדיל	5884	— 18	— 0.3
דשנים 5	1305	— 10	— 0.8
היפה כימיקלי	451	+ 3	+ 0.7
כבע	8970*		
ים המלח	3900	— 40	— 1.0
פטרוכימים	530*		
פרומדיס	14300	—451	— 3.1
מפעלי נייר	277500*		
פולק 5	1132	— 3	— 0.3
מרכזית	8420	— 30	— 0.4
כלל העשיות	1577	— 6	— 0.4
אי.די.בי. פי'	5299	— 1	(—)
אבבא	17000	—230	— 1.3
פועל' השק'	6835	— 5	— 0.1
דיסקונט השק'	3285*		
מזרחי השק'	23000*		
יצוא	10300	—100	— 1.0
ה.ה.			
כלל ישראל 10	9.9	— 12	— 1.3
פז השקעות	6985*		
ציון 0.5	1342	—300	— 9.8
סבה 0.5	6200*		
פז נפט	23000	+840	+ 3.8

ראה שינוי

מאת מרדכי זפט

מגמת ההיצעים בשוק המניות נמשכה גם אתמול, בעיקר בשל היצעים שהזרימו "מקורבים" בר־קע העובדה שאין מתמתן הסדר מוסכם על ההנפקות הכללית.

במסחר אתמול נקבעו 170 ירידות שערים, לעומת 93 עליות כשבתוך 131 מניות נסחרו ללא שינוי ב־שער. המחזור הסתכם בכ־10.1 מיל־יון שקלים, מזה 1.9 מליון שקלים במניות הבנקים שבהסדר.

אתמול בבורסה

בקרנות הנאמנות היה גיוס של כ־2.5 מיליון שקל, רובו במתבחית בב"ית וכבף זה תרם לקליטה הכר־בה יהבית (ירידות עד 12.5% בבנ־יות ה"בבדות".

בין ההגודות הזדית שנקבעו את־מול בשוק המניות: הרו ירדה ב־18.4 אחוז, יצטר 5.0 ירדה ב־10%, דיסנים 1.0 עלתה בשיעור זה, הכן עלתה ב־9.4% ושער "מוכרים בל־בד" נקבע ב: רפק 0.5, לפספי, קי־רור 0.1, ברטון 5.0 ו־אלקכורה 1.0.

בנק ישראל יצפיק ביום הכ־ט־אגרות־חוב צמודות למודד בהיקף 30 מיליון שקל.

יתפקו אג"ח כסוג "גליל" ל־10 שנים, בהיקף 10 מיליון שקל ב־מחיר מינימום 83 אחוז וכן אג"ח "סגואי" ל־6 שנים בהיקף 20 מיל־יון שקל במחיר מינימום 89 אחוז.

הודעות הבורסה

* אינגרגבא — "אקס" 150% דיבידנד במוזבן נקבע ל־13/1 ו־התשלום ל־30/1.
* בדיל — "אקס" 200% הטבה ב־14/1 ההקצאה ב־18/1.
* פז השקעיות — "אקס" 150% הטבה ב־15/1 וההקצאה ב־20/1.
* מקסימה — רווח בתמאם של 826 אלף ש"ח באפריל—בספטמבר, לעומת 562 אלף ש"ח בתקופה ה־מקבילה אשתקד.
* ירדן — החברה מכרה מניין (בעיקר בדיזנגוף ממכרו ב־1.4 מ־ליון דולר ופרעה חוב של 1.4 מיליון דולר.

אישים ומוסדות

— רבנים, השר לעניני דתות, אישי ציבור חבר הנהלת עיריית בני־ברק והמהנדס בהכנסתנו לבריתו של אביהם אבינו של מיכאל, בנם של נירית ויצחק עידן מבני־ברק שהתקיימה באולם "היכל החדות". בסעודת התכבד השר לעניני דתות זבולון המר.

זמן ההמתנה לניתוחים ב"הלל יפה" — שנה וחצי

זמן ההמתנה לניתוחים בבית החולים "הלל יפה" בחדרה הגיע עד כדי שנה וחצי. על כך מסר אתמול מנהל בית החולים, ד"ר שמואל משיח.

בשיחה עם כתבת עתונים אמר ד"ר משיח כי התורים לניתוחים הא־רכו לאחרונה, בשל מצוקתו הכס־פית הקשה של בית החולים. לדב־ריו, דחיית ניתוחים לשנה וחצי אצל אנשים מבוגרים היא לפעמים דחיית חיים. בית החולים מתקשה לתפקד, מאחר שתקציבו לשנת ה־כספים נוצל עד תום והוא נזקק לו בחריגות 850 אלף שקל לשם הפ־עלת שירותים חיוניים.

ד"ר משיח טוען, כי למרות הב־טחות חוזרות ונישנות מצד משרד הבריאות, שניתנו בעקבות דיונים ממושכים בהנהלת המשרד, טרם הו־עברו הכספים הדרושים לבית החו־לים.

בית החולים "הלל יפה" משרת אוכלוסיה בת רבע מליון נפש ב־אזור השרון, השומרון ועמק חפר.

חולקו מלגות מקרן ציק

בימים אלה התקיים טקס מרשים לחלוקת מלגות מקרן ציק, באולם יוצאי מרכזובי בבית מיכוזרדש ב־תל־אביב, שהיה מלא מפה לפה.

עזרא הרמטן מזכ"ל מרכז ישיבות בני־עקיבא, פתח והנחה את הטקס שבמהלכו חולקו 13 מלגות לצאצאי טרנובו־הוסט והסביבה ולצאצאי שאר העיירות מוצד הצ'כי. הרמטן ציין כי זה 7 שנים שמתקיימת בקביעות חלוקת המלגות ומדי שנה גדלה ה־קרן והרמוותיהם של המייסדים, ר' נחמן ושרה ציק מחיפה.

את ברכת הנהלת הקרן וועדת ה־מלגות הביאה הדוה ריים, אשר ברכה את ר' נחמן ציק ליום הולדתו החל בחנוכה ואחלה לו אריכות ימים ש־יזכה עוד שנים רבות להשתתף ב־חלוקת המלגות.

יו"ר ארגון יוצאי טרנובו עזרא נשר הביא את ברכת הארגון, ועמד על התנאים המרכזיים של הקרן. הוא ציין כי הקרן מיועדת אך ורק ל־צאצאי טרנובו ועיירות הסביבה, על מנת להנציח את המשך השלשלת ה־ספוראה של קהילות טרנובו.

את תודת ההורים שילדיהם זכו במלגות הביא ר' שמואל הרצוקי. הוא הבליג בדברים הנוגעים למלח־מות ישראל ההעבב במיוחד על משמעות נס חנוכה.

ר' נחמן ציק מייסד הקרן — בדבריו לתלמידים, הביע תקוה כי ידעו להעריך את המאמץ הנעשה ל־חינוכם והסיוע הניתן "מלגות כדי שיגדילו תורה ויאדירוה.

כמנהל ב"ס לשעבר קרא להם להיות מתלמידיו של אהרן — אוהב שלום, רודף שלום, אוהב הבריות ומקרבן לתורה. "אתם חייבים להיות הגשר־המקשר בין כל האוכלוסיות".

בחלוקת המלגות לבנים התכבד ה־תורם ר' נחמן ציק, ורעיתו שרה העניקה המלגות לבנות.

בין מקבלי המלגות סטודנטית ל־רפואה, סטודנטית בחוג לירדים, אב־רכי "כולל" אוניברסיטה בר־אילן, תלמידי ישיבות ואולפנות בני־עקיבא ואחרים, ותלמידה סמינר בית־יעקב.

עירית הרצליה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל, כי לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה הוגשה ע"י ידי שבתאי משה, רח' העצמאות 56 הרצליה בקשה המתייחסת לקרקע שבמקום.

שם הישוב: הרצליה, רחוב השרון גוש 6533, חלקה 69, ובהווה הקלה לגבי המותר באזור בו מבוקשה ה־הקלה האמור, בקשה להקלה 10% בקו בנין צדדי, דהיינו: 3.60 מ' במקום 4.00 מ' המותרים.

כל המעוניין יכול לעיין בבקשה הנ"ל במשרדי הועדה המקומית ברחוב סוקולוב 10 הרצליה בימים ובשעות שהמשרדי האמור פתוח לקהל, וכל הרואה עצמו נפגע ע"י אישור ה־בקשה הנ"ל יוכל להגיש התנגדות מנומקת למשרדי הועדה המקומית האמור בכתובת הנ"ל תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

אלי לנדאו
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 — הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב—יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור לשמוש חורג ממגורים למשרד סוכן ביטוח לתקופה של 5 שנים לשם היטול הבשרד ברח' צייטלין בס' 15 גוש 6111 חלקה 409 ת.ב. 015—3/462 [illegible]

י. כספי
סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב—יפו

מרחב תכנון מקומי רחובות

הודעה לפי סעיף 149 בחוק התכנון והבניה בקשה למתן הקלה

בהתאם לסעיפים 146־150 בחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965 נוי־תנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה למתן הקלה של 18.5% בקומה עליו־נה בבנין על חלקה 1084 בגוש 3703 רחוב מוסקוביץ, רחובות, כך שאחוזי הבניה בבנין יגיעו להס"כ של 116.5% במקום 90% המותרים. הכולל הקלה לקומה נוספת + קומה מפולשת לחניות, כך שבמספר הקו־מות יגיעו ל־3 קומות בקל קומת עמודים + קומה בחזית. במקום 3 קומות על עמודים.

כל המעוניין יכול לעיין בתכנית הבנין, ללא תשלום, בקומה ד', כל יום בשעות העבודה הרגילות, ולהגיש התנגדות לתכנית, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעתון.

יחזקאל הרמלך
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה רחובות

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965 — מרחב תכנון מקומי רחובות

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם ל־סעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תש־כ"ה—1965, כי הועדה המחוזית ל־תכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישר־ה, בא ..ור שר הפנים, שינוי הכ־ניה בתאר הנקרא: "שינוי תכנית מתאר מקומית מס' רח/1100/ב".

ואלה הם השטחים הכלולים ב־שינוי התכנית:

גוש 3816 חלקות 53, 54, 268, 389, רחוב העצמ..

עיקרי הוראות שינוי התכנית: [illegible]

ד. שיש
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965 — מרחב תכנון מקומי פתח תקוה

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם ל־סעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תש־כ"ה 1965, כי במשרדי הועדה ה־מחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המר־כז, ובמשרדי הועדה המקומית ל־תכנון ולבניה פתח תקוה הופקד שי־נוי תכנית [illegible]

גוש 6396 חלקה 183, רחוב פינס 19.

כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

[illegible]

ד. שיש
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 — מרחב תכנון מקומי פתח־תקוה

הודעה בדבר הפקדת תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם ל־סעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז ה־מרכז, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה פתח תקוה הופקדה תכנית מפורטת הנקראת "תכנית מפור־טת מס' פת/1221/4" ביחד עם התש־ריט המצורף אליה.

עיקרי ה[illegible] לשנות ייעוד קרקע של בנין באזור מגורים ג'.

ואלה השטחים הכלולים בתכנית: גוש 6385 חלקה 86 רחוב אחד העם 38.

כל המעוניין בתכנית רשאי לעיין בה, ללא תשלום, בימים ובשעות ש־המשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפ־גע ע"י התכנית יכול להגיש התנגדות תוך חדשיים מיום פרסום הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות להתכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

26.12.1986

א. זהבי
מ"מ יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה — מחוז המרכז

ועדת המשנה לתכנון ולבניה מרחב תכנון מקומי ראשל"צ

הודעה לפי סעיף (1)149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

ניתנת בזאת הודעה כי הוגשה לועדת המשנה לתכנון ובניה ראשון לציון, בקשה למתן הקלות בחלקה 75 בגוש 3936 רחוב ירושלים יפו [illegible] תכנית מתאר/תכנית מפורטת. בבצאת החלקה הנ"ל באזור מגורים ג' ובנוי לבנות עליה בית מגורים 5 קומות 10 דירות, בקשת בעלי החלקה: הקל־לה 3% צבור דירת שינוי, הקלה לקו בנין צדדי.

לכל מי שיש התנגדות לאיזו שי־בה שהיא לבקשה הנ"ל יואיל להגי־שה לועדה תוך מועד של 15 יום, החל מיום פרסום הודעה זו.

באם לא תתקבל כל התנגדות בי־תיאפה הנ"ל תובא הבקשה לאישור.

מ. ניצן
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה ראשון לציון

ועדת משנה לתכנון ולבניה חולון

הודעה עפ"י סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

נתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה, בקשה להיתר בניה על חלקה 148, בגוש 7172, רח' ארלוזורוב מס' 54 חולון, הכוללת: מתן הקלה 6% בשטח המבנה 454 מ"ר ביחד תוספת 10% בקו בנין צדדים (מזרחי ומערבי). החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגו־רים ג'.

את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעירית חולון, רח' ויצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.

התנגדות לבקשה להקלה לציל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו.

התנגדות מתוגש חייבת להיות ב־כתב ובנימוק.

עוזי ח. שרון
מ"מ ראש העירייה
יו"ר ועדת משנה לתכנון ולבניה חולון

ועדת משנה לתכנון ולבניה חולון

ת.ב. 2428

הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

ניתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקת 100 בגוש 7174 רח' גולומב מס' 62 חו־לון הכוללת מתן הקלה ב: א. אחוזי בניה 3% בשטח הבניה 1670/8 מ"ר ב. קו בנין 10% בקו בנין צדדי מזרחי. החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ג'.

את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעירית חולון, רח' ויצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.

התנגדות לבקשה להקלה לציל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פר־סום הודעה זו. התנגדות שתוגש חיי־בת להיות בכתב ובנימוק.

עוזי ח. שרון
מ"מ ראש העיר יו"ר ועדת משנה לתכנון ולבניה — חולון

היום ומחר — תרגיל הג"א במרחב נמל־התעופה בן־גוריון

היום ומחר, ביום רביעי וביום חמישי, ה־7 וה־8 בינואר, יהיה תרגיל הג"א במרחב של נמל־התעופה בן־גוריון.

במהלך התרגיל יבויימו קולות ירי ויישמעו צפירות. אם תהיה אזעקת־אמת, יושמעו צפירות עולות־ויורדות.

המפלגה הדתית הלאומית — הפועל המזרחי
מועצת התנועה

ישיבת מועצת הסניף

תתקיים אי"ה ביום חמישי, ד בשבט תשמ"ז (8.1.1987), בשעה 7.00 בערב, באולם מועצת הסניף ברחוב אחד־העם 108.

על סדר היום:
א) דו"ח יו"ר מועצת הסניף — החבר ש. פלמנר
ב) דו"ח יו"ר הנהלת הסניף — החבר מ. פה

בהשתתפות החבר יוסף שפירא.

נא לדייק.

א. פישלר
המזכיר

ב"ה

משרד החנוך והתרבות
האגף לתרבות תורנית

"אות ועד"
מפעל הפוקדש להנצחת הדתית של השואה

יום הקדיש הכללי

מעמד יזכור והתיחדות
עם נשמות קדושי השואה

יתקיים במוצאי־שבת פרשת "ויגש", י' בטבת תשמ"ז (10 בינואר 1987) בבית הכנסת הגדול, רח' המלך ג'ורג' בירושלים.

דברי פתיחה — הרב זלמן דרוק — רב האיזור
דברים — מר זבולון המר — השר לעניני דתות
— הרב יהודה עמיטל שליט"א — ראש ישיבת הר עציון
— לימוד משניות
— קדיש
— פרקי תפילה מפי החזן הראשי של בית הכנסת הגדול בירושלים הר נפתלי הרשטיק בלווי מקהלה, בנצוחו של אלי יפה ובעיבודו של ריימונד גולדשטיין.

המנחה — ד"ר מאיר שחם

— הצבור מוזמן —

התנועה הדתית לאומית

לשכת המוכד הכללי

לקראת המושב הבא של ועידת התנועה, שיוקדש לבירור רעיוני־אידיאולוגי, מתקיימים ברחבי הארץ כנסים אזוריים לליבון דעות וגיבוש עמדות התנועה בנושאים שונים העומדים על הפרק.

הכינוס הקרוב יערך ברחובות

עבור תושבי רחובות והסביבה

ויוקדש לנושא החינוך הדתי

פותחי הדיון: הרב יצחק לוי — מזכיר התנועה
הה' שמריהו בן־צור —
יו"ר ארגון המורים הדתיים
הה' מאיר הלברטל —
יו"ר המרכז לחינוך דתי

מנחה: הרב יצחק כהן — ראש המדרשה לבנות באוניברסיטת בר־אילן

ברכות: הה' שאול גדסי — מזכיר הסניף

הכינוס יתקיים ביום שלישי, י"ב בטבת (13.1.87) בשעה 18.30 בסניף המפד"ל רח' הרצל 148, רחובות.

הציבור, אוהדים ופעילים מוזמנים בזה ליטול חלק פעיל בדיונים.